

ఆంధ్ర మహాభారతము

(తేకుమర్ల రాజగోపాలరావుగారి
చతుర్థోపన్యాసము)

(2-3-28 తరువాయి)

ఈమహాభారతము, ఇయ్యకొని.

చ. అనవుడు శిష్యుల డియ్యకొని

యట్టిదకాదె విభేదవృత్తి నా

మనమున లేదు పాండవ న

మాజను మీరను నొక్కరూప కా

వున నిది తెన్నుకూట దగ

వుం దలపోయెడి మున్ను ప్రీతిఁ గాం

చిన నిను నెమ్మి గూడుటయ [ఉ. 1, 97.

చేయుదు నిట్లుల యెల్లభంగులన్.

క్రియాపదములందు : పూవచనమునకు ఏకవచనము:-

విప్రతులందఁ జెల్గుడును

నెగమ నీవును నీమీదాయున్.

అపూవచనమునకు ఏకవచనము సర్వనామములలో.

క. మనలోన నెవ్వఁ డెమ్మెయి

పనివెంటను విరటుమనముఁ పడయుద మది యె

ల్లను నేర్పరించి యందఱుం

దనతనమని నున్న తెలఁగు తథ్యము చెప్పుడా.

(విరాట. 1, 65.)

ప చ న స ం క ర ము.

క. విరుదండ పాండవహీతుఁ డని

మొదలన యెఱిగియును నతివిమోహమున న

విరుదురుచుంబ నిలుపును (పు)

పౌదురుంబున నతఁడు పెద్ద యిష్టుడు మీకున్

అది. 8, 19.

అపూవచనప్రత్యయములు

పిండ్లు - (రు)

చ. అని పలవిందు నయ్యెలఁగు లాపవహన తనూజాడేర్పడక
విని మది కాదుల్లభకు పిండ్లును గ్రమ్మునంత నేసిరే
యనుదు సరోవసంధ్రమత నాయితమె వెనక బాతీ వప్రలం
భున మొనరించె గుప్తముగ గ్రమ్మున ముట్టెడు దానికిం
చగన్.

(విరా. 3, 28.)

జంటపూవచనములు

1 పడియ పాపంగఁ, దునియ గా నిలువవలయు

నెడలఁ 'గాల్గుల' జేరులఁ దొడలఁ బట్టి, (విరా. 1, 78.)

2 అని క్రమంబున వార లందఱ 'విండ్లుల'

పెంపెనలార వేర్వేల పొగడి, (విరా. 1, 172.)

3 అట్లుగాక 'పెద్దల'గు మీ

కేతెలఁగని వివరించిన, (విరా. 1, 207.)

4 అచ్చెరువు గాచెయివ్వరి

యొండ రిక. (విరా. 2, 140.)

5 వలములొం దలనంపగు కూడు గుడువఁ

బంపఁ జూచెద 'చొక్కల'లఁ బఱుతురట్టె.

[ఉద్యో. 2, 215,

'మీరల' నాశిశ్యవతః,

లారాధ్యుల లేమ మీకు నాత్మజాడ జర

త్రాడఁ దనవాడఁ ముందఱ

దానిపరిగ్రహము చేయఁ దగులదు బుదిన్.

[అది. 2, 146.

కడఁ గ్రొవ్వి రేచక్రంబున వారల కేనింతయెల్లర

మేల యెరికి (అది. 6, 292.)

ఒక్కసరికిఁ బలులు 'చెక్కెండ్లు' రగుట,

[అది. 8, 25.

కీ. పర్యవర్తింబుల రుక్మిణీపూజ్యులః కన్యోన్య నిత్యసహృద్యులు
ల, రగజిత గుణయుక్తః పొగడంగఁ దగువార, లిట్టి మీ
లేవుర కిప్పుడు గ్రుపద, సుతయొక్కరియ గర్భవతి గర్భ
పత్నియై.

[అది. 8, 98.]

ఇందు - ఇందులు.

అక్కటా! యెఱిగిరచేసి యిట్లు తమ యిందుల నుండిన
యట్లు మెచ్చకే మఱి కనుగొనుటలే. (అది. 5, 194)

నిప్పుడు సుచితమె యెరులయిండ్ల

పొట్టిన కండ్లన్. [అది. 7, 28.

అపూవచనమున కేకవచనము.

ఉ. కందున పెమ్మె యొప్పెడఁ ద్రి - గర్వులు దాడికి గూడు
బాగు మీ, రెండఱు జేయెక్కయెడ నాటికి నేలఁ గూ
ర్పు 'డెల్ల'వఁ, కలంబనవారిఁదోలొనిక-దుకరభసంబునఁ
గూర్చి వా గ్రహిణిమందఁబోయి గోధనము ముట్టుకొనన్
యెడల న్న 'గత'దె [విరా. 8, 127.

అపూవచనమున కేకవచనము

బొమ్మ లాడినట్లు పోయిమండ. [విరా. 8, 165.
అకలిసేనలోఁ గలగు టారయ పంకయ 'మెల్లభంగి' గో
చ్రాతనినర్తనంబు నుక-రంబ కెరికికి, [విరా. 4, 86.

విడిచి యనేకభంగి బృధి

వీవతి వీటిఁదేఁ జేయెటొప్పునీ. [విరా. 4, 200,

చ. ఒకరనిచేతి ప్రోత్సహ ద-దున్న తిశాపును గాంచి 'యెల్ల
నెం, టుకును' గోఱంతలేక పోగొడిదగు సంపద నొంది య
ట్టిదా, తక్షణ దుడిగి గీమ నేసిన కృ-తఘ్నుని పీయఁగునైన
కోత పు, ట్లకృతఃపరింపఁ గుక్కలు మో-దంబడునే కురు
వంశవర్తన్.

[ఉద్యో. 2, 77]

బహువచనప్రత్యయము లేనందున

ఇరు లేరు - రెండురథములు.

త్రైగ నాదులు నిరు లేరు'ద్రదధను

తో'గడియించి తదియసారధిన్. (విరా. 8, 200.

* నర్తవృత్తి.

అగుట - కావుట.

చ. X X ఉత్తమ ద్విజులు పూజ్యులు వారల కెన్న చేసినం
దెడు నిహముం బరంబు విడి వీధము గావు తెలిసిగి భక్తి నె
వ్వను ధరణీసుకో త్రమలఁ బూజుఁ దన్నుడు నల్ల నోడు
దన్.

(అది. 1-188.)

వచ్చు - (వరు) రావించి.

నేటికాలమున

అవసరము లేని సముచ్చయములు.

1 ఆ. నిరుపమానకౌర్య నీతోడఁ తెలిమినే
యంగనా కభీష్ట మొనరుదియు
నిట్టి విక్రమంబు నిట్టి సామర్థ్యంబుం
గలదె యెరుల కిజ్జగంబునందు. (అది. 2, 109.)

2 కొందఱ మతనికీఁ గూర్చు మంత్రులమునె
యొక్కతెక్రియలఁ జేసి యహ పరమల కగు
చెక్కవోవంబులని... యుడిగింతము. (అది. 2, 180)

3 ఉ. వాడిమయ్యాఖమల్ గలగు-వాడపరాంబుధిఁ గ్రంకె
ధేఁవుల్, నేడిట వచ్చె నేకతమ నిష్ఠమెయిన్ భవ
స్మిహోత్రమల్, పోడిగ నేలఁగాఁ బడియె బ్రాద్ధ
ను వోయెఁ గనుండు నేనియన్, రాండు వంబులొన
మృగ-రాక్షసవన్నకాదా నొంచెన్.

(అది. 3, 112.)

4 అనిలఁ డను దూత వోయి తోడ్పొనియుం దెచ్చె.
(అది. 3, 156)

5 ఇన్నరేంద్రచేతః మన్న గృహీతమై యన్న నాకరంబు
-గ్రన్న నింక. (అది. 3, 168.)

6 అనేకవిప్ర, వరుల కతిభిజనులకు న-వారితముగఁ
దండెపని నిష్ఠవృత్తుల దాన మొకరఁ
జేయుచున్న దుర్వానుడఁక నీధమునియు
వచ్చె నతిథియై భోజన-వాంఛఁజెసి. (అది. 5, 17.)

7 జనమత దాని వర్ణింబు నిన్నటఁగోతె
నుడుగక యలముచు నున్న యదియు. (అది. 3, 118.)

ఇట్టి నీవరితంబు హింసాకళంకిత

మగు తెంత యొప్పుదు నదియుఁ గాక. (ఉద్యో. 1, 882.)

వివేచన గానఁడంబిదప నీకునువాకు ముచ్చవచ్చునే.

(ఉద్యో. 2, 14)

సముచ్చయములు:-

యలోతము - సంధి.

చుట్టుంబులం జెజులం దిట్లర లాఁడిరాజులకు మె

చ్చేయివిధంబు లిట్టిదిం గలజే. (ఉద్యో. 2, 95.)

ఇట్టిదియు అనుటకు యు లోపము.

ఈసమచ్చయము లిప్పటిభాషలో లేవు.

కబాలంకారములు.

కలపంప కలనాద కమనీయ కమనీనీ

దీర్ఘ కానెకత తీరములను

కమలాక్షి కమనీయ కాంతానానంబు

లోఁ జనుదెంచె నా ద్రుపదతనయ. (అది. 7, 282.)

వివిధతార్యవేణు వీణారవంబును

విస్తరిల్లె విప్రుల-విధవయుక్తి. (అది. 7, 282.)

క. నతనింతు లయి నిసృద్ధ
శ్రుతనయవంతులయి పాండు నుతు లతులగుజా
నివులు జగజ్జనమత వి
శ్రుతులు మహారాజ్యలీల నుభయన్నంతన్.

(అది. 7, 229.)

నీకులిశాభిరక్షణ

స్ఫురణనశేసి నునిరతఁ బొందుఁ బురందర పర్యలోకముం

దర శరణంబు నా కనుమ దానపమానప పాకశాసనా.

(అది. 2, 46.)

కీ. బ్రాహ్మభక్తియుం బరహితక్తియు, నిర్గుల మతియును
నీతిరతియు, సత్యభాషణమున నాధుపాషణమును చిరవితిర
ణమును నేమిగుణము, సహృద్యతయు నున్నట్లక్షయన్,

నందితోదయముఁ గృపాతిశయము | బుధుసంప్రీతియు
భవ్యవిభూతియు | కాస్త్రోపగమమున స్థితినియును
(విరా. 8, 108.)

ఇట్లే చెక్కు లధాలంకారము.

బుహీనములగు కొన్ని యక్షరములు

(1) పదాంతమున.

అంతముందు వు.

పోవు:-

మన జేశమునకుఁ బోదము

మన ముల్లన తెనవు ఎట్టి మత్స్యవిభురిగో

ధనముఁ గొని యతఁడు ప్రీతిం

జనఁ గాకటు మనకు నంత చల మేమిటికిన్.

చావు:- (విరా. 5, 220)

కా. చాపాచార్యుడు భీష్ముడుగ గృప్తుడు న-కృత్తామ యుం
గర్జుడున్, భూపతేష్టుడుఁ దారు మున్నెఱుంగరే పోరె
ట్లఁ గయ్యంబు లా, కాపాకంబులు చుట్టలా వెఱిగి యుం
"వావేడి" మార్కొందు రిం, లేపో తిమ్మఁ గవిస్వజప్రభల
యందీభూతులం జేయవే. ఉద్యో. 1, 821.

ప్రగర. గాంధీవ్యారణం బుక్కిట మయి పెలుచు గ్రమ్మినం
భీమువాహి, దండం జేపారి కుంభిద్దర జడియుచు రొ-ద్రం
బుగాఁ దొచినన్ వే, దండ ద్వంద్వంబు మాడ్చిం దిడిమి
కలలు మా- ద్వంద్విం దాడినం "వా, కుండంబో మండె" గౌర
వ్యులకు వశమె దిట్టుల్లి మూర్ఖుల కుండెన్.

(ఉద్యో. 1, 828.)

పూర్ణవిందు వగుట.

ఉ. పెంచితి ధర్మమార్గమున ప్రీతియొనర్చుచు భార్యప్రజన్
మంజిత నేకయాగముల మానగ దక్షిణలిచ్చి విప్రులన్
నించితి సజ్జనస్తుతుల నిర్మల మైన యశంబు దిక్కులన్
సంచితపుష్కాపర్యవధానంపద నెవ్వరు నీ సమానులే.

(అది. 2, 202.)

నిక | త్యాపాలు ద్రోహులై యెదిరి పత్తిరొమండురొ
మాననేర్పరా.
పెన - పెన్.
పెం గుప్పలుగా రథావలిని ఘోరతలం గరిరాఁగ గూ
ల్చుచుం.

(విరా. 5, 98)

సకారము తదలగుట.

బాడిస-సవినము బాడిస-పడవాని పనిముట్టు.
గోరఁ బోడిసమాడ్చిఁ గొన్నింటిఁ జక్కసాఁ
బాలుగా వ్రయ్యలు వాపిపాపి
బాడిస నలకిన భంగిఁ గొన్నింటిఁ దు
త్తుయలుగా బిట్లు క్రుంచిక్రుంచి. (విరా. 5, 85.
దవు - దవు.

క. దివిజ దమజసహితము లగు
భువనములన్నిట మహేంద్ర-పుత్రుఁడు విజయో
త్సవలీలఁ గ్రీడ సల్పుం
దవులంబడఁ డెందు నత్యు-దగ్రబుమనన్.

ఉద్యో. 2, 195

పాదకు - పాద.

పరగు పాదకు పాదకు పల్లంబు పల్లంబు

మ్రానుమ్రాను దుర్గమంపుఁ జోటు. (విరా. 3, 88.

సింహబలు మందిరం బల్ల చేర నరిగి

యొల్లఁబోవుచు బెట్టులి యున్న పాదకు

చొచ్చులేడి చందంబునఁ జొచ్చుటయును. (విరా. 2, 114.)

తోడి:-

పడియమ్ములు దొడి త్రైగ ర్త- పతి వక్రంబున్.

(విరా. 3, 189.)

తోడిగి - తోడి.

త్రేకని పారసంగ దొడి క్రీడికరిన్ దృఢముష్టి నేసినన్
(విరా. 5, 193)

వేడ్కఁ దొడి పూసి కట్టి య-వివరముఁ దుత్త
కుండు దోజనుడేరఁ గొల్లంబు బుద్ధి నవటికేతెంచి.
(విరా. 5, 817)

మమి - మా.

వారల మా యేడుగడయు వారికి నధిపా!

చెప్పునకు ద్విత్వలోపము. (ఉద్యో. 2, 77)

అందఱు తనతనమది నున్న తెలఁగు తథ్యము చెప్పుడా.

(విరాట. 1, 65)

నీపలుకుల నెఱుంగ నలకూ పెలకున్ చెప్పునా,

(విరా. 3, 48.)

క. చిరక్తి ర్నిధియఁడగున | న్నరుకకఁ పది గలవు భవ్య
నామములు మనోహరముగ నది చెప్పునా యెందరయ
కయే నమ్మెదను బృహస్పల నిమ్మన్. (విరా. 4, 187)

నీ వచ్చులఁ గలవో లేవో నిక్కము చెప్పున్. (విరా. 4, 211)

ఈవును నీవారు నవని నె-యొగగ చెప్పున్. (ఉద్యో. 2, 253)

ఇంతకఁ జేయంగ నగుపని యిచ్చి చెప్పును. (ఉద్యో. 2, 297)

(సకేతము)

మధుర మార్తాళ

జాబ్బిజోసగారి పక్కటన

పైమనుగారు అల్పసంతోషములు

మధుర, మార్చి 7:—పర్ జాను పైమనుగారు మధురమును గూర్చి జాబ్బిజోసగారు యిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. ఈ జిల్లాలో కమిషనువారి చర్యయందు ఉసిలంపాటి తొలకాను గూర్చి నేను జెప్పటలేదు. సెక్యూరెటీ మున్నగు గ్రామములలో అతి సలభముగ మేము మార్తాళ జరిపియుందుమనగాని మేము యత్నింపనేలేదు. ఆ గ్రామములన్నియు నేరపుబాతులుగా పరిగణింపబడి కల్లారు సంఘమువారిచే నింపబడుచున్నవి. వారిపై పోలీసు వారి కమిషను గురించి అధికారము గలదు. అందుచే వారి కేసులు కట్ట ము గలిగిండుట నాకిష్టములేదు. నాకు కల్లారులయందు కొంత పలుకు బడి కలదు. ఆతిసంభ్రమగా వారిని బహిష్కార ప్రబోధమునందు పాల్గొను నట్లు చేసియుండునని పిమ్మట పోలీసు వారు వారిని దాడులముగ కిక్కించుట మేరయందును కావరానికి నాయుండు గల యభిమానము అవకాశముగ గొని హింసలలోనికి దిండుట నాకిష్టము లేకుండెను.

మధురపురమునందు మార్తాళ పూర్తిగ జరిగెను. నూరు గురు పోలీసువారి బలవంతముపై రైల్వే స్టేషను కేంద్రగణనముగా కిక్కి దుకాణములు తెరచియున్నవనుట నేను నిరాకరింపను. రాజకీయములగూర్చి మాట్లాడుచున్నామనగాని గణితము గూర్చిగాదు. పూర్తిగ మార్తాళ జరిగెనని నేను ఘట్టిగ చెప్పగలను నా దార్జురి వ లేదని నిన్ను గూడ తమ దుకాణములను మూసివేసిరి

ముఖ్యులగు ప్రతివాద కమిషనువారిని సం దర్శించి జేయుట వారినిధిగావున అట్లు యత్నించిరి. ఆధికారులను యూరోపియనులను కమిషనువారిని సం దర్శించిరి. కాని ఒక్కరుగూడ ఏ రాజకీయ పక్షము తరపున మాట్లాడలేదు.

జిల్లాబోర్డువారు సైమనుకు కమిషను సన్మాన మొసగుట నిజమే! కాని పోస్టుగారే జిల్లాబోర్డు, జిల్లాబోర్డులో పోస్టుగాదు. ఇకముందుట్లుం పేరదు. మునిసిపాలిటీగూర్చి చెప్పకుండుటయే యుత్తము.

పురమంతయు కమిషనువారిని తిరస్కరించెను. మార్తాలలకు గలట సైమను నెడలిపామని నేలకేటలు ప్రజలు కేకలు వేయుట పురజనుల అభిప్రాయమును స్పష్టికరించుచున్నది.

పర్ జానుపైమనుగారు తనకు జరిగిన యీ సన్మానమునకే సంతృప్తిపడిరి. అనగా వారిని సంతృప్తిపరచుటెంతో కష్టములేదనియు కాంగ్రెసువారి తరపున కే కమిషను ఆక్షేపించవలయుననియు (ప్రేమను.)

ప్రాత్యోనా ప్రచ్చిచూచినది

మధురమీనాక్షిగాదు

ఇం కేదో దేవాలయము

అసోసియే టెడు ప్రెసువారు తప్ప నవరించుకొనుట మధుర, మార్చి 7:—పర్ జాను పైమనుగారు తదితరసభ్యులు జూచిన దేవాలయము శ్రీ మినాక్షి దేవాలయముగాదు. దాని చేతవనస్సు వేరొక దేవాలయము, మినాక్షి భక్తురాండ్రలో నెవరినిగూర్చియో కట్టించబడినవనియు తెలియుచున్నది. ఇది గూడ మినాక్షి దేవాలయమంతటి వైభవము గ నుండును ప్రాత్యోనా ప్రచ్చి జూచిన నగ లాడంబరము తిరుణ్ణాన సంబంధ దేవతలలోనిది. (అ. ప్రెస్మనులు)

జోళ్లతో రాకూడదనుట

మధుర, మార్చి 7:—పర్ జాను పైమనుగారు బృందము శ్రీమినాక్షి దేవాలయమును నిన్న సాయంత్రము జూదుట కర్పాటుజేసికొనిరి. కాని అనేకమంశప్రకార దేవాలయద్వారమునకు గుమిగూడి నల్ల జెండాలను చేర్చుట, “సెక్యూరిటీ” యిట్లు మహాదోషము, నా ఆచారముల ముప్పువును” అని వ్రాసిన అట్టలును అట్టెట్లు గొనియెడిరి. మధురజిల్లాజడ్జిగారు దేవాలయప్రసీలకు రాదులకమనునవారిని దేవాలయములోనికి పెట్టుటతో రానీయవలెనని గోరుచు లేఖ వ్రాసిరి. జోళ్లతో వచ్చుటకు హిందువులు సహింపరని చెబుచును వైద్యులభయ్యగుగారు పైమనుగారి కొక లేఖను వ్రాసిరి. అట్లుయినను సైమనుసంఘమువారు తమ కార్యక్రమమును మార్చుకొని దేవత సందర్శనము మానుకొనిరి. వారు మినాక్షి దేవాలయము నూచి రను వార్త అసత్యము.

పైమను ప్రభువులు నిన్న రాత్రి మధురనుండి ఆర్మీ టెంపియగు లాహోరుజుబోయిరి. వారిని సాగనంపుటకు వచ్చిన యూరోపియనులు, అధికారులు అధికారతరులు “సైమను తిరిగిరమ్మ”ని కేకలువేసిరి. (ప్రేమను.)

వైశ్యబాల భక్తసంఘము

16 వ. అన్నాపిల్లపిల్లి, మద్రాసు

1928 వ సంవత్సరము మార్చి నెల 4 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రం 4 1/2 గంటలకు శ్రీయుత సావి వెంకటాచలం పెట్టి గారి యాజమాన్యమున, వైశ్యసంఘపు నవమ వార్షికోత్సవము, గోవిందప్ప నాయకుని వీధియందు, 215 నెంబరుగల, శ్రీకన్య కావర మేళ్లగోడ గృహస్థమునందు జయప్రదముగా జరుపబడెను. అనేకులమృహోత్సవమునుజూడ వచ్చి, బాలకలమును మానంపు సభ్యులకెల్లర కనేక నీతులబోధించి మమ్ము దీనించి జరిరి.

అ త్తరి గ్రంధి కృష్ణ అర్జు, బి. ఏ. బి. యల్. హైకోర్టు వకీలుగారు “వైశ్యయువకులు, వారిసమస్యలు” అనువిషయముం గూర్చి యువసన్మేచిరి తిత్సయమును దుపన్యాసములనిచ్చిన వారందరి వలనను మా సభ్యు లనేక నీతులను గ్రహించిరనుటకు మేమెంతయు సంతసిల్లుచున్నాము.

సంఘాగృహులకు మ. రా. రా. శ్రీ కె. ఆర్. క్రిష్ణ య్యచెట్టిగారి యభివందనములతో సభ 6 గంటలకు ముగిసెను. బాలకలముని యెంతక మాప్రార్థన సంగీరించి వైవా ర్షికోత్సవమున కగ్రాసనాధిపతిగానుండి మమ్మానందులుగా జేసిన శ్రీ సావివేంకటాచలం పెట్టి గారికిని వారియితర పనుల ను మానుకొని శ్రద్ధతో మాతడికోలు నంగీరించి మాకర్తవ్యము ను చెంపుచు నుపన్యాసము నిచ్చిన గ్రంధి కృష్ణ అర్జుగారికిని మాయందలి దయచే సమావేశానలోకనమునకు విచ్చేసిన పురజ సులకును మాకృతజ్ఞ తాభివందనము లర్పించుచు “వారికాయు రాకోగ్య భవనకక వస్తువాహనాదు లిచ్చి రక్షించుగాకయని” భగవంతునిగూర్చి ప్రార్థించుచున్నాము.

ఆలపాటి. వెంకటరత్నం, క. రంగనాథం కార్యదర్శి.

విషమరహస్యము

అనరాధ పరిశోధక నవల

దీనిని కృతజ్ఞతతో నందుకొంటివి. శ్రీయుత వారణాసి భానుమూర్తిగారిచే వ్రాయబడిన యీనవల గంబాం జిల్లా బరం పురమునందు పూడి పెద్దవారివీధిలోనున్న వేనుమక్క గ్రంథ మాల కార్యాలయము వారివలన 28 వ గ్రంథముగా ప్రకటింప బడెను. ఎంగభానులోన నవలలను వ్రాసిన వారిలో ముద్రగిడు డగు శ్రీయుత శ్రేణిమోహనిభూషణుగారు విషమరహస్యమును పేరుతో వ్రాసిన నవలయే యీయొగ్రంథనలకు మాత్రు. ఇది భానుమూర్తి గారిచే వ్రాయబడిన మొదటిసవల దీనియందు 28 ప్రకరణములు కలవు. మొత్తము 228 పేజీలు. ఇతివృత్తము మొదటినుండి కడవరకును సంక్షోభములతోనే నిండియున్నదిగాని తుదకు గంగాతమగా ముగింపబడుటచే పాఠకులకు మనశ్శాంతిని ముచుచు కలిగింపబాలినదిగా నున్నది. తెలి గ్రాంథిక మే గాని లలితము. వెల రు 1-0-0.

వలయువారు వేనుమక్క గ్రంథమాలవారికి బరంపురం వ్రాయవలెను.

గొప్పసత్వత్రత రిజస్టరు కాబడినది మంచితరణము అహింసావ్రతము గోవధబాతులకు సభ్యతనహింపుడు

ఘనతపహించిన శ్రీ గౌతమీ

గోరక్షణ సంఘవిజ్ఞప్తి గమనింపుడు

మహాశయలారా! లోకకళ్యాణార్థము రాజమండ్రి లో స్థాపించియున్న శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణ కేరణాలయము నందు సంఘసహాయమున దిక్కులేని వీధి గోల్లవ భాదులను ఆ సంఖ్యాకముగా రక్షించి పోషించుటకున్న సాధ్యమైనంత త్వరలో గోవధబాతులకున్న పురమధ్యమున లితుల మదింపుగల గొప్పతోటలు బిల్డింగులు క్రయముపొంద దీనియందు ఈ ధర్మ సంస్థ ప్రతిష్ఠించి రిజస్టరు చేయించినాము. ఈ ఉద్యమము యొక్క సంపూర్ణ కార్యసాధనలతోనే నేననేల సభ్యులు లక్ష లాదిద్రవ్యము ఆశ్చర్యమైయున్నది. శ్రీ గౌతమీ ఈ సంఘమున హిందూమహమ్మదీయూది సోదరిసోదరులూ తమ శక్త్యానుసారి ము సత్వత్రదాన మొసగి 10 వేల మంది ముఖ్యరాజ పోషకులు మొదలు సహాయులవరకు సభ్యతనహించి యున్నారు. ఈ సంఘమున సభ్యత నహించేడి పుజ్యాత్ములు కనీసము సాలు 1కి 1 రూపాయకు తక్కువలేని చందాదయచేసి సభ్యతనహింప పొందింపు చున్నారము. చందా పంపించేడి చాతలు తమసం పూర్ణమైన యడ్రస్సుతో రాజమండ్రికి శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణ సంఘముచేద పోస్టువ్వారా ఇకముందుగాను మనియార్థుగాను సామ్యుపంపిన వెంటనే రసీదు అందచేయవలెను. కొరిన వారికి రూల్సులుక్క కార్యక్రమము పంపబడును—ఇట్లు శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి, దేవరపల్లి వెంకట నరసింహస్వామి, రాజమండ్రి. 4408

గంగాపుష్కరము -

ప్రయాగక్షేత్రము

రాగల వైశాఖమాసమునందు గంగా పుష్కరము హ నున్నది. శ్రీ ప్రయాగక్షేత్రమున జూదులకు ప్రమోద యాత్రను జేయుటకు అసభ్యులగు పురోహితలు గావలసి యున్నారు. 4585

శ్రీ ప్రయాగక్షేత్ర పురోహితలు ప్రెసి డ్ శ్రీ వారి ధైరవశాస్త్రి, పిరికోమ్మూర్తి వారి జగన్నాథశాస్త్రి, ఎరి కొమా ర్గు గణేశశాస్త్రి ౧౨2 వ సంబరచల్లు ధారాగంజా, ఆలహాబాద్.

పూర్ణ చంద్రోదయం

బంగాళులో చేయబడినది. బలహిమ పూరితి సంజీవి, మేహము, తుల్య, సాంధ్య, పుష్కలము ప్రధానాభ్యరణ. విశ్వా, విష్ణులను వెంకటేశ్వరస్వామిని పురీని బలమును శివ్య వృద్ధిని, కాంతిని గలిగించు పోషకముగా తులం 1. రు 12-0-0 20 మాత్రల రీతి రు 2-0-0 ముప్పియ్యలు కి అ. మ కేశవశర్మ జి 3

అన్ని వ్యాధులను శ్రేష్ఠము రక్షిస్తున్నది. ఎంతయె 1 గిండును రు 1 వారు 12-0-0 16 గ్రాములు రు 1-0-0. పి. సి. ఏ. ఆంధ్రుకో ఆయుర్వేదసహజం, పెరిదేవి, నెల్లూరుజిల్లా

“ఎలెక్ ట్రిక్” పాయిసక్ కిల్లర్.

బి. బి. బి. స్వామిగారి కృత్యమధము. బయటికి లోపలికి చులభోదాయముచే నుపయోగించు నదిగాయున్నది. ఆజీర్ణము, అరుచి, ఉబ్బసము, చర్మ, కుక్క, దగ్గు, భేదలు, మలబద్ధము, విషము, వాంతి, మొదలగు వాటికి దివ్యోదధి. కుక్క, పిల్లి, పాము, లేలు ఇత్యాది జంతు ద్వష్టమైన లోపలికి కొంత నిప్పు బయటికి పూసిన తక్షణము విషమును వారిండును. రక్తమృత్తి, చర్మవ్యాధి నివారణకు, పల్లు నొప్పికినీకూడ నుపయోగింపవచ్చును. మాకు వ్రాసిన క్యాటల లాగు యోగ్యతాపత్రికలతో పంపెదము. 4100

అడ్రస్:- సాగర్ అండ్ కో., జనరల్ మర్చెంటుస్, చికాగో, టెంసోరూని సిటీ.

వాణి జ్యోతిమాలయం, పెంటపాడు

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా వలయువారు వారి జాతకముకొరకు నకలగాని జననకాల ఘడియలుగాని వ్రాసిపంపించుమొదల జాతకని యొక్క ఆయుర్దాయము, కీర్తిదానము, భవము, నోదర సోదరిలు మాత్రు, భూమి, విద్య, సంతతి, శత్రువు, కళత్రము, ద్వికళత్రము, భాగ్యము, పిర్మి, ఉద్యోగము, లాభము, వ్యయ ము మొదలగు యావత్తు సంగతులూ వ్రాసి పంపించబడును. (1) జీవితము యావత్తును మహాదోష అంతర్గత, జరుగుచున్న మహాదోష దశాఫలితములు వ్రాయుటకు రూ 12. (2) జీవిత మున్నూ మహాదశా ఫలితములు జరుగుచున్న మహాదోష అంతర్గతా ఫలితములు జరుగుచున్న అంతర్గతా ఫలితములున్నూ వ్రాయుటకు రూ 6. (3) జీవితమున్నూ మహాదశా ఫలితములున్నూ జరుగుచున్న మహాదోష అంతర్గతా ఫలితములున్నూ వ్రాయుటకు రూ 8. గోవారము నిత్యవర్త ప్రశ్నలు రూ 1. వెంకట సుబ్బయ్యశాస్త్రి, 4395 వారణాసి బావయ్య సిద్ధాంతిగారి కుమార్డు.

శ్రీ యోగానందాంధ్ర

రామాయణము

మధ్యశ్రీ చిల్లరిగె యోగానందకవి రచితము న చాగ్గండిములు:- సదోనువేల గవ్యపద్యములు. చాచోవా మృదుమధురతెలి, సుప్రసిద్ధపండితకవులచే గొనియా వెబడినది. భక్తిరసముచేరిం వినునాటి గమనాటి చి దోసయ్య ను. వాణిమద్రాక్షరకాల, దేవనాగరి ముడితము. ప్రధమ సంపుటము:- బాల్యయోధ్యాకాండములు గలది. ఇది వెల్లువినది. ద్వితీయసంపుటము:- అర్జున్ విక్రమార్కా నందర కాండములుగలది, అచ్చునున్నది. తృతీయ సంపుటము:- యుద్ధకాండము. ఈ వెంటనే ముందుసామ్యున్నవారికి రూ 12భుక్తే మూ దుసంపుటలు వెలకు దొరకును. వారి పేరుగ్గు గ్రంథమందు బ్రకటింపబడును. అచ్చుపడిన ప్రతిసంపుటియూ రూ 5 లు వెల. ఇదిర ములు కృతికర్తకు వ్రాసిన తెలియవచ్చును. కృతికర్త, యోగానందకవి. ఈస్తు గోదావరి రాజోలు ది. హెచ్. స్వామి, శిని యర్ తెల్లువండిట్. 4201

శ్రీ కుసుమహరినాథ బాబాజీగారు

శ్రీయుత ఆచార్య సత్యనారాయణగారు

మరికొన్ని వివరములను తెలిపెదరా?

మరికొన్ని వివరములను తెలిపెదరా? ముందుగా మహావీరులైన సత్యగ్రహీతల (మహాత్ముల) 11 వ పేజీలో ప్రకటించిన బాబాజీ గారుగారి వ్రాసిన చరిత్రము భాగము నాకు లభించినది. ఈ బాబాజీగారి సత్యనారాయణగారికి పరిచయమేమిట కలిగి నదియను నది వినిపించియుండలేదు. తమ స్వానుభవమును సత్యగ్రహీత యుగానా వినిపించినచో ప్రజలకు ప్రోత్సహము మిగిలెమనినను. బాబాజీగారి పుటనున్నది. "ఎంత మహావీరులు ఆయినను సరే ఒకపరి, వారి దివ్యపాదములను స్పృశించినచో శ్రీవారిదివ్యశాసనమును ఉచ్చరించునంతనే భక్తి ప్రసాదము కలిగి ఆజ్ఞాపత్రమువలన శ్రీ వారి నామస్మరణ చేయుచునే యుండును" అని యీ శ్లోకమును వ్రాయబడినది. శ్రీవారి దివ్యపాదములను స్పృశింపగోరు భక్తులకు వారి పుటనున్నదియు లేనిపుట బ్రత్యక్షము. రెండవది వారి నామోచ్చారణము బాబాజీగారికి పోనకర్తవ్యమేమిటను, ఎవరియిందలచి వారందరూ బాబాజీగారి నామోచ్చారణ మొనరించుటవలననే పాపవిమోచనమును పొందెడియును కలుగునా? అటు ల కలుగునెడల ఆంధ్ర మారము పోవుట కర్తవ్యములు శరీరదాగ్ధమును లేనివారందరు గూడవారి నామోచ్చారణమువలననే సులభముగా తరింపగలుగుదురగాన యీ విషయమును సత్యనారాయణగారు స్పష్టపరచినారు.

"ఎల్ల వారము మీ మీపాపభారములను నా తలపై నిడి ప్రహరి నామస్మరణచేయుచు త్వరితగతిని శ్రీ బృందావనము చేరుకొనుడు. మీపాపభారములన్నియు నా తలపై పడుటవలన నేను క్రుంగిపోయి అంగతిపాలగుదునని భయపడుచును. బృందావనమువలన నాకు మార్గము తెలియనుగాన నాకట్టి భయము ను లేదు. విశ్వానుభవము నామహాబానందస్థానమునకు చేర్చినది. నీ నోక గాఢస్మృతుడను. గాన నాకొరకు మీరు భయపడుకుమిని నన్ను మాత్రము మీరు మరువకు. పూర్వపు సత్యయుగములకొరకు యేర్పడిన జ్ఞానమార్గము యోగమార్గము మున్నగువానివలన యీ కలియుగమున మోక్షము లభింపదు. ఈ యుగమున భక్తి వసాగరము ను తరించుటకు భక్తి గవనామ స్మరణ మొక్కటియే మార్గముగాని మరొకమార్గ మేమియును లేనేలేదు." అని బాబాజీగారు నిరంతరము నుపదేశించుచుండునని వ్రాయబడినది. పాపభక్తులను మురింగియున్న మానవసంఘమున కిటుల సభ్యుల మొదలగు జాతీయ మహావీరులు పరోక్షజ్ఞానియై యుండుట నిశ్చయము. శ్రీమన్మధ్వచార్యుల వారి సత్యైష్ఠ్య సిద్ధాంతమును సమసింపించునట్లు వారిలో నిట్టి యపరోక్షజ్ఞానులు పెక్కుమంది గలరు. వారు భౌతికశరీరములను వర్జించిన పిమ్మట గూడ నిష్కలితమైన మానవసంఘమును తమ తపామహిమచే నుద్ధరించుచునేయున్నారు. ఇట్టి తపాధనులలో శ్రీ రాఘవేంద్రస్వామిలు ముద్రాధ్యులు. వీరు భౌతికశరీరమును చాలించి 400 ఏండ్లు కావచ్చుచున్నది. తుంగభద్రానది తీరమునందున్న మంత్రాలయమున (మంచాల) వీరిబృందావన మున్నది. అచటికిగిరి అన్ని మునులవారును వీరినే చేసి సమస్త వ్యాధులు గ్రహభయమును మున్నగువానివలన విముక్తులగుచుండురు. సంతానములేని స్త్రీలకు సంతానము లభించుచున్నది. వీరి మహిమ లోకవిదితము కలియుగమున నిట్టిమహిమలయందు ప్రజలవిశ్వాసము చాలకష్టమైయున్నది. విశ్వాసము కలవారికిను పూర్తిగా నంతరించిపోయిన గాన నట్టివారిమేలుకొరకు శ్రీయుత సత్యనారాయణగారు మరికొన్ని వివరములను సాకల్యముగా వివరించి ధన్యులగుదురగాక. ఈ శ్లోకము వ్రాసిన శ్రీయుత ఆచార్య సత్యనారాయణగారు పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో చిన్నతరువతి యనబడిన ద్వారకా తిరుమల గ్రామవాస్తవ్యులని సత్యగ్రహీత పత్రంలో వ్రాయబడినది.

ఆంధ్రసత్త్వకా కార్యాల } వెదురుమూడి శేషగిరిరావు
యము, చెన్నపురి మంగళ } సహాయసంపాదకుడు.
వారము. 6-8-1928.

1924 4 ఆంధ్ర కథనము నెం. 1-8
శ్రీ మత్స్యల సంస్థానమున 800 పుటలులు వ్రాయబడినది. బహుమాత్రము, వేడి, దగ్ధ, క్షయ, వీటలను బోగొట్టును. కథనము తగ్గించును. ఉపయోగింప విధము మందుతో పంపిండును. అనేకులు వాడి మెచ్చుచున్నారు. కేటలాగు ఉచితము. 2128 ఆంధ్ర సాహిత్యకాల, ముద్రా, కృష్ణా

మద్రాసు ఆంధ్రనాటక సమాజము పాదుకా పట్టాభిషేకము

మద్రాసునందు ఆంధ్రనాటకము అన్ని విధముల యితర ప్రాంతములకంటె చాల తక్కువ. అట్టి మద్రాసునందు ప్రేమసమాజమువారు ఏవో కొన్ని నాటకములకు ప్రదర్శించుచు కొంతవరకు ఆ లోటును తీసివేయుచున్నారు. ఇదివరలో రోషవార; విజయనగర సామ్రాజ్యపతనము మొదలగు నాటకములను చక్కగా ప్రదర్శించిరి. కానీ వీరు అప్పడప్పుడు ప్రదర్శించు పాదుకా మొదలగు నాటకములవలన నాటకకళయందు అభిరుచియు ఆంధ్రమునందుండు అభిమానమును కూడ పాదుచేయుచున్నారు.

ఆదివారమునాడు ప్రదర్శించిన పాదుకను గురించి వివరించెదను. మంధర పాత్ర ధరించిన రంగస్వామి అయ్యంగారు అయోధ్యాపురజనులవలన తమకు గలిగిన అవమానమును కొంచెమున తమ ప్రవేశమునందుగాని ముఖమునందుగాని చేష్టలందుగాని కనబరచలేకపోయిరి. కైకమందరకుమారులగు రామునియందు చాల ప్రేమకలది, అట్టి కైకను మన్యమున తిప్పుటకు రంగస్వామిగారు తిట్టుచు, అనవసరముగా చేతులు తిప్పుచు, వెక్కిరించుచు, బెడరించుచు నటించెనేగాని భరతుని పట్టాభిషేకము చేయుటవలన నవ్వు నవ్వుచు మాటి అంగీకరించుటల నటించలేకపోయిరి. దశరథకుమార్తెయ్యగు రామయందు కైకను బ్రతిమాలునపుడు, మంధర వారి వసుక తారలాడుట అసహ్యముగా నుండెను. భరతుడు:—ఈ పాత్ర కూడ రంగస్వామిగారి ధరించుట చేత, భరతుడు పురుషాకృతిని మంధరవలె కాన్పించెను. దశరథుడు, మంధర, వసిష్ఠుడు, వీరియొద్దనుండి ఒకే సర్వాదుము ప్రత్యేకజాబులు వచ్చుటచే, దీనికి గలకారణము శత్రుత్వమునతో ఆలోచించుచు ప్రవేశింపవలసిన భరతుడు యుద్ధము చేయువానివలె రంగమున దురుకెను. కైక రాముని అరణ్యమున కెట్లు పంపినది భరతును చెప్పునపుడు, వీరి నటన నవ్వుకూడ పుట్టించెను. కైక:— వీరివేషధారణ చక్కగానున్నది. నటన తగు మాత్రము చేసిరి. కాపల్య:— ఎంత విచారమునందైనను, కొంచెము చేపు మాటలు చెప్పుట కొంచెమునేపు దుఃఖించుట యుండునగాని, మనకాపల్య అవ్యంతరములకే భోయన ఏడ్చుచునే యుండెను. అపసానమునందు దశరథుడు రామస్మరణచేయనపుడు మనకాశ్చర్యముగాని, ప్రకృతమున్న పాత్రధారియగు వసిష్ఠునకుగాని, యునుమంతయు తత్తరగాని చలనముగాని కలుగక, రాఘవాచారిగారి నటనకులేతను చూచుచుండిరి.

రాముడు:—ఈ పాత్ర ధరించినవారికి సంగీతము చక్కగా తెలియదు. కాని పద్యమునందు ఆసంగీతము ఇముడ్చుట తెలియదు. ముఖమునందు భావము నున్నది.

లక్ష్మణుడు, నుమిత్ర మున్నగు పాత్రలయందు ఎన్నియో లోపములు కలవుగాని విస్తరించి వ్రాయలేదు. దశరథ పాత్ర ధరించిన రాఘవాచారిగారు జగ మెరిగిన నటుడను.

టరుగంటి సూర్యనారాయణ, బి. ఏ.

చెన్నపురి ఆంధ్రనాటకసభవారు మొన్న ఆదివారమునాడు బ్రహ్మశ్రీ వేదం వెంకట్రాయకాశ్రమిగారి బహుళగతి చుటకుగాని పాదుకాపట్టాభిషేక నాటకమును ప్రదర్శించిరి. శ్రీ (బల్లారి) టి. రాఘవాచారిగారు దశరథ పాత్రను ధరించిరి. మంధర, భరతునివేషములను నెల్లూరు రంగస్వామి అయ్యంగారు ధరించిరి. విగళిన పాత్రలన్నియు సభాసభ్యులచేతనే నిర్వహింపబడినది. నాటకసభవారు యిదివరకు ప్రదర్శించిన నాటకముల యొక్క ప్రమాణమున కీ ప్రదర్శనముతో పోయెనని చెప్పుటకు విచారముచున్నది. ఇందుకనేక కారణములుండువచ్చును. పాదుకాపట్టాభిషేక నాటకములో కరసభాసభ్యులమునది. ఇందుకే పెద్ద నాటకము. కృంగారపు మట్టులు కొన్ని పాడి విలువలేని దుస్తుల ధరించి నుటపూర్తిగా సభాసభ్యుల మెప్పించదగినది. అనుభవజ్ఞులగు నటులు పూనుకొని శ్రద్ధగ ప్రదర్శించిన గాని ప్రతీకసార్థముగనుండదు. నాటకసభవారి యీ ప్రదర్శనమునందు యిట్టి గుణములేవియు అగుపడలేదు. సాధారణముగ పానుగంటికివారి నాటకము ఆంధ్రదేశమున ప్రఖ్యాతిపడెనది. వీరు ప్రదర్శించిన వేరొకరి రచన. ఆదియు రెండు మూడు నాటకములనుండి భాగముల సమకూర్చినట్లున్నది. చూచి పచ్చినవారిలో నొకరన్నటు లిది "మంధర నాటకము" గన్నట్లు. ఇక ప్రత్యేకముగ నటులగుర్చి విమర్శింపవలయునదిగ దశరథునిగూర్చి ఆలోచించును. ప్రసిద్ధనటులగు అచ్యుతరావు రకు నాటకకళాభాసమును ఎంత తక్కువగ

జూపగలుగుచో ఎక్కువమునో గాని మొన్నటిప్రదర్శనమునందు తక్కువమునాటి. కైక ముక్తపరిగ ముద్దునూటలతో మంధర ఎదుట నున్నపుడు తాను తేయుచున్న తప్పిదమునకు పశ్చాత్తాపమును, దశరథుని ఎదుట నున్నపుడు మూర్ఖ పట్టుదలయును బాగుగనే ప్రదర్శించెనుగాని మహారాజు భార్య కుండదగిన రాచరికపు లక్షణము లిందుక లోపించియుండెను. మంధర తానగపడిన అన్నిరంగములందును సర్వాధికారముతో మెలంగెను. చివరకు దశరథుడు కైక యింటగ నుండవలసిన రంగము నందుగూడ దశరథుని సరకుజేతుకయే స్వేచ్ఛావిహిత మొనరించెను. శ్రీ రాముడు, అవతారపురుషుడుగాన వసిష్ఠుడు చెప్పిన మహాత్మతయై తనయందున్నది గుర్తించి కాబోయి యీలోకములోని ముఖ్యములకు తనకు నెట్టి సంబంధములేదన్నట్లు ముఖమునం దేభావమును జూపలేదు. పద్యములు చదివినపుడు మాత్రము అతిమనోహరముగ జదివిరి. టి. ఎస్. గోపాలస్వామిగారు, కాపల్యభూమికను బాగుగ ప్రదర్శించిరి. రాముని వీడ్కోలు సందర్భమున విచారమును దశరథుని మరణశయ్యకడ పతికు సూచయ బాగుగ నొప్పించిరి.

వీరింతవరకును జేర్చెరు ప్రదర్శనములందు ధరించిన వేషములు క్రమక్రమభివృద్ధిని గవ్వరచుచున్నవి చెప్పగలము. భరతుని పాత్రను మంధరపాత్రధారి యగు శ్రీ. రంగస్వామి అయ్యంగారి ధరించిరి. గద్యపద్యములను విస్తృతముగ శబ్దసౌందర్యముతో వచించియున్నను, వాక్పాటమునకు భావ ప్రకటనయు, అభినయమున్ను తోడై నింపుగనుండెడిది. చిత్రకూటమందు శ్రీరాముని సందర్శించుటకు భక్తితోక రసాభివేషితమై కన్నులనీసిన భరతునియందు దట్టి ఉజ్జ్వలభావాతిశయ ప్రదర్శనము గన్నట్టి యుండలేదు. ఈ నాటకములోని పాత్రధారిలందరిలోను పరస్పరానుగుణ్యము, పాత్రలేక "ఎవరికి వారే యమునా తీర" యనునీతిని ఎవరిపద్యములను, పాటలను వారు ఒప్పుకొనినటులుండెను. భరతునిసందర్భములో నీయంతము బాగుగ విశదమయ్యెను. నాటకసభవారి కొకచిన్న సలహా యొసంగి ముగించుచున్నాము. వీరు స్వయంసహాయ సూత్రము నాధారము చేసికొని, స్థానికముగనుండునటులను ప్రోత్సహించి, తద్వారా నాటకకళాపాఠశాలకు సమకట్టినవారై అట్టి ప్రధానసూత్రము నకు భంగకరముగ ఎంత నుష్కర్షణలైనను స్థానికతరలటులను లప్పించుటయు, అట్లు రప్పించిన వారికిని స్థానికముగ నుండు లక్ష్మీన పాత్రధారులకు పాత్రలేకుండ ఒకరిభావము లొకరి బోధపడకుండునట్లు చిత్రప్రతిమలవలె రంగస్థలము నలంకరింపజేసిన సభ ప్రతిష్ఠకు లోపముమాత్రమేగాక బయటి గ్రామముల నుండి రప్పించిన ప్రఖ్యాతనటుల కీర్తికిని లోటువాటిల్లి జేసినవారయ్యెదరు. కతినముగ నుండిన సత్యమును జెప్పబూనినచో తమకుగల నటజన సంపత్తితో నీ సభవారి "పాదుక" నాటకమున నిర్ణయించియుండరాదని చెప్పక తప్పదు. కథలో ఒక్కొక్క పాత్రయందును లెక్కకు విమర్శింపముగ అంబద్ధములు అన్వేష్యవిరుద్ధాభిప్రాయములు ఆభాసములు గలవు.

ఎట్టి నాటకమును రంగస్థలమున ప్రదర్శింప దునో, దేనిచే పద్యముల రంజింపజేయనగునో వీయే నటుల కీర్తిసాను ర్థ్యములకు, ఊహాపాటకు, స్వాభావిక లక్షణములకు తగిన పాత్ర ఎయ్యదియో నిర్ణయించి బొందికి భంగము లేకుండునట్లు ప్రదర్శనమును నిర్వహింపజేయుటయే కష్టమైనను ప్రధానమైన విషయము. ఇకముందైనను నాటకసభవారి విషయమును మనము దిద్దకొని ఇతోధిక శ్రద్ధతో భాషాసేవయు, నాటక రంగోద్యమమును గావించి చెన్నపురి పాటల కానందమును గలుగజేయుదురగాక యని కోరెదము.

ఆంధ్ర భాషాసంబోధిని 2 వ భాగము

(పరివర్ధితము-పునస్సంకలితము)
ఇయ్యది ఆంధ్రభాషలో జ్ఞానము సంపాదించుకొనక దలచిన వారల కెల్లరకు సర్వతోపయుక్తముగ నున్నది పండితులనేకు లభిప్రాయపడియున్నారు. ఈ పాఠ్యముల సాయముకై ఆలేకయే సులభముగా గ్రహించ ననునలగునట్లున్నది. అనుభవనిష్ఠములగు పెక్కుమంది కులములమున ననులకు నుబోధముగ లాగున సులభమైతిని వ్రాయబడియున్నది. సులభముగా గ్రహించుట కనువలగునట్లు బడకములు బెక్కు లిందుగలవు. ఇయ్యది బరీక్షలకుఁ బాఠ్యవారలకు సేవకులకు విశిష్టలి యుపయోగపడుచున్న దనియు పెక్కుమంది భాషించి యున్నారు. ఈ గ్రంథ రచనవల గ్రంథకర్త యాంధ్రలోకమున కెంతయు నేనయినరైననటు నిర్వివాదాంశము. దీనివలకు 0-10-0. గ్రంథములు లభింపదులము.
మండిలే ఈ భాష్యకాచార్యులు
ప్రధానాంధ్రోపాధ్యాయులు, హిందూ హైస్కూలు,
4588 తిరువల్లి క్షే.టి, నుదరాసు,

మీరటు ప్రాంతమున ఖద్దరు

ఆచార్య ప్రభుచంద్రరాయగారి

గాంధీజీ హితవైఖరి

"నేడవనాడు మీరటు ప్రాంతమున పంజాబీలు ముగ్గుర్యకరమునకు వోలెను. వారు గ్రహించగలిగినా, మీరటుకు ఉత్తరమున 20 మైళ్లదూరమునందున్న యొక గ్రామమునకు మిత్రులు నన్ను తీసుకొనివెళ్లిరి. అచట వ్యవసాయదారులు చాలవరకు సంపన్నులుగానే యున్నారు. అచట గంగానది కాలువలలోని నీటి ఆధారముననే వ్యవసాయము జరుపబడును గాన పాలుకు మాడుపంటలు నాలుగుపంటలుగాడ పండుచున్నవి. కాని పూర్వకాలమునుండియు పంజాబీలవలన ముగా నచట ప్రతియింటను స్త్రీలు రాట్టలును తిప్పుచునే యుండుటచే యిప్పుడుగూడ నా పగతిని వారు వదిలివేయలేదు. ప్రతియింటను యింటి యజమానులు కూతుళ్లు కొడవల మున్నగు వారు ఎండలో కూర్చుండి 10, 12 నెలలపై నూలు ప్రతిదినము రాట్టలుపై నడచుచునేయుందురు. ఆ గ్రామములో నేను బడిన ముతక బట్టలనే గ్రామ వాసులందరూ కట్టుచున్నారు. ఏకులను చేసి వానిని పినులలో తిరిగి అమ్ముచున్నారు. ప్రతిపాలములోను యితరపంటలతోపాటు కొంతభాగములో ప్రతినిగూడ పండించుచున్నారు. నవ నాగరకత ఆశ్రమములలో నింకను పూర్తిగా వ్యాపించలేదు. కాని దాని దువిరి మాత్రము కొద్దిగా వారుగూడ గ్రహించుచునేయున్నారు. వారు తలకు చుట్టుకొనుచున్న తలపాగునడి లన్నియును సన్నని విడకీడ్డలే. వారిలో కొందరు విడకీడ్డలే తలనే కట్టుచున్నారు. భారతదేశమునందు అన్నవస్త్రముల కారాధనములేక అవసరమున్న కొల్లకొలది ప్రజలకు నూలు వదులుటయే శ్రద్ధగలదు యన్నది. నీటి మీరటు ప్రాంతమున అధికముగ నవకాశము కనబడుచున్నది. మీరటు నగరవాసులలో జనునూలులు బజాజుగారివంటి ధనికులవలన పెట్టుబడి పెట్టుటయును అచటి దేశాధిపతులలో సతీతబాగుగారివంటి వారైనను పూనకొని సాగించుటయును జరిగినచో అచట నీ గృహపరిశ్రమ చాలా వృద్ధిచెందుటకు మంచి అవకాశములు కలవు. ఇప్పుడు కాశీ నగరమునందలి గంధి ఆశ్రమము వారు పూనకొనిరి. పెక్కుమంది స్వార్థ త్యాగులు క్రేడ్లతో ఆశ్రమమువారి ఆజ్ఞాసార మచట పనిచేయుచున్నారు. వారికి తగిన కట్టుబాటును అధికమగుధనమును అత్యవసరముగా నున్నది. అని ఆచార్య రాయగారు వ్రాసిరి.

దేశీయులు దేశీయోపాలు కాకుండ తమ విధిని గుర్తించి యున్నచో భారతదేశమునందు పంజాబులోగాని మరెచట నైనగాని రాట్టపు ధ్వని అంతరించిపోవలసిన దురవస్థ కలగదు. ఇప్పుడు ఆచార్యకృపావీణగారు కాశీ గాంధీ ఆశ్రమభారమును వహించిరిగాన నిపుడు మీరటు ప్రాంతమున పనిచేయుచున్న యవతల యుత్సాహము మరింత అధికము కాగలవనియును ఆసంగ్రహ సభికముగ నభిమానమును చూపెదననియును ఖద్దరును నమ్మెదను. (మో. క. గాంధీ ఎంగుయిండియా 1-3-28)

టాలస్తాయీశతాబ్ద స్మారక గ్రంథావళి

అల్మయిరుమాడుగారు గాంధీమహాత్మునకు వ్రాసిన లేఖ

మీకు టాలస్తాయీగారిపట్ల చాల సభిమానము కలదని నేనెరుగుదును గాన టాలస్తాయీ సంఘసభ్యులకు వ్రాయబడిన గుర్తులనుండియు లెక్కపర్చుమగారు వ్రాసిన లేఖనుండియు కొన్ని భాగముల నెత్తి వ్రాసి మీకు పంపుచున్నాను.

ఈశతాబ్ద స్మారకగ్రంథావళి అన్ని గ్రంథాలయములందును నుండవలె ననియును, ఈ గ్రంథములను విక్రయించుటవలన లభించునట్టి ద్రవ్యమును టాలస్తాయీ కుటుంబమువారి కొరంగ వలెననియును మేము (టాలస్తాయీ సంఘము) విషయలో విప్లవము జరిగినప్పుడునుండియును టాలస్తాయీ కుటుంబమువారు చాల దీనిని సహజవిచయచున్నారు.

మీ రీగ్రంథావళిని గూర్చి భారతదేశమునందలి గ్రంథాలయ సలవారి కెవరైన తెలుపుట కవికాళము లభించినచో టాలస్తాయీసంఘమువారు మీకు చాల కృతజ్ఞులై యుందురు.

ఇకట (జీటను) ఆమెకొదేశమునందును గల యితర గ్రంథప్రకాశకులతోగూడ ఉత్తరప్రత్యుత్తములను జరిపితిమి. చివరకు అన్నపర్ణ యూనివర్సిటీవ్రేకువారు క్రొవ ఆక్టోబర్ నెలలో టాలస్తాయీగారు వ్రాసిన గ్రంథముల నన్నిటిని 21 సంపుటములుగా ఒక్కొక్కసంపుటమునకును 1000 కాపీలవలన 1928, 1929, 1930 సంవత్సరములలో మొత్తము సంపుటము

ఆకలిగా నున్నప్పుడు మన బాగుగా సాగదు

ఆకలి వానిని చూచుడు, గడియారమునకు చూచుచున్నాడు. ఆతడు భుజించుటకు దేశీయనట్లు తలంచుచున్నాడు. వానికి ఆకలివున్నది.

బాలుకు బడిలో చదివుటకుంకాకీయు, సామ్యము బాగుగా నుండుటకు ఉదయమున పరియైన ఆహారము చేకూర్చుకొని గ్రతి ఉపద్యాయుడుకు తెలియును. క్యాకరు ఓట్టు ఉదయమునకు తగుమైన భోజనము. అది మంచిసాధ్యమును చేకూర్చును. గంటలకొలది పనిచేయునట్లు చేర్చును. చదువుటకు వ్రాయుటకునకులమైన గంటలు ఉదయమే. శరీరమునకు బలమును ఆరోగ్యమును చేకూర్చుటకు తగినపదార్థ మల్పితిని క్యాకరు ఓట్టు కలిగియున్నది.

Quaker Oats

(చేస లతో తాకబడదు)

లన్నియును పూర్తిచుగనట్లు మూడువాయిదాలమీద సవస్థరమున కొకసారిపంతున ప్రకటించుటకును, చందాదారులలో విక్రీణి హెచ్చుమంది కొరతదల అన్ని గ్రంథములును పూర్తియగుటకు మరి 14 సంపుటములుగూడ ప్రకటించుటకును యేర్పాటు చేయబడెను.

1928 ఆగష్టులో మొదటివాయిదాగ్రంథములు చందాదారులకు పంపబడిన. ప్రొవైన్స్ నుగూడ ముందుగా ప్రకటించబడును. మొదటి 21 సంపుటములకును వెల 21 గినిలు. దరిమిలా 14 సంపుటములకును వెల 6 గినిలు మొత్తము 27 గినిలకు 85 సంపుటములు వచ్చును. మాకార్యదర్శి పేరుననే ఆర్డరులు వంపినవారికి 100 కి 10 గినిలవలన 27 గినిలకును ముజరాయియ్యబడును.

"ప్రతిగ్రంథమునకును ఉపోద్ఘాతముగూడ నుండును" అని టాలస్తాయీసంఘమువారు ప్రకటించిరి. ఈసంఘమున సభ్యులు కాగోరువారు ఆసమతము 21 పిల్లలగులు (పొ 1-1-0, చెల్లింపవలెను. అసోసియేటులుగా నుండువారు 80 పెన్సులు (పి 0-2-6) చందాను చెల్లింపవలెను. (మో-క-గాంధీ-ఎంగుయిండియా 1-3-28)

పనివాండ్లు పోట్లాడుకొని కొంపలు తగలబెట్టిరి బొంబాయి, మార్చి 6:—బొంబాయిలో తాతాకంపెనీలో పనిచేయుచున్న కొందరు పనివాండ్లు పోట్లాడుకొని కొన్ని కొంపలు తగులబెట్టుకొనిరి. నుమారు 50 నుండి మరణించిరి. పోట్లాడుకారణము తెలియలేదు. (ఫీ. వై.సు.)

జినిపులేఖనుగూర్చి మరల విచారణ యుండదనుకొనుచున్నారు.

దేశిరాజు పెదబాపయ్యగారి జీవన స్మృతి

(బాపాసాధకులు, సంఘసభ్యులైన, దేశసేవకులు అయిన బాపయ్యగారి ఆదర్శ జీవనమును సందేశమున వ్యక్తిపరము ఈ నవీనగ్రంథమును 300 మున రచించబడిన యిటీవలనే ముగించితిని. ఆయన వ్యక్తిత్వము మార్చి 9 వ తేదిలోగా ప్రచురము చేయుటకు యత్నంబుచున్నాను. క్రొవ నెలన పుస్తకము 200 పేజీలకు మించి యుండును. బాపయ్యగారియొక్కయు ఆయన సహాధియొక్కయు చిత్రపటము లందు చేర్చబడును. వెల ఒకరూపాయిమాత్రమే పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. వలయువారు నాకు ఈక్రిందివిలా సమునకు వ్రాసిన బడయగలరు.

కామరాజు హనుమంతరావు,
4584
ఇన్ని నుపేట, రాజమండ్రి.

బాక్సోలీలో సత్యాగ్రహము

పన్నులు చెల్లించుటకు నిరాకరించెదరు

బొంబాయి, మార్చి 6:—బొంబాయి కావనసభ్యులగు స్వామి నారాయణగారు బొంబాయిలోని విద్యార్థుల యెదుట కొక బహిరంగసభలో నువ్వసించుచు నిట్లు హెచ్చరించిరి.

బాక్సోలీజిల్లాలో గవర్నమెంటువారు ఆక్రమముగా పన్నులు హెచ్చించియున్నారు. బాక్సోలీ ప్రజలు ఈ తరుణములో లొంగిపోయినయెడల బొంబాయి రాష్ట్రమునందలివారు గవర్నమెంటువారు నిర్భీతిగా నిరంకుశాధికారము చలాయించి పర్యక్రమము హెచ్చించి ప్రజలను తప్పుక పొందించెదరు.

బాక్సోలీ ప్రజలకు రెండేమార్గములు కలవు. గవర్నమెంటువారి క్రూరచర్యలకు దోసిలాగ్ని పన్నులభింముచే క్రింగి కృత్రించి క్రమేణ నశించవలయును. లేదా, సత్యాగ్రహమును పూని పన్నులు యిచ్చుట నిరాకరించి నానాసకార్యములతో నిలువబడి ఎట్టి యిక్కట్టులకైనను సమకట్టవలయును.

గాంధీసహాత్ముడు సహాయ నిరాకరణోద్యమ దినములలో బాక్సోలీ జిల్లాలో ప్రారంభించిన సత్యాగ్రహమును ఆపివేకముగా ఆపివేయుటవల్ల గొప్ప తప్పిదము చేసి పప్పులో ఆడుగు వేసెను. ఆనాడు ఆ హింసాబాటును మహాత్ముడు చేసియుండినచో హిందూదేశచరిత్ర యంతయును నూకబాకృతిని దాల్చి యుండెడిది.

ఇప్పుడైనను బాక్సోలీ ప్రజలు కృత్రిమములై పన్నులను చెల్లించుట నిరాకరించవలయును. వీరయొక్క సత్యాగ్రహోద్యమమును భారతీయులందరూ ఆమోదించి వారికనుకూలరయ ప్రోత్సాహ మొసంగవలయును.

బాక్సోలీ ప్రజలకు ఎల్లవాయి పోటుగాను నాయుత్తియై యాయుద్యమమును నడిపించుచున్నారు. బాక్సోలీ ప్రజలందఱును వీరిననుసరించిస్త్రీకముఖముగా వర్తించి "మృత్యువేద్యుర్యోవా" యని స్థిరసంకల్పముతో సత్యాగ్రహప్రదేశమును ఆనుష్ఠించవలయును. (ఫీ. వై.)

కలకత్తా వాతపొండ్ల సంగతి

కలకత్తా, మార్చి 7:—కలకత్తా పీఠులలో పెంటపోగులు తెరిగి నృప్తియగుచున్నది. పోటీపనివాండ్లు చేసికొనిన మొరలను కార్పొరేషనువారు ఇంకనుమన్నించి సమాధానము కలుగజేయలేదు. పోటీవాండ్లందరూ సభ చేయదలంచగా ఆ సభ జరుగకుండా కార్పొరేషనువారు చేపిరి. సమ్మెదారులలో కొందరు ఆరెగ్గుచేయబడిరి. సమ్మెదారులు శాంతియుగాగో యున్నారు.

ఫోర్టు సెంటుజార్జి గెజెట్టు

(6-3-28 మంగళవారము)

ఆర్. కె. కట్టూరు ఎం. బి. వి. ఎస్. గారు మద్రాసు మెడికల్ కాలేజీలో ప్రాథమిక ఆఫ్ మెడిసిన్ గారికి అసిస్టెంటుగా నియమింపబడిరి.

గంటూరు తాలూకాలోయ్య కృష్ణారెడ్డి పత్రికా పరిశోధనా రామయ్యగారు ఆధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

కెనుకొండ తాలూకాలోయ్య కృష్ణారెడ్డి పత్రికా పరిశోధనా రామయ్యగారు ఆధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

విద్యా శాఖ

ఎమిలీ సోంకర్ మున్సిల్ ఆఫ్ గ్రామం కన్స్టాబుల్ (మద్రాసు ఎడ్యుకేషన్ డివిజన్) రాజమండ్రి గవర్నమెంటు సెకండరీ ఆండు ప్రైవేటు స్కూలులు (స్ట్రీటు) నూపరింపజేయుటగా నియమింపబడిరి.

స్వామి విశాఖ శాఖ

రామిరెడ్డి కృష్ణ సోంకర్ గారు యాదం కమిటీ సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

ఎడ్యుకేషన్ శాఖ

డి.ఎ. ఇస్మాయిల్ కడప సర్కిల్ కమిటీ యన్ టెక్నికల్ గా నియమింపబడిరి.

ఇన్స్పెక్షన్ శాఖ

జి. వెంకటస్వామి నాయుడుగారు గంజాం సర్కిల్ కు ఆబ్జుల సలీము సయ్యద్ సాహెబుగారు విశాఖపట్నం సర్కిల్ కు, బి. ఎం. సి. సి. యెల్లారావుగారు పర్చిలకు ఇన్స్పెక్షన్ టూల్స్ అఫీసర్లుగా నియమింపబడిరి.

వర్మిక్ వర్మిక్ శాఖ

వెంకట్రామయ్యగారు రామస్వామయ్యగారు వాల్తేరు సర్కిల్ లో నోక్స్ పబ్లిషింగ్ కు అసిస్టెంటు యింజనీరుగా, 250 వేల నమూనా నియమింపబడిరి.

డి. పునర్వ్యవస్థాపకులుగా మెట్టూరు పవనహాను పబ్లిషింగ్ కు అఫీసర్లుగా నియమింపబడిరి.

కె.టి. అక్బీ వారాయనగారు బరంపురం సబ్ డివిజన్ కు (గంజాం డివిజన్) అసిస్టెంటు యింజనీరుగా నియమింపబడిరి.

టి. వి. కేశవయ్యగారు లోతుగడ్డ పబ్లిషింగ్ కు (వరసా పట్నం డివిజన్) అసిస్టెంటు యింజనీరుగా నియమింపబడిరి.

కె. ముద్రాపాపయ్యగారు చింతలపల్లి పబ్లిషింగ్ కు (వరసా పట్నం డివిజన్) అసిస్టెంటు యింజనీరుగా నియమింపబడిరి.

వైద్య శాఖ

పి. వి. ప్రాసెస్ గారు మద్రాసు మెడికల్ కాలేజీలో పబ్లిక్ ప్రాథమిక ఆఫ్ మెడిసిన్ గారికి అసిస్టెంటుగా నియమింపబడిరి.

బి. కంకరరావు (సివిల్ అసిస్టెంటు పబ్లిక్) గారు బరంపురం హెడ్ క్వార్టర్స్ ఆఫ్ సర్జరీ లో రిజిస్ట్రార్ గా నియమింపబడిరి.

కె. తిరుపాతు సివిల్ అసిస్టెంటు పబ్లిక్ గారు మద్రాసు గవర్నమెంటు రామపేట ఆఫ్ సర్జరీ లో రిజిస్ట్రార్ గా నియమింపబడిరి.

టి. ఎస్. రామకృష్ణయ్యగారు భద్రాచలం తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్స్ ఆఫ్ సర్జరీ లో నియమింపబడిరి.

ఆర్. వి. రాజంగారు మద్రాసు మెడికల్ కాలేజీలో పబ్లిక్ ప్రాథమిక ఆఫ్ మెడిసిన్ గారికి అసిస్టెంటుగా నియమింపబడిరి.

ఇ. అయ్యక వివాహము మద్రాసు స్ట్రీట్ బాలికల గవర్నమెంటు ఆఫ్ సర్జరీ లో రిజిస్ట్రార్ గా నియమింపబడిరి.

పబ్లిక్ శాఖ

ఎస్. వెంకటేశ్వరం బి. సి. ఎస్. గారు హన్మంతు డివిజన్ (బల్లారి జిల్లా) పబ్లిక్ లెక్కగా నియమింపబడిరి.

పి. జి. పులివెందులూ ఆల్బర్ట్ గారు కాకినాడకు డిప్యూటీ బోర్డు నూపరింపజేయుటగా నియమింపబడిరి.

సర్జరీ శాఖ

రెవెన్యూ డివిజన్, ఎల్. కాంపురెడ్డి గారు మద్రాసు సెంటు ఆఫ్ మెడిసిన్ ఫోర్టిఫైడ్ గా నియమింపబడిరి.

మద్రాసు ప్రభుత్వ ఆఫ్ సర్జరీ లో వివాహము జరిగిన యీ కేసులలోకి అధికార ముసలబడినది:—

(1) గుడిపల్లి మోడెనుగారు (చెరుకువాడ, భీమవరం తాలూకా, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా)

(2) పులవర్తి యేసుదాసుగారు (కైకరం, ఏలూరు తాలూకా)

(3) రెవెన్యూ డివిజన్, ఎల్. కాంపురెడ్డి గారు (ఆనం, పల్నాడు తాలూకా)

(4) రెవెన్యూ డివిజన్, ఎల్. కాంపురెడ్డి గారు (కడప, తాడేపల్లి గూడెం తాలూకా)

నలభై షాక్షర పదబంధము

180 రూ బహుమానములు

ఫిబ్రవరి 24 వ తేదీ ప్రచురింపబడిన నవరణ మూలమునను, కొందరు దానిని గమనించకపోవుట చేతను జవాబులు పంప నాలస్యమాయెనని కొందరు వ్రాసినట్లుచే, జవాబులు పంపుటకు మార్చి 31 వ తేదీవరకు వ్యవధి యివ్వబడినది.

దాదాపు సరియైన జవాబుల నేర్పడిన కొందరు ప్రకటించిరి. రెండుకంటే నెక్కుడు తపస్సులు లేనిదని తీర్మానింపబడెను. నియమముల ప్రకారము మొదట తయరైన జవాబు మం. ఆర్. గవర్నరగారిది (ఆదోని) 10 రూ బహుమానము వారికివ్వ నిశ్చయించిరి.

ప్రతులు పలయువారు:—

జయనదన్, నంద్యాల ఆర్. యన్. కు వ్రాయవలెను.

వయస్సు వచ్చినకొలది మీ ఆదాయమును కూడ వృద్ధి పొందించుకొనుడు.

కట్నముల మొదలగువాటికొరకు, పదువులకక, పెన్షన్ మొదలైనవాటికి

అనుకూల మైనటువంటి సమస్యను పెట్టుబడి.

వివరములకు యీ దిగువకు వ్రాయుడు:

ఎస్. యన్. ఆస్ట్రేలియా లెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

ఎస్. యన్. భవనములు, బొంబాయి.

బ్రాంచి మేనేజర్లు:— గుంటూరు, విజయనగరం, మద్రాసు.

(5) రెవెన్యూ డివిజన్, ఫోర్టిఫైడ్ గారు (కట్నము, మద్రాసు) (6) రెవెన్యూ డివిజన్, ఫోర్టిఫైడ్ గారు (చిన్న మతం, భీమవరం తాలూకా) (7) రెవెన్యూ డివిజన్, ఫోర్టిఫైడ్ గారు (మద్రాసు, భీమవరం తాలూకా) (8) రెవెన్యూ డివిజన్, పత్తావరదం గారు (మహిడేవపట్నం, భీమవరం తాలూకా) (9) రెవెన్యూ డివిజన్, చిన్నకపాదానం గారు (యెనమడిట్ల, భీమవరం తాలూకా)

స్వామి శాఖ

కమిటీ కాయస్థానం బారీపత్తం గారు ఆనంతపురం జిల్లా కోర్టులో ఆఫీసియల్ రిజిస్ట్రార్ గా నియమింపబడిరి.

ఎల్. కేశవగిరి రావు నాయుడుగారు తూర్పుగోదావరికి అడివలం జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

రెవెన్యూ డివిజన్, ఎల్. నారాయణయ్యగారు (ప్రొవిజుల్ పబ్లిషింగ్ గారు టి. కామరావు పంతులుగారు అడివలం పబ్లిషింగ్ గారు నియమింపబడిరి.

ఈ క్రింద వారు ఆయా స్థలములకు ప్రిన్సిపల్ మేజిస్ట్రేటు గా నియమింపబడిరి:— (1) కృష్ణా రెవెన్యూ డివిజన్, పుష్పగూడ—మంగోలు, (గంటూరు జిల్లా)

(2) పయ్యం ఆబ్జుల జబ్బులకాళిరి సాహెబు జహూరుగారు—గంటూరు.

(3) రెవెన్యూ డివిజన్, పుష్పగూడ—చీరాల (గంటూరు జిల్లా)

(4) మదురై సీసప్ప కెట్టిగారు, (5) గౌర మెలారప్పగారు (6) కచ్చి మలిగియప్పగారు నారాయణ దేవరేరే (బల్లారి జిల్లా).

కాపన రిజిస్ట్రార్ శాఖ

మద్రాసు కాపన పద్ధతి ఆర్థిక టామ్ల్యాకరుగారు పభ్యులుగా మద్రాసు ప్రెస్ అసోసియేషన్ కు యెన్నుకొనబడిరి.

రెవెన్యూ శాఖ

పి. వెంకట కృష్ణ రావుగారు తూర్పుగోదావరి ప్రెజిడెన్సీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

ఎల్. కేశవగిరి రావు నాయుడుగారు తూర్పుగోదావరి కలెక్టరు కెర్నెలం అసిస్టెంటుగా నియమింపబడిరి.

ఆభివృద్ధి శాఖ

మిర్ కాజిమలీ సాహెబు బహదూరుగారు పబ్లిక్ సర్కిల్స్ ఫోర్టిఫైడ్ గా నియమింపబడిరి.

మద్రాసు పబ్లిక్ వర్క్స్ పట్నము (1888) గోరంట్ల గ్రామములో (కరూలు తాలూకా) మార్చి 8 వ తేదీనుండి 14 వ తేదీవరకు ఆమలులో నుండును.

సివిల్ సర్వేయింగ్ జనరల్ విజయలక్ష్మి వేదికలకు నాయకుడు మున్సిల్స్ గారి ఆశాభావ ప్రకటించిరి. ఆయా చేతులకప్పదని మున్సిల్స్ గారిగారిది. అలాటికే యిండితర వలెననిది.

బాలిపాతి నివేదించిన పాంగడికి విక్రయించిన మర ఫిరంగులను గూర్చి యూరపు రాచకేయి కేసులు ఆరవాప్యమును బయల్పెట్టుటకు ఎంతయో ప్రయత్నించుచున్నాడు.

గాయత్రికన్య ఇనకను ప్యారిసు గజ్జెపుపండులలో మందంజ వేయుచున్నది.

మాంకెప్పక ప్రతిధిరేఖను పరిస్థితులు భయంకరముగ నున్నవి.

బొంబాయి ప్రభుత్వమునకు బ్యాంక్ వివాదములో ప్రో సీవేసిన విషయములను అనగా మున్సిల్స్ డిక్రీలను విషయములు కామగ్ననభవ పంబుగింప వనుట సగివని సకల త్వలాగాడు వాదించుచున్నాడు.

బర్మింగ్ హాం పారిశ్రామిక ప్రదర్శనములు ముగిసినవి. 100, 000 వండికి పైగ వర్తకులు 80000 ప్రజలు వచ్చిరి. అధినేతలు నుండి 60 డేప్రెసింగులు వచ్చిరి. నిరుడుకంటే ఈ ఏడు వ్యాపారము బాగున్నది.

కామగ్ననభవ లెక్క బెట్టగా 32 పభ్యులు మాత్రమే యందుచే సర్టిఫికేట్ తదం పభయ ఆప్రకేసిరి.

శ్రీకన్య కా పరమేశ్వరీ నేవాసంఘము (హిందువుల)

(పభయ వార్షికోత్సవము హిందూబాలికా పాఠశాల (హిందూపూరు) వద్ద 11వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రం 8 గంటలకు శ్రీయంత్ర టి. ఆనారాయణశెట్టి (ఎం. ఎల్. సి. కా కిస్తరు, నేలం) గారియ్యక్షతన జరుగను.

కేవలం సోదరులు 1928 జూలై మొదటి తేదీని ఇంగ్లండునుండి బయలుదేరిరి. రాలినడకమీద బహుదేరిరి. ఇంకను నాణ్యపరిశోధనములు నిడువబడియున్నది. ఇండియా, చీనా, ఉత్తర అమెరికాలకు బోయెదరు.

రాయల ఇండియన్ నావల్ ఫోర్స్ లో 5000 వేలయిన కుదుర్తి డివిజన్ శాఖ ముఖ్యులు మొదటి భారత నావల్ ఫోర్స్ కారిగ నియమింపబడిరి.

కేటాల్ ఫనివాండ్ సంఘము వారి కార్యాలయమును యూరపియనులు ముట్టించి వారి కాగితములను బట్టుకు పోయిరి. సామానును, కాగితములను తగులబెట్టిరి. యూనియన్ ఉద్యోగుల నిర్దేశం కొట్టిరి.

అంజుల మసీదు ప్రజలగారి పేరున కట్టిరి. అంజుల ఆయన లక్షలను ఇచ్చిరి. మహమ్మదీయులను ప్రవేశముండ వలె ననిరి.

నైమనుసంఘ పర్యటనము

స్వాగత వార్త నిజమా, బహిష్కరణ వార్త నిజమా?

ప్రజల కేళమున అనగా మదరాసు ప్రెసిడెన్సీలో నైమను సంఘమువారు పంచారము చేసినపుడు ప్రజలు హతాశములు చూడబడినట్లు తెలుసగుట ఆసహ్యమైనది. ఇది విచారము వార్తలు నిజమా లేక అల్పబోధన ప్రజలు సంఘమువారికి మనఃపూర్వకముగా స్వాగత మొసగినవార్తలు నిజమా అనుప్రశ్న నేడు భారతదేశమున క్రొత్తగా రిలయై యున్నది. నిష్పక్షపాతమున నైమను సంఘము వార్తలు నిజమేనని నిర్ణయించుకొనుట మన ప్రజలకు ముఖ్యముగా ముచ్చటగా నున్నది. విషయము లనే వెల్లడించుచున్నది. మా విశేషములు నిజమనే వ్రాసినదగుగాని పక్షపాతముతో నేమియును వ్రాయరాని మాకు గట్టిపట్టు కము గలదు అని ప్రత్యేకముగా నిన్న దిల్లీ నుండి తంజివార్త నుండి.

డాక్టరు బిసెంటుగారి తంతివార్త

నైమను సంఘమును బహిష్కరించుటయే కర్తవ్యము

కేవల శ్వేతసంఘము (నైమను సంఘము) వచ్చినదియని నది, చెప్పినట్లు జరిగినది అని తంజివార్తలవలన తెలియుచున్నది. పరోక్షమున నైమనుగారి విజయమున కుప్పాం గుట సహజము. భారతదేశమున తంజివార్తలవలన మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ మాత్రమే తనకు బాగుగా స్వాగతముసంపాదించినది. సంఘమువారు కృతజ్ఞతతో, స్వరంగి యుండగలరు. ఇటుల మదరాసువారు స్వాగత మొసంగుటయే నిజమైనచో నేనెదురుకు చాలించితినిగాని యీస్వాగత వార్తలు నిజముగానె తెలుపునట్టి వార్తలుగూడ కొన్ని వచ్చినవి. నిజస్థితి తెలియనదికను నేను దానినిగూర్చి యేమియును తెలుపజాలను. ఈజోజులలో రహస్యముగా పనిచేయుచున్న వర్తకులవారు కల్పితములను తంజివార్తలనుగూడ పంపుచున్నారనిగాన తంజివార్తలు నిజమని స్థిరపడవలెనను నమ్మకము లేదనియున్నది. ఈ సంఘము నియమించబడినవార్త తెలియగ నే నేనే చెప్పినట్లు కొంతమంది నాయకుల నాహ్వనించి చిన్నపదన జరిపి ఈ సంఘమును బహిష్కరింప వలెనని ఆ సభలో నూచించితిని. మనము ప్రస్తుతము అసహాయస్థితిలో నున్నాముగాన మన అసహ్యమైన వెల్లడించుటకు బహిష్కరించుట కేవల సాధనమేదియును మనకు లేదని నేనపుడు తెలిపితిని. గానూడనను దేశములందరుగూడ వామోదించిరి. అంతిగా దేశమునందలి రాష్ట్రముల వారును నైమనుసంఘమును బహిష్కరించిరి. భారతదేశమునందలి ఒక్క మదరాసు రాజధాని మాత్రమే కళంకితమైయున్నది. నే నిప్పటికిని బహిష్కరణమునే ఆమోదించుచున్నాను. నేనిదివరకు యేయన్యములను ప్రారంభించినదానిని మరలత్యజించుట నాకలవాటులేదు. కావున నావార్త కన్యకలలో నేనిపుడు క్రొత్తగా నా పృథి నలంబించి నా నియముల భంగపరుపజాలను. నట్టిదాం ధేయివలన స్వరాజ్యము లభింపదు. స్వరాజ్యపరమము విలసక్రీడకాదు. స్వరాజ్యమును బడయుటయే నాజీవితపరమార్థము కావున స్వరాజ్యముకొరకు పోరాడుచు ప్రాణములనైన విడచెదమ గాని ఎవరనుననుభవము పరిత్యజింపజాలను. మనకు విజయమునకును గట్టిపట్టుకము నాకుగలదు. నిర్భయముగా స్వరాజ్యముకొరకుమంపిన నే స్వరాజ్యము మనకు లభించును గాని విడికితనముతో వారికి లొంగిపోవుమంపినచో స్వరాజ్యము లభింపదు" అని డాక్టరు అనిబిసెంటుగారు నిన్న 7 వ తేదీని దిల్లీలో ప్రత్యేకముగా విశేషి కరిగించిరి.

నర్ జాను

నైమనుగారి ప్రకటనము

"ప్రజలలో నెచ్చుమంది అభిప్రాయము నొకటి స్వాగత మొసగుటయేగాని మమ్ము బహిష్కరించుటకానియే నాకు తోచినది"

చిన్నపదన రాజధానిలో నైమను సంఘమువారి పంచారమునకు అక్కోము స్టేషనులో అసోసియేటెడు డాక్టరు బిసెంటుగారి వసుగిగా ఈ ప్రకటనము నైమనుగారు చేసిరి.

నైమను సంఘమువారి స్వయం ప్రయత్నము చేయబడుతున్నది నిన్న 7 వ తేదీ మధ్యాహ్నమున అక్కోమునకు వచ్చెను. చిన్న పదన ప్రయత్నములో నుండి పెద్దపదన ప్రయత్నములోనికి వారిసామనులను మార్చుటకు ఒక గంట వట్టివది. చిన్న మధ్యాహ్నము నుమారు 1 1/2 గంటలపుడు వారిస్వయం ప్రయత్నము అక్కోమునుండి లాహోరుకు బయలుదేరినది పరోక్షముగాను తక్కిన సంఘసభ్యులందరి యెదుటను యిటుల అసోసియేటెడు ప్రెసు విశేషి కరిగించిరి. మేము మదరాసు ప్రెసిడెన్సీలో 14 జోజులంటిమి. అందు ఆరుజోజులు చెప్పినట్లుగానే తక్కిన 8 జోజులను జిల్లాలోను గడిపితిమి. నగర తీవనమును గ్రామతీవనమునుగూడ మేము చూచితిమి.

భాననసభ

చెన్నపూరి కాసనసభ్యులనుండి కొరకైన ఒక నాడు ఆసభకు వెళ్లితిమి. తాలూకాబోర్డుసభలు జిల్లా బోర్డుసభలు మ్యునిసిపల్ సంఘ సభలు విద్యా సంఘ సభలు మున్నగు వానిని గూడ చూచితిమి. కాసనసభలోని చర్చ మాకు చాల ఆకర్షకముగా నుండెను. పార్లమెంటు సభలో మేమందరమును సభ్యులమగుటచే ఆచట చర్చలలో మాకు మంచి అనుభవముకలదు. అందువలన కాసనసభలోని చర్చ మాకు చాలవచ్చినది. ఈ సభకు చూడగా వెస్తుమినిస్తరు మాకు జ్ఞాపకమునకు వచ్చినది. భారతదేశమున పార్లమెంటు వద్దిగల సంఘములు సంఘములు కడుశ్రద్ధాముగా వృద్ధిపొందుచున్నవి. మేము గుర్తించితిమి. ఆంగ్ల దేశమున ప్రభుత్వ ప్రతినిధులకు (ప్రెజిడెంట్) తప్ప తక్కిన సభ్యులకు స్థానములు స్థిరముగా నుండవు. పార్లమెంటు సభ్యులలో సభ్యులు తమ యిష్టమువచ్చినచోట మార్పుపడవచ్చును. పార్లమెంటు జనకుడగు టి. పి. ఓగోవరుగారికి మాత్రము మర్యాద కొరకు ఒక ప్రత్యేకస్థాన మేర్పాటు చేయబడెను. భారతదేశమునందు కాసనసభలో సభ్యులకు స్థానములు నిశ్చితములుగా నున్నవి భారతదేశమునందలి కాసనసభలో సభ్యులడిగిన క్రశ్మలకు ప్రభుత్వప్రతినిధి లొంగిన ప్రత్యుత్తరములు ముద్రింపబడి యియ్యబడుచున్నది. ఇది తెందును క్రొత్తపద్ధతులు అని పరోక్షమునను గారనిరి.

కాసనసభలో పని ప్రక్రమముగాను మరుగుగాను జరుగుచున్నది. అని నైకొంటు బర్నిహుమగారనిరి.

మారతాళము

మారతాళములను మేము విశదప్రాయముగానే భావించితిమి. అచటనట కొందరు లెల్లజండాలు వట్టుకొని తిరుగుచుండుటవలన అధికసంఖ్యాకులు మా రాకకు చాల వుత్సాహపూరితులై యున్నారను విషయమే మరంత వ్యవస్థయైనది. అధిక సంఖ్యాకులకు ప్రజలు సద్భావమునే వెల్లడించిరి. అన్నిచోట్లను మమ్ములను ఉదారభావముతోను దయతోను ఆదరించినందులకు మేము కృతజ్ఞులముగా నున్నాము.

మధురజిల్లాబోర్డువారు మమ్ములను ప్రత్యేకముగా నాహ్వానించినందున మేమాసభకు వెళ్లితిమి. ఆ సభకు సభ్యులందరును వచ్చియుండిరి.

మధురలోను తంజావూరులోను మా గౌరవము కొరకు జరుపబడిన తోటవిందులకును ప్రతిబోధనగూడ వెయ్యిమందికి వైగానే ప్రమాణములు వచ్చియుండిరి.

స్వాగతములు కృత్రిమములుకావు

మాజ్యులడిగిన స్వాగతములు ప్రజలు మనఃపూర్వకముగా నొందినవికావు. కొందరు స్వాగతములు కృత్రిమముగా నేర్పాటుచేసిన మనుష్యాక్షేపణ నిరధారము. ప్రయాణము చేయుచున్నపుడు చాలచోట కార్యక్రమములలో చేర్చబడిన స్థలములలోగూడ ప్రజాప్రముఖులు మున్నగువారవచ్చి మాకు స్వాగతమొసగిరి. మేము చెప్పినట్లుగానికే ఎప్పుడున్నపుడు గంజాంజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు బంపురం రైలుస్టేషనువద్దమాకు స్వాగతమొసంగెను. నేను (7 తేదీ) ఉదయమున మాస్పేషలు ప్రయోగము విల్లుపురము స్టేషనునకురాగానే అచటచాలమంది మాకు స్వాగతమొసగిరి. మాసంఘమునం దెట్టితోషములున్నను మనఃపూర్వకములగు స్వాగతములకును కృత్రిమ స్వాగతములకును గల భేదమును మేముబాగుగా గుర్తించగలిగియే యున్నాము.

సాత్వమును పుచ్చుకొనుట

సాత్వమును నానావిధ సంపగోరువారు మొట్టసేపంపవలెనని మేము నేడు ప్రకటించితిమి ఇటుల మేము త్వరలోనే పనిని ప్రారంభింప జలవిరిమని నేలు నెనకనే హెచ్చరించియున్నాను. మేము దొరతనమువారు తెలిపెడు విషయములను మాత్రమే ఆలించెనను యెవరును భావించగూడదు. ప్రజాప్రతినిధులు తెలిపెడు విషయములనే హెచ్చుగా వివేదము. పలుకుబడిగల గొప్ప గొప్ప ప్రజాప్రతినిధిసంఘము లితివరకే సాత్వమును నానావిధ పద్ధతులచున్నవి. కావున యిదివరకు మాసంఘమును బహిష్కరించుటకానియే నాకు తోచినది"

మ్యరీంములకే నిశ్చయించిన పక్షములవారుగూడ మరల మాకు సహకార మొనరించుటను గూర్చి ఆలోచించుచుగాక యేలవనగా మావిచారణ యెటులనైనను జరుగక మానకు.

కాంగ్రెసు సభవారుగూడ స్వరాజ్య విధానమును నీడగి పరుచుచున్నార గాన వారు దానిని ప్రకటించిన పిమ్మట దానినిగూర్చి గూడ మేములోచించెదము. అది నైమనుగాను తెలిపిరి.

"దినోదిపు లేఖనుగూర్చి యిప్పుడు మరల విచారణ చేయుట చచ్చిన గుర్రమును కొరదాలో కొట్టుటవంటిదే యగును" అని నైకొంటు బర్నిహుమగారనిరి.

(అ. (పె.)

భారతముస్థిలిగుసభ

6 వ తేదీని దిల్లీలో జరిగినది

6-వ తేదిరాత్రిగూడ చాల ప్రాప్తు పోవువరకును సభ జరిగినది. సరోమహమ్మదు వఖీగాను సభకురాలేడు. "కలకత్తాలో లీగుసభలో ఆమోదింపబడిన తీర్మానమును అఖిలపక్ష నాయకుల సభవా రంగీకరించిన నేగాని యీ సభవారు సమ్మతింపజాలరు. ఈవిషయమునగూర్చి నాయకులసభ వారిలో సంభాషించి ఫలితమును ముస్లింలసభ కెరిగించుటకు 14 గుర ఉపసంఘముగా నేర్పడవలెను" అను తీర్మాన ముమోదింపబడెను. (ఫీ (రె.)

వాతావరణస్థితి

1928 సం. మార్చి నెల 8-వ తేది గురువారము

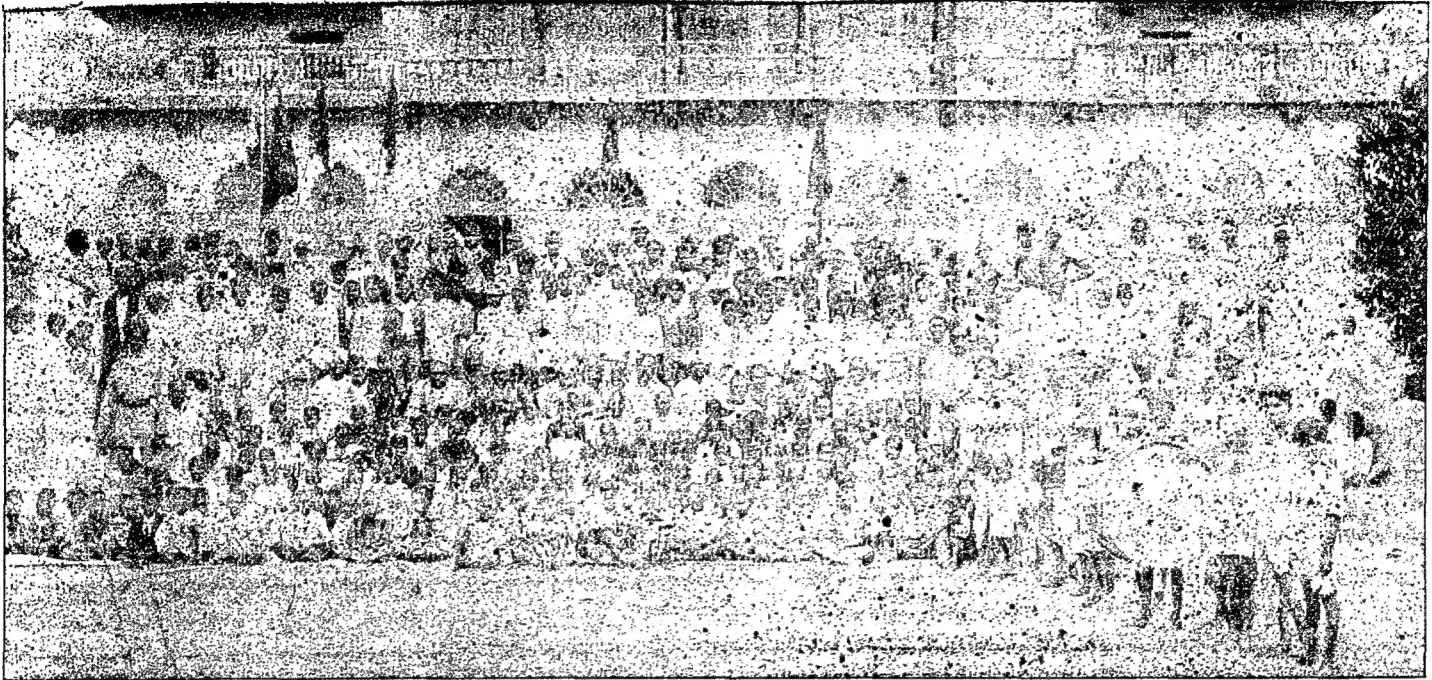
మార్పుకల్పాలు	మే 24 గంటలలో అత్యంత వర్షము	మే 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	మే 24 గంటలలో వర్షము	జనవరి నెల 1 వ తేది నుండి వర్షము	సాధారణముగా సంవత్సరమునకు కురియును మొత్తము.
గోపాల్ పూర్	87	69	...	0.1	— 0.9
బాగుపట్టణం	85	75	...	0.9	— 0.5
కాకినాడ	97	72	— 0.6
మచిలీపట్టణము	95	71	...	0.1	— 0.6
కర్నూలు	99	68	...	2.6	+ 2.8
బళ్లారి	97	75	...	1.1	+ 0.8
అనంతపూరు	0.9	+ ...
కడప	100	76	...	1.0	+ 0.4
నెల్లూరు	99	74	...	4.8	+ 8.0
మద్రాసు	94	71	...	2.8	+ 0.5
కడపూరు	92	72	...	8.5	+ 1.0
నీలమ	100	72	...	1.8	+ 1.2
కోయంబూరు	95	72	...	0.6	— 0.8
తిరుమనూకల్	100	71	...	4.1	+ 2.9
నాగపట్టణము	89	75	...	9.8	+ 7.0
మధుర	99	74	...	1.5	+ 0.4
పాంబట్	88	78	...	7.5	+ 4.6
తిరునల్వేలి	6.0	+ 8.5
తిరువేండ్రము	89	78	...	1.8	+ 0.8
కొచ్చిక్	86	78	...	6.8	+ 5.1
కాలికట్టు	90	75	...	1.8	+ 1.1
మంగళూరు	87	78	...	1.0	+ 0.9
రెంగుళూరు	91	67	...	0.8	+ 0.8
మొరకాడ	82	61	...	8.1	+ 2.7
కొడైకనూర్	67	51	...	8.5	+ 4.1

పర్యాయము:—మచిలీపట్టు ములో కాకినాడలో పగటి తేదీది 5, 7 డిగ్రీలు ఎక్కువ. గోపాలపురములో రాత్రితేదీది 8 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్:—కడపలో 5, బళ్లారిలో 4 డిగ్రీలు రాత్రి తేదీది ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—పగటితేదీది 8 నుండి 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

వ. వ. నారాయణ అయ్యంగు, గ్రహీయ రాజకీయకావ్యజ్ఞాను.

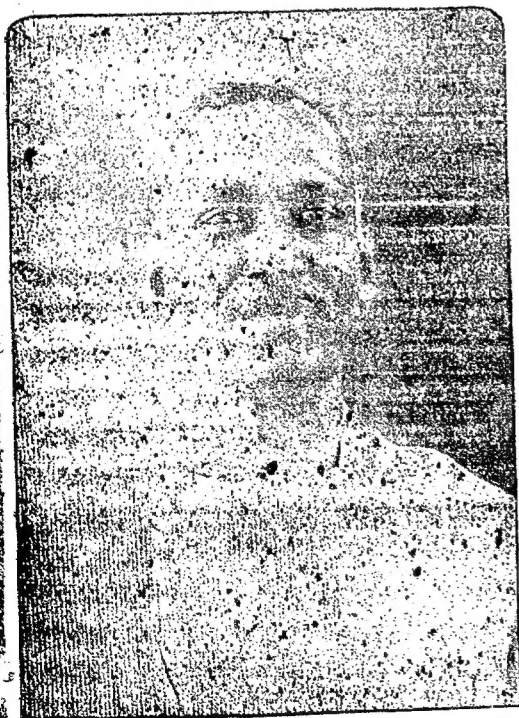
చల్లవలియందు ఆరోగ్య ప్రదర్శనము

ప్రాధేసరు సి. వి. రామనుగారు

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమును ప్రకృతిశాస్త్ర పండితులు

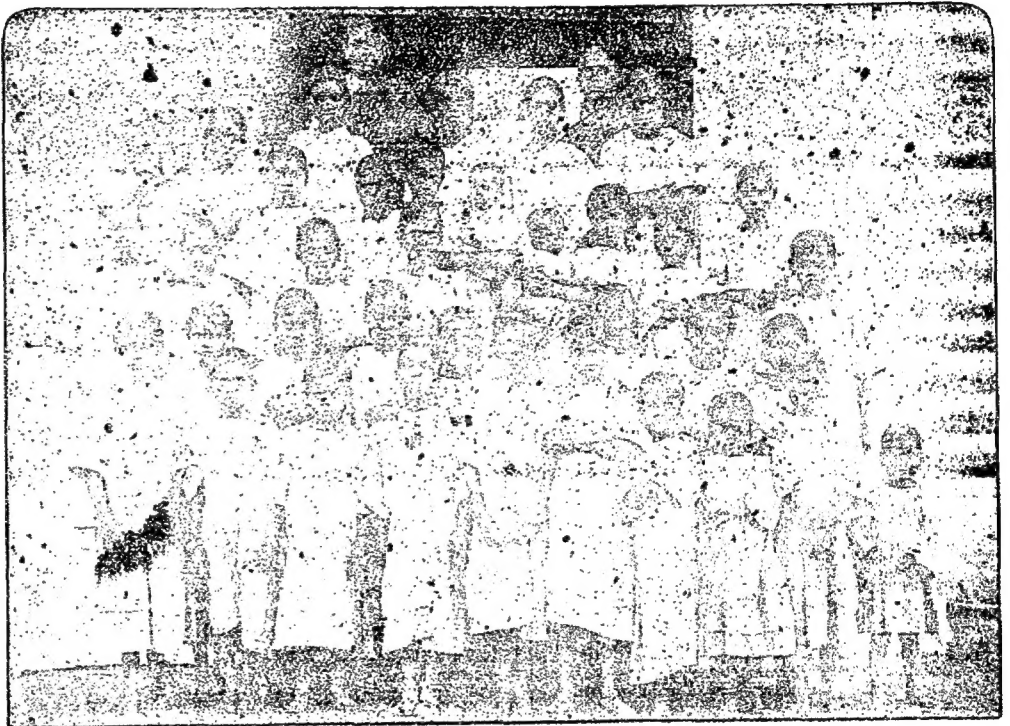
ఇటీవల కొత్త సృష్టిరహస్యమును కనిపెట్టిరి సాధారణ దీపకాంతి ఒక రంగు అద్దమునుండి వచ్చిన వస్తువుమీద ప్రసరింపజేసినప్పుడు ఆ వస్తువులోని అణువుల సంస్కరణలను రెండు భిన్నరంగులకాంతు లావిర్భవించును. ఏరంగు గలకాంతి ప్రసరించినప్పుడు ఏ రంగు ఇతరరంగుల కాంతులు ఉద్భవించునో నిర్ణయించిరి.

డా॥ జదునాథ సర్కారు

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షులు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారి యాజమాన్యమున ఆండర్సను హాల్లో ఉపన్యసించుచున్నారు.

(వె. ఫో. బీ.)

మదరాసు శిశుసంరక్షణాలయమునం దున్న అనాథ బాలికలు

(వె. ఫో. బీ.)

శ్రీమద్విష్ణుపురాణము

పూర్వభాగము

[ప్రథమాంశ రెండవసంచిక

శ్రీమద్విష్ణుపురాణమును ద్వైతాద్వైత విశేషాలైత్య భాష్యములతోగూడ వాగ్విమలమంథరకాండ శ్రీ శేషశైల్యభవన గ్రంథవిక్రయ కాలాధిపతియగు శ్రీమద్విశ్వశాస్త్ర సంపన్న టి ఆర్. వ్యాసాచార్యగారు ప్రకటించిరి. పూర్వభాగము ప్రథమాంశ ప్రథమసంచికనుగూర్చి ఆంధ్రపత్రికలో నిది వరకే విమర్శ ప్రకటించబడెను. ఇప్పుడు రెండవసంచికను చెన్నపురిలో ఉత్తరాదియత స్వామిల యేజెంటుగారు మధ్యభాస్త్రసంపన్న మధ్యభాషాచార్యులుగారు మాకు పంపిరి. దీనిని కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఆంధ్ర ముద్రణాదులలో మొదటిసంచికను దానికిని యెట్టిభేదమును లేదు. మొదటిసంచిక యం దీగ్రంథమునుగూర్చి పండితు లొసంగిన అభిప్రాయములు చాల వివరింపబడెను. ఈ రెండవసంచికయందు కవిభాషా శ్రీ కుమారతాతాచార్య (తిరునాళ్ళిక్కణ్ణి చెన్నపురి) ఎస్. నుబ్బారావు సహాయసంస్కృత పండితుడు, (ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ మదరాసు) గార్లొసంగిన సుభిప్రాయములుమాత్రమే ప్రకటింపబడెను.

మొదటిసంచికయందు మొదటి అయిదు అధ్యాయములు కలవు. ఈరెండవ సంచికయందు ఆరవ అధ్యాయము ప్రారంభింపబడినది. దీనియందు 6 మొదలు 18 వ వరకును 8 అధ్యాయములు కలవు. పదమూడవ అధ్యాయమున 82 వ శ్లోకము వరకును దీనియందు ముద్రించబడెను. మొదటిసంచికలోని విదవ అధ్యాయములకును వరుసగా 35, 70, 27, 52, 66 మొత్తము 250 శ్లోకములు కలవు. రెండవసంచికలోని ఎనిమిది అధ్యాయములకును వరుసగా 42, 48, 35, 149, 21, 57, 75, 82 మొత్తము. 509 శ్లోకములు కలవు. ఈ రెండుసంచికలలోను కలసి మొత్తము 759 శ్లోకములు కలవు. ఈరెండు సంచికలలోనుగూడ విషయనూచికలు లేవు. ౧౧ ప్రతి అధ్యాయారంభమునందును ఆయధ్యాయమునందలి విషయములు సంగ్రహము

గా వివరింపబడినవి. ఒక్కొక్కసంచిక వెల ఒకరూపాయ మాత్రమే. రేపదులైందు మాత్రమే కలదు. మలయవారి టిలుల వ్రాయవలెను. (శ్రీమద్విశ్వశాస్త్ర సంపన్నలైన మధ్యభాషాచారి గారు, 18 సింగరాచారి పిల్లి, తిరువల్లిక్కణ్ణి, మదరాసు.

గాంధీ శతకము

గ్రంథకర్త శ్రీయుత భాగవతుల నరసింహశర్మగారు వేనుచుక్క గ్రంథమాల (పూడిపెద్దివారి పిల్లి, బరంపురం, గంజాం జిల్లా) వారిచే కాంగ్రెసు యెడిమనగా ప్రకటింపబడిన యీ శతకము నందుకొంటిమి. ఇది పాకెటు సైజున 108 పేజీలును 108 సీపపద్యములును కలిగియున్నది. "నిఖిల జనలోక సంబంధి, నిహితరంధి, సాంద్రధీకంధి, శ్రీ కర్మ చంద్రగాంధీ" అనునవి ప్రతి పద్యమునకును కడపటి రెండు గీతపాదములునై యున్నవి. ఈ శతకమునందలి పద్యములలో చక్కనినీతులు లెక్కకు మిక్కిలిగా పొందుపరుపబడినవి. పద్యములకైలి ద్రాక్షాపాకమును వారికే పాకమునుగూడ గాదు. వీనికి రెంటికిని మధ్యగానున్నది. దీనివల నాలుగణాలు మాత్రమే.

సర్ రమణభాయి యం. నీలకంఠ

బి. యే. యల్. యల్. బి గారి మరణము

వీరు గుజరాతుభాషలో గొప్ప విద్వాంసులు. వీరు ఆ భాషలో రచించిన హాస్యరసప్రధానమైన విశోదగ్రంథములు బొంబాయిరాష్ట్రములో నుప్రసిద్ధములై యున్నవి. వీరు రాజకీయములందును సంఘసంస్కరణాభివృద్ధియందును దీక్షానురతులు.

బొంబాయిలో జరిగిన గుజరాతీ సాహిత్యపరిషత్తునకు ఆధ్యక్షులై యుండిరి. ఆహమ్మదాబాదు మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలులో 20 సలీరములనుండి ప్రాధాన్యమువహించి పనిచేసిరి. వీరు నిన్న మధ్యాహ్నము (6 లేదని) పరలోకగతులైరి. (శ్రీ ప్రెసు)

నైమనుగారి చమత్కారము

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

నైమనుకమిషనువారు స్వంత ప్రకటనల గా విచుటయగాక, అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు వారిద్వారా తరుచుగ తమయభిప్రాయములను వెల్లడిజేయుచున్నారు. బహిష్కార వివాదముతో దేశమంతయు మారుమ్రోగు చున్నను, వీరి కాశబ్దము వినిబడుటయే లేదు. ఎక్కడ జూచినను, వీరికి స్వాగతమే కనుపించు చున్నది. జార్జి జోసెఫ్ గారు దెలిపినటుల సైమనుగారి ప్రకటనలు వారి మనోభావమునే వెల్లడి జేయుచున్న యెడల, వీరు అత్యల్ప శంకుస్థులని చెప్పవచ్చును. వీరిని తృప్తిపరచుటకు ఎట్టి ప్రయత్న మవసరము లేదు. “ప్రజలదృక్పథము కోపమును సూచించక, స్వాగతభావమునే సూచించుచున్న” దని సైమనుగారు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు వారితో చెలిపిరి. చెన్నరాజధానిలో దిరిగిన పక్షముదినములును, వీరికి సుస్వాగతమే జరిగెనట. గుంటూరు, చెన్నపురి, తంజావూరు, మధుర మున్నగు ప్రదేశములలో జరిగిన హరితాశములను స్వాగతముగనే భావింప గలుగుట బట్టి, వైరాగ్యమునందు వీరు తురీయావస్థ గాంచిరని యూహింపవలసివచ్చును. మధురలో హరితాశము సంపూర్ణముగ జరిగెనని, జార్జి జోసెఫ్ గారు ప్రకటించుచున్నారు. కమిషనువారు మధురమినాటి దేవాలయమును దర్శించిరను వార్త నయినను అనశ్యమని తేలెను. మధుర రైలుస్టేషను యొద్దమూత్రము మూడు తమల పాకుల దుకాణములు ఉండి యుండెననియు ఈ దుకాణదారులును ప్రోద్బలపరచుటకు నూర్చుకుపోలినవారు కావలసివచ్చిరనియు, జోసెఫ్ గారు చెలిపిరి.

ఈమారుమాత్రము నల్లజెండా లక్కడక్కడ గనుపించినటుల సైమనుగారి కంగీకరించిరి. కాని, వీరికి ప్రక్కనే జనులసంఘము వెలువడుటచే సైమనుగారు ముగిసిపోయిన గుంటూరు అరణ్యముగ భావించిరి. వీరికి గావించబడిన స్వాగతములు ఎంతయో తంటాలుపడి ఏర్పాటుచేయబడెనని, సైమనుగారు భావించుటలేదు. కమిషనువారు తృప్తిచున్న స్వాగతము తెచ్చియో హృదయపూర్వముగ స్వాగతము తెచ్చియో చెలిసికొనలేనంత మూఢులు గారని, సైమనుగారి రథిజేపించిరి. సైమనుగారి న్యాయవాదకౌశల్య ఎందువలన సుస్పృక్తమగుచున్నది. సైమను కమిటీలు నియమింపబడినను నియమింపబడ కున్నను, ఎల్లరు సాక్ష్యమిచ్చినను సాక్ష్యమియకున్నను తమవనిని తాము ముగించెదమని సైమనుగారు గట్టిగ చాటుచున్నారు. ఇట్టి క్రీ వీరికిగలదని ఎవ్వరెరుం

గరు? సైమనుగారి స్టేటుమెంటు హిందూ దేశమునకు రాకమునుపే సిద్ధముగనుండెనని గ్రహంపోలుగారు దెలిపియుండిరి. కమిషనురీపోర్టుగూడ ఇదివరకే సిద్ధముగ నున్నచో, ఆశ్చర్యపడ నవసరముండదు. కాంగ్రెసువిధానము వెలువడుచో దానిని కమిషనువారు పరిశీలించెదరట. దీనిని ఖండించుటకు సైమనుగారు తమ తెలివితేటల నన్నిటిని వినియోగించెదరని యూహించెదము. చెన్నరాజధానియందంతటను అనధికారనాయకులు తమను నత్కరించినటుల సైమనుగారు దెలుపుచున్నారు. ఇట్టి వారెవ్వరో సైమనుగారు సూచించిన నిజము తెలిసివచ్చెడిది. ఏ రాజకీయపక్షపు నాయకులు వీరికి స్వాగత మొసగిరో విన గుతూహల మగుచున్నది. మధురలో అధికారులును, యూరపియనులును దప్ప, రాజకీయపక్షముల పేరుతో నెవరును కమిషనువారిని దర్శింపలేదని, జార్జి జోసెఫ్ గారు దెలుపుచున్నారు. ఇతర ప్రదేశములన్నిటిలో నిట్టి స్థితియే ప్రబలియుండెనని చెప్పవచ్చును. చెన్నపురిలో నిటీవల మొలచిన ప్రజాపక్షమును, రాజకీయ పక్షముని సైమను కమిషనువారు భావించుచున్నారేమో తెలియదు. ఈపక్షపు స్వాగతముగూర్చి సైమను గారయినను ఎక్కడ నుదాహరింపకుండుటయే మేలు. బహిష్కారోద్యమమును 'సాగించుచున్నవారు, కపట నటులని మాత్రము సైమనుగారు భావించుటలేదు. నిన్నరాత్రి అర్కోణముమీదుగ, కమిషనువారు ఢిల్లీకి బయలుదేరిరి. చెన్నరాజధాని, కమిషనును సంపూర్ణముగ బహిష్కరించి తన యసమ్మతిని దృఢముగ తెలిపెనుటకు పండియములేదు. ఇంగ్లండుకు సైమనుగారు రెన్నికధల నయినను దెలిపెదరుగాక! భారతీయులు బహిష్కారమును సాగించుటకు, ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనుటయే ముఖ్యోద్దేశ్యముగాని, ఇతరులయెదుట ప్రదర్శనముజేయుట గానందుచే, ఇంగ్లండుకు బోయెడి అనత్యపు వార్తలను పాటింప నవసరము లేదు. గాంధీ మహాత్ముడు ధర్మిలు గారితో సూచించినటుల, భారతీయులు స్వరాజ్యనిర్మాణమునకు బూనునపుడే, ప్రస్తుతబహిష్కారము ఫలించును. దేశమున ఉత్సాహ ముతరించినదినములలో, సైమను కమిషను గాకవలన, స్వాతంత్ర్యానతి మరల ప్రబలుటచే, ఇయ్యది ప్రజలమహాత్ముగ లాభించెనని చెప్పవచ్చును. ఇంగ్లండు కీర్తిని మాత్రము సైమను కమిషను నియామకము యినుమడింప జేయజాలదు. భారతశాసనోపాధ్యక్షులగు మాల్వి మహమ్మదుగారు బట్టెట్లుచుగూర్చి ముచ్చటించుచు, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యక్షీణతకు కమిషను నియామకులు ముఖ్యకారకు లయిరని, భావిచరిత్రకారుడు వింగ్లెండ్ గారు, స్పష్టపరచిరి. ఇందు అతిశయోక్తి గనుపించదు. రాయల్ కమిషను గ్రాంటును నిరాకరింపవలయునని, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు భారత శాసనసభలో ప్రతిపాదించెదరని తెలియుచున్నది. వివిధపక్షములవారును నెహ్రూగారి తీర్మానము నంగీకరించి, శాసనసభాగౌరవమును కాపాడుట ధర్మము. భారతశాసనసభవా రిదివరకే అవిశ్వాసతీర్మానము గావించి యుండిరి. దాని కనుగుణముగ కమిషను గ్రాంటునుగూడ నిరాకరించి, బాధ్యతనాతను ప్రభుత్వమునకే వదలిపెట్టుట యత్యవసరము.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము రేపటి సి నేటునభ

రేపటి దినము జరుగు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు సి నేటునభ చాలముఖ్యమయినది. రాజోపు సంవత్సరపు బట్టెట్లు మిగులనిరూత్సాహపేతు వగుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు విశ్వవిద్యాలయమునకు జేసెడి ధనసహాయము అల్పము. విశ్వవిద్యాలయమునకు తగినంతధన మిచ్చి, దానిని వినియోగించుటకు స్వేచ్ఛ నొసగినగాని, విశ్వవిద్యాలయస్వాతంత్ర్యమును ప్రతిష్ఠితముగాజాలదు. విశ్వవిద్యాలయము తలపెట్టిన పనులు నెరవేరజాలవు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రత్యేకాశయములు కొన్ని గలవు. మాతృభాషలో విద్యగఱపుటకును, పరిశోధనకు ప్రోత్సాహ మొసగుటకును, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము పూనుకొనునది. కాని ధనాభావముచే, ఇట్టిమనోరథ మీడేకున్నది. ప్రభుత్వమువారిండుకు తగినసహాయము జేయకున్నారు ప్రభుత్వమువారు విచారింప నిరాకరించుటచే, గ్రంథప్రకటనము, ఎక్కులెన్నను పని మున్నగునవి నిలిచిపోవలసివచ్చుచున్నవి. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు వర్సిర్మాణ మవసరమనియు, అందుకై ప్రస్తుతచట్టమును సవరింపవలయు ననియు, సభ్యులు కొందరు తీర్మానములను పంపిరి. రేపటిదినము ఉపాధ్యక్షుని ఎన్నికయు రిజిస్ట్రారుగారి యెన్నికయు జరుగగలవు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునం దెన్నిలోపము లున్నను ఉన్నతాదర్శములను సూచించి వానిసాఫల్యమునకై తదేకదీక్షతో పాటుబడుచు విశ్వవిద్యాలయమునకు స్వేచ్ఛను సంపాదించుటకై యావచ్చుక్తిని వినియోగించుచున్న కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారిని తిరిగి ఉపాధ్యక్షునిగ ఎన్నికొనుట సి నేటునభవారి పరమధర్మము. ఆంధ్రులలో వీరికన్నను ఎక్కుడు నమధులుగాని ఉత్సాహవంతులుగాని నూతనాశయ ప్రపూరితులుగాని కనుపింపరు. మాతృభాషలో నున్నతవిద్య గఱపుటకు విశ్వవిద్యాలయము పాటుబడవలయుననుచో రామలింగారెడ్డిగారే యీ భారమును నిర్వహింపగలరు. రెడ్డిగారు జరుపనెంచిన కార్యము లింకను ప్రారంభమయినను గాలేదు. వీరు ప్రభుత్వమువారితో తరుచుగ వాదులాడవలసివచ్చుచున్నది. అందుచే రెడ్డిగారు తలపెట్టినపని పూర్తిగావలయుననిన, వానిని ఉపాధ్యక్షునిగ నెన్నికొనుట యవసరము. ఇది వారి కొక హెచ్చుగౌరవము లోనిదిగాదు. విశ్వవిద్యాలయము వెలుపల ఇంతకన్న హెచ్చు గౌరవములను రెడ్డిగారు సులభముగ బడయగలరు. విద్యాశాఖయందే గాక, రాజకీయ వ్యవహారములందు గూడ వారు ఎట్టి నేర్పరితనము జూపగలరో వెల్లడియయినది. రెడ్డిగారిని కోల్పోవుచో, ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు తీరని నష్టము వాటిల్లిగలదు. రెడ్డిగారు ఉపాధ్యక్షులుగ నుండుట వలన, విశ్వవిద్యాలయప్రతిష్ఠ యతిశయించెను. అందుచే సి నేటునభ్యులు రామలింగారెడ్డిగారి నేకగ్రీవముగ నెన్నికొని, వారి సేవాలాభమును విశ్వవిద్యాలయమునకు దక్కింప గోరెదము. ఇట్టిసందిగ్ధ సమయమున, విశ్వవిద్యాలయపు ప్రోఫాసర్లగు వీరికాపురాధీశుడు తమపదవికి రాజీనామా నిచ్చుట ఆంధ్రుల దురదృష్టముదప్ప వేరుగాదు. ఇకముందును పితాపురం మహారాజుగారు, విశ్వవిద్యాలయముపట్ల అభిమానాదరములను గనుపఱచి, తదభివృద్ధికై తోడ్పడెదరని నమ్మెదము.

ఇరువురు మంత్రుల రాజీనామా

పైమను కమిషనును బహిష్కరింపవలె నని శాసనసభవారు గావించిన తీర్మానమును గౌరవించి, తమ మంత్రిపదవులకు రాజీనామా నిచ్చిన రంగ నాథమొదలిగారిని, ఆరోగ్యస్వామి మొదలిగారిని మనఃస్ఫూర్తిగ సభివందించుచున్నాము. శాసన సభవారి తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించిన ప్రధాన మంత్రిగారే ముఖ్యముగ రాజీనామా నీయవలసియుండెను. వారలు గావించరయి తమ ఉద్యోగపదవిచే ముఖ్యమని ఎంచి, స్వపక్షమును, శాసనసభను గూడ వీరు తృణీకరించిరి. ఇట్టివారు మంత్రులుగ నిలిచియుండుటయు, శాసనసభను గౌరవించిన మంత్రులు రాజీనామా నీయవలసి తచ్చుటయు, ప్రస్తుతసంస్కరణవిధాన ఫలితము దప్ప జేరు గాదు. మధ్యరాష్ట్రమంత్రులును, సంయుక్త రాష్ట్రమంత్రులును ఏమిచేసెదరో చూడవలయును. సంస్కరణ చట్టనియమముల ననుసరించి, యీ మంత్రులు రాజీనామా నీయవలసరము లేదు. కాని బ్రాహ్మసభ్య శాఖలగూర్చిన వివరములను పైమను కమిషనువారికి దెలుపవలసి యుండుటచే, మంత్రు లట్టి మయిల సోకుట కంగీకరింపక, రాజీనామానిచ్చి ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనిరి. ఇటీవల మెయిలు పత్రిక వైయిరువుర మంత్రులపై తన ఆరోశమును వెల్లిబుచ్చుచున్నది. వీరు రాజీనామా నిచ్చితీరవల యు నని గర్జించు చున్నది. ప్రభుత్వోద్దేశ్యముల గ్రహింపగల మెయిలుపత్రికయార్యాటములు ఫలింప కుండునా? రాజీనామా నిచ్చినమంత్రులకు బదులుగ యిరువురుమంత్రులను సూచింపవలయునని, గవర్నరుగారు డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యునిగాని కోరెదరని తెలి యుచున్నది. వీరు ముత్తయ్యమొదలియారు గాని జస్టిసు పక్షసభ్యులగు సి. టి. రాజనుగాని గాని, ది. బి. కృష్ణకామయరుగారిని గాని సహాయ మంత్రు లుగ జేర్చికొందురనియు, వదంతులు ప్రబలియున్నవి. జస్టిసుపక్షమువారు కోయంబత్తూరు తీర్మానములకు విరుద్ధముగ మంత్రిపదవులను స్వీకరింప నవకాశ మిచ్చుట, మిగుల అసభ్యముగనుండును. మంత్రులెవ్వరు నియమితు లయినను, శాసనసభవారు అవిశ్వాస ము గనుబట్టి, న్యాయపరిపాలనము సంతరింపజేయు ప్రయత్నింప వలయును. ఇంతియగాక, పైమను కమి షనుకు తోడ్పడగూడ దని శాసనసభ తీర్మానించి నపుడు, దానికి విరుద్ధముగ కమిషనుకు తోడ్పడ నెంచిక మంత్రులను స్థానభ్రష్టుల గావించుట, సభవారి పరమధర్మ మగుచున్నది. పైమను కమిషనువాసి చెన్నరాజభానికి వచ్చి చేసిన సునకార్యములలో ఇరువురు మంత్రుల రాజీనామాకు కారణ భూతు లగుట ముఖ్యముగ పెంకొన దగియున్నది. ఇట్టి పర్యవసానము గాంచి, పైమనుగారు సంతోషపడెదరని గాబోలు.

ఇంకను సమయము రాలేదా?

ప్రభుత్వ కార్యములను బహిష్కరింపవలె నని శాఖను వేరుజేయవలయు నని, కాంగ్రెసు పుట్టిన నాటినుండియు గోరుచుండెను. ఇట్టిరంజనము పున సరమని, శాసనసభ తంతకాలుమునుండియో వెలు పుచునే యుండెను. ప్రభుత్వమువారు గూడ ఈ కోర్కె న్యాయమయినదని అంగీకరించిరి. సంస్కరణములకు పూర్వమే పంగదేశమును దీనిసంస్కరణ ము ప్రవేశపెట్టబడునని ప్రకటించిరి. కాని ఇంతవర

కేరాష్ట్రమునందును ఇట్టి ఏర్పాటు జరుగలేదు. పం జాబుశాసనసభలో, నిన్నటిదిన మీద్రాశ్చర్యంపబ డెను. హైకోర్టువారు మేజిస్ట్రేటులు గావించెడి అక్ర మపు తీర్పులను పలుమారు నిరసించుట కిట్టి ఏర్పా టే కారణ మని, అప్టల్ హక్కుగారు స్పష్టముగ దెలిపిరి. ప్రజాప్రతినిధులు వీరిప్రతిపాదనను ఆమో దించిరి. కాని అధికసభ్యులు మాత్రము సంస్కరణ మున కింకను సమయమురాలేదనెను. ఎప్పటికింకను సమయమువచ్చునో తెలియదు. కార్యనిర్వాహకప్ర భుత్వాధికారమును బహిష్కరించుటకు, ప్రభుత్వము వారు పూనుకొనరని, వీరు తేటపరచిరి. ప్రజాప్రతి నిధులు గోరెడి సంస్కరణము వాఛనీయమే యని మాత్రము అధికసభ్యుల గ్రహించెను. కాని కేవలము సిద్ధాంతములనే కమిషన్ గలవని, ఇతడు మందలిం చుచున్నాడు. సాంఘికవైషమ్యము లధికముగ ను న్నవిగాన, యిట్టి సంస్కరణము జరుగ వీలులేదనుట, వ్యర్థపాదము. న్యాయము నిష్కర్షగ జరుగవలయు నా లేదా? అక్కర లేనియెడల, న్యాయస్థానము లను రద్దుజేసి, మామూలులాను కొనసాగింపవలెనని, ప్రజాప్రతినిధు లొకరు చెప్పిన ప్రత్యుత్తరము సమంజసముగ నున్నది. స్వపరిపాలనము నీ య కుం డు ట కు ను, నాంఘిక వైష మ్యములే సాకగుచున్నవి. ప్రభుత్వశాఖలను విడ దీయకుండుటకును ఇదియే సాకయినది. ఇట్టిస్వల్ప సంస్కరణము నొనగుటకే సమయము రాలియెడల స్వపరిపాలనము నొనగుట కెప్పుడు సమయమువచ్చు నో యూహింపవచ్చును. ప్రభుత్వోద్దేశ్యని హేతువా దము శాసనసభకు నచ్చలేదు. అఫ్జల్ హక్కు గారి తీర్మాన మామోదింపబడెను. ప్రభుత్వము వా రీతీర్మానము నెంతవర కమలులోకి తెచ్చెదరో చూడవలయును.

పైన్యపు ఖర్చు : క్రాశ్చర్యగారి కోర్కె

రాజీపు సంవత్సరమున పైన్యపు ఖర్చు వె ను క టి క న్న హెచ్చుగ అంచనా వేయ బడెను. దీనిని తగ్గించ వలయు ననిన, పైన్యము సందు భారతీయ ద్యోగులను నియ మించుట యవసరము కాని అందు కవకాశము లేకుండ స్క్రీకామిని. క్రమశిక్షలు తిరిస్కరింప బడెను. ప్రభుత్వపు రాజడి అగ్గివోపుచున్నది. నల్ల మందు రాబడి తగ్గెను. రాష్ట్రపుకష్టము లడుగంపె ను. ఇకకంటాకు తగ్గుచున్నది. సుంకములరాబడి వృద్ధియగుటలేదు. ప్రజలు చెల్లించుపన్నులభారము తగ్గుటలేదు. ఉప్పుపన్ను, పోప్టులెట్లు మున్నగు వానిని తగ్గిపవీలులేదని అధికసభ్యులు చెప్పెను. కాని పైన్యపుఖర్చుచూర్చు హెచ్చు రావలయునని కో రుచున్నాడు. పామువిమాన దళములసంఖ్య పెరిగి నది. చీనాకు పైన్యమును బంపుటచే గలిగిన ధనహాద ము పైనిక పునర్నిర్మాణముక్రింద వ్యయమయ్యెను. పెద్దపట్ట లిటులును చుర్రులయనుసంస్కరణలని కలనల్ క్రాశ్చర్యగాని బట్టలచునాలో సూచించి బగిన ఖర్చునికను హెచ్చుజేయవలయు నని కోరు ట, ఎంతవితయో యూహింపవచ్చును. ఇట్టికోర్కె తో బనిలేకనే ఖర్చు దానియంతట అదియే పెరు గును. పైన్యమును సౌఖ్యవృద్ధిలో నుంచవలయు ననిన బడ్జెటుఖర్చు ఏమాత్రము సరిపోవదనియు అధికసభ్యు డు చాలినంతధనము నొనగలేదనియు పైనికోద్యో

గులకు ప్రస్తుతపుఖర్చు తృప్తినింపదనియు, బ్రిటిషు ఉద్యోగులసంఖ్య చాలితక్కువుగ నున్నదనియు, క్రాశ్చర్యగాని వగచిరి. కడుబీదదగు హిందూదేశ ముపై క్రాశ్చర్య బోలు యూర పియను లెట్టి బరువులను బడనేయ నెంచుచున్నారో యూ హింపవచ్చును. ప్రజలును వారి ప్రతినిధులును నిస్స హాయు లగుటచే, యూరపియనుప్రముఖుల సల హాలు కొనసాగునో రాశ్చర్య ముండదు.

అధ్యక్షునినిర్ణయము

నీ రెక్కడ దొరకునో కనిపెట్టుట కొకయుద్యోగిని బాంబాయి ప్రభుత్వమువారు నియమించి యుండిరి. ఈ నియమకము పట్ల అసమ్మతి జూపుటకు శాసనసభ్యులు ప్రయత్నిం పగ, ఇందుకు సంబంధించిన గ్రాంటును వోటుజే యవీలులేని యంశములలో ప్రభుత్వమువారుచేర్చిరి. ఇట్టి ఖర్చుపై వోటుజేయుటకు శాసనసభకు హక్కు న్నను ఉద్యోగమును నిర్వహించువారు మిలిటరీ సభ్యు లగుటచే గ్రాంటును వోటుజేయ వీలులేని యంశములలోజేర్చినట్లు ప్రభుత్వమువారిదివరకు జవాబుచెప్పిరి. ఇట్టిజవాబు ఎంతనిన్నారనో యూ హింపవచ్చును. ప్రజాప్రతినిధులహక్కులను నిష్కారణముగ భంగపఱచుట కిది హేతువగు చున్నది. శాసన సభాధ్యక్షుడుగూడ ప్రభుత్వ సమాధానము నంగీకరించి గ్రాంటుపై వోటుజేయవీలులేదని నిర్ణ యించుట మిగుల శోచనీయము.

ఇరాకు పరిస్థితులు బాగులేవు

(బీము సర్కిసు)

అంబెక్, మార్చి 5:—ఇరాకు పరిస్థితులు మరింత తీవ్ర రూపమును దాల్చుచున్నవి. చక్షుణము ఆసిరియనులో కాష్మి టప బ్రిటిషు క్రూరులు "ఎమర్జెన్సీ" యాదుకాకలు సినియగ నున్నది. బ్రిటన్ పట్ల ఇరాకును సుల్తానుకు ప్రైవేటుస్నేహము గన్పించవలయును. స్వాగతి గావించుట మందులండు నాట: గ్రెవి ఆయుధములకు సకల శత్రువునున్నట్లు అనుమానించు చున్నాడు. ఇదియసాదుతో బాడను తెట్టుకొన్నచో ఇండి యలో రాయలకమిషను విషయమై ముసల్మానులు ప్రతికూ లు రగుడురని బ్రిటిషు రావకీసువేల్డలు భయపడుచున్నాడు. ఇంతవరకు ఆకరిపై చుట్టు కిరీనకుండ ఆయుధము శత్రుు లకు భారత ముసల్మానుల బైఖరి ఎటుల పరిమియిచో యను భయమే యశచున్నాడు. ప్రస్తుత భయముచే నర్ధర పరి స్థితులు పాడైవి.

నల్ సత్రిక్ గవర్

(బీము సర్కిసు)

అంబెక్, మార్చి 5:—బ్రిటిషు ప్రవాసావాత్మునకు ప్రయతేము సెక్రిటరీగారు పత్రిక గవర్నరుగారి కిన్వైర్స్ జీవులక్షములో చుట్టూరని అంబెక్కు దానియని అంబెక్కు అనేది ప్రస్తుత పరిస్థితులను సూచించుచున్నది. రాష్ట్రముగారు పిల్లిపూడగుగా ఈ విషయమె ఆ వేసెం ఆతిని నియమించు అప్రార్వమే యనిరి. కాని అం తమునిగివాయివది తవనిరి. తని ప్రత్యుత్తరము తృప్తికరము గజేవి. ముందేమో ముందేమో

చెల్లెనులో ముద్దపరవాసంభూభ్యుని గాల్చిన ల్యాం కావుగాని రి పంపియింపవారు. ఆరెకి ఎచ్చిలేను. ఎడకోరి కు చెల్లెంలేని తోపము అన్వేషని గాల్చెను పర్ ఆల్పిన్ మాండునంపముల అన్వేషనంవారమును పూర్తిజేసి కొని పోర్టుపెడుకు బయలుదేరిరి. చెల్లెను జూదవలందిరి గాని త్రోవలో నానాంబం రహభయముతో నానిని పో గూడవనిరి.

విదేశవార్తలు

ముస్సోలినిగారి సింహగర్జనము

రోమ, మార్చి 4:— ఇటలీలో మన్న జీరోలు స్వల్ప సంఖ్యకలనుగూర్చి ముస్సోలినిగారిట్లు ప్రస్తావించి:— ఈ విషయమును ఈ దిక్కుపాచే నేను మాట్లాడెను. ఇదే కడపటి సారి. ఇంకొక ర్యాయము కేబిల్లో జూపెదము. (వార్త వ్యాసములు) ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమునా ఆసోపణములు కోపమును గలుగజేయుచున్నవి. అన్యాయము. వారున్న ప్రజలమును ఇటలీలో ఇతర రాష్ట్రములకెల్ల. ఆచరించుచున్నారమో అటులే ఆచరించుచున్నారము నిరంకితపరిపాలనము, బాధించుచు. సూర్యవంశము మేము జరిగించుచున్నార మనుట పరిహాసాపైదుము.

ఒక కత్తాము యూరపులో సుమనాక్రమించి తిర్రేచములనుజేయించి, దేశభక్తులకు కారాగారము లంచించి నిరంతరము ఉరిస్తంభములను ఏర్పాటు జేసియుంచుటకు ఆఫ్రికాను లక్షిస్తున్నముగామరి. అప్పుడు ఆడిజిలో ఇటలీ కోటానుకోట్లు ఖర్చుజెట్టి మరమ్మతులనుజేయించి యభివృద్ధికరముగు పనులనుజేసినది. అన్నిటికిని సహించుకొని సహనముగ ఇటలీ ప్రవర్తించుచున్నచు నారికి నేరములను ఆశోపించుట అన్యాయము. ఇటలీ నున్న 15 జర్మను పత్రికలు ఇటలీకి ప్రతిహతులుగ వ్రాయుచున్నవి. ఆట్టి వ్రాతలను నాశనముగాని వాటిని అడంచెదమనిరి. విశేషనివాండుడు ఇంకొక ప్రదేశమునకు బంపెదము. లేదా పూర్తిగ తొలగించెదము. జర్మనీతో కరణభావముచే ఆఫ్రికా ఇటలీలజేయుచున్నది. కాని ఇటలీ సింహములై రనిచేయుటచే వాటియెల్లలు హాగ్గాకున్నవి జర్మనీతో మైత్రితో నుండులెంచని ఇటలీ తలంపు కాని ఇటలీ కెట్టి యుద్ధద్రవముండరానని?

కమ్యూనిస్టులను బట్టుకొనుట

జెనెవా, మార్చి 2:— జోన్సుగలలో జిహ్వా పట్టామున చాలనుండు కమ్యూనిస్టులను అరస్తుజేరి. 200 బాంబులు మిరిశు ప్రయోజనముచేయి దొరకెనది.

ప్రాతజర్మను కత్తక

జెనెవా, మార్చి 2:— మార్చి 2:— జోన్సుగలలో 20 సంవత్సరములు కాపురముండి జర్మను సేవలకు కత్తానుగా నుండి యానత్తు ఆస్తిని గోల్పోవుచుచే పరిహారము నీయవలెనని జర్మను ప్రభుత్వముకు గోరి జర్మనీ యుద్ధపరిహార సంఘము ఉపాధ్యక్షుని గడతొడికి పోయి పరిహారము నీయనిచో చంపెదనని హామీని జేర్చి బాంబులపెట్టెను. క్రిందబడవేసెను. అప్పుడువశమున జర్మను అధికారికి ప్రమాదము గలంగలేదు. ఆకత్తకును అరస్తుజేసిరి.

స్కాండునేవీయ్ దొంగతనము

చీనా అంతర్జాతీయ ప్రదేశములో చిక్కులు

స్కాండునేవీయ్, మార్చి 3:— చీనా అంతర్జాతీయ ప్రదేశములో మనుష్యులను నాత్తుకు భగోరముగ ఎత్తుకపోవుచున్నారట. పోలిసువాడు తుపాకిగుండ్లు తగిలినను కేరములో దిగని కోట్లను కరించి 24 గురిని అకస్మికముగ బట్టుకొనిరి. 7 ఎండ్ల చీనా బాలుని విడిపించిరి. 80000 పానులకు పరిహారము ఇచ్చినగాని దొంగలు ఆబాజుని విడిచిపెట్టమనిరి. చీనా ట్రాన్సుపోర్టు కంపెనీలో 10000 పానుల బంగారు కడ్డలను దొంగిలించిరట. దొంగలు పారిపోయిరి.

శ్యామో అల్లరులు

వెల్లింగ్టన్, మార్చి 3:— శ్యామోపరిపాలకుడు మాబం టెన్సో మాట్లాడిరి. తమ ప్రత్యుత్తరమును ఇచ్చుటకు కొంత గడువలెననియను తమకోర్కెలను పరిపాలకుడు ఆమోదించి నట్లుల అనుకూలమునియు గెలియజేసిరి చాలనకు ఆపోహములు తొలగినవి. 12 నెలల క్రిందటికంటె పరిస్థితులు ఇప్పుడు చాల బాగున్నది.

ల నో ఆంజెల్స్ విమానము లేకుహర్ష్యులలో నురక్షితముగ దిగినది.

జావాను చక్రవర్తి పట్టాభిషేకము:— జావానులో చక్రవర్తి చనిపోయిన సంవత్సరాంతమున గాని నూతనచక్రవర్తి పట్టాభిషేకము జరుగదు. పట్టాభిషేకశుభదినము నిర్ణయించిన పిదప పురోహితులు పూర్వపు చక్రవర్తులు పూజ్యబడినచోటికి బోయి పితృలోకములో నున్నవారి ఆత్మలకు తెలియబరచెదరు. నూతనచక్రవర్తి మేయిజి టెన్సోగారి పట్టాభిషేకసమయమున పురోహితు లీతంతముగించి వచ్చుచున్నారు. (సెంట్రలు న్యూసు)

విరిమనీస్థేటు అధ్యక్షులగు కాన్గ్రేవుగారి స్పెషలురైలు కనడాకుబోవుచుండగ ప్రమాదవశమున పట్టాలుతప్పి పడెను. రైలు అడుగుభాగము కాననగును. (సెంట్రలు న్యూసు)

హెన్రీ ఫోర్డుగారు, తామసు ఎడిసనుగారు

మోటారుకారులను కనిపెట్టిన సుప్రసిద్ధ అమెరికా కోటిశ్వరులగు హెన్రీ ఫోర్డుగారు (ఎడమ వైపు) తమ బాల్బుమైక్రులగు తామసుఎడిసను గ్రామఫోను యంత్రమును కనిపెట్టిన మహనీయుని కలిసి కొని కరస్పర్యనము గావించుట.

జీవీశు లేఖ ప్రకటన మగుటకు ముందే ఒకరోజు క్రిందటనే డెయిలీ మెయిలు ప్రకటించబడి ననియు అదిట్లు అనియు అధికార రహస్యములను బయల్పెట్టినందులకు డెయిలీ మెయిలుపత్రికపై చర్యను దీసికొనవలెననియు డెయిలీ పాపార్లు పత్రిక నూచించుచున్నది.

వెరింగ్టన్ ప్రభువు హ్యూదోగకుచే గౌరవదుయన్నను కోర్టుకు దీసికుపోయిరి. ఆకొనై ఎక్స్ ప్రెడిమను ప్రాసీడింగు ఉన్నది. అనగా ఒక ప్రభుత్వమునుండి పారిపోయివచ్చిన నేరములు అసలుప్రభుత్వమునకు అప్పగించుట ఎక్స్ ప్రెడిమను అనబడు.

[illegible]

బాలగోపాల్ మేకట్రాపులు చరిత్య
నారాయణస్వాముల నోడించుట

కేపటిదివము పురుషుల సింగిల్సు, స్త్రీల సింగిల్సు కడ
 కటిపండులున్ను, మరునాడు (10 వ తేదీ) పురుషులముల్సు
 కడపటి కండ్లములు, బహుమతు లొసంగియు జరుగును.

పతనమునకు కారణములు

యదునాథ సర్కారుగారి యువన్యాసము

మదరాసు, ఫిబ్రవరి 8:—క్రమశః విశ్వవిద్యాలయ
వైశుచాస్య రు ప్రాధేయ యుక్తాధ్యక్షులగు మద
రాసు విశ్వవిద్యాలయమువారి యాధిపత్యమున నిన్న సాయం
త్రిమన క్రి ప్రకటన కలాపాల భవనమున జవన్యమును బాద్య
తము తనజన్మదేశమున భారతదేశము నుండి ఎలుల అదృశ్యమైన
దియును : ఇ. వి. 3.

బుద్ధుర్యాదానంతర మాతని శిష్యులు వైశాలియును
పమానేతమై ఆతని యుపదేశముల నన్నిటిని సేకరించి క్రోడీక
రించుటకు ప్రయత్నముల పన్నిరి. కాని తత్ప్రయత్నమునందు
బాధితులైనవార్యులలో కరస్పర భిన్నాభిప్రాయముం కలిగి
రెండు భాగములుగా నీ లిపోయెను. క్రమక్రమముగా
విభేదములును పగలును కుష్టును అధికమై తున కామత మెటు
లంతరించినదియును బౌద్ధపురాణములనలన దెలియ గలదు.
బుద్ధునిర్యాదానంతర మాతని మతము జన్మకేస్తురయొక్కయు
సార్వభౌములయొక్కయు గౌరవాదిరములకు బాత్ర మయ్యెను.
కాని ఆంతమాత్రమున హిందూ మతమును వారు
పూర్తిగా నిరసించి నిరాదరణ మొనర్చి రని గాదు.
హిందూమతము గూడ ఒకవిధముగ వారిచే నాదరింపబడుచునే
యుండెను. కాని బౌద్ధమత మ్మూలమున జనసంఖ్యయం
దేని ధనసంపదయు దేని హిందూమతమును విందియుం
డెను. బుద్ధునిర్యాదానంతరము మూడువందల వంశక్రమలకు
ఆశోకాది సార్వభౌములూ ఎగిర తులలేని ధనగౌరవసంక్రమచే
బౌద్ధమతసంస్థను అత్యంతవైభవముగ నుండెను. దీనితోపాటు
ఆకాలపు బౌద్ధమతాచార్యులు ఆధ్యాత్మికచర్యలకు దిగి, బౌద్ధ
మతమునకు గూడ విశాలమును వేదాంతగ్రంథముల కలిపించి మల
భద్రాదళమున బౌద్ధమతమును క్షిప్తమున తగ్గిముఠతో దుర్బో
ధకముగ నొనర్చి. వేదాంతమునందే యుద్ధరును ఏకాభిప్రాయ
లగుటకు సాధ్యము గాన వారితోపాటు బౌద్ధమతములలో
చీకలు గూడ హెచ్చిపోయెను. ఆశోకుని కాలపు బౌద్ధు
లలో నాట్య ముఖ్యమున కళలు గలవని దెలియుచున్నది

మహామూలములను పానములు అలసినయ్య, బాగులు చె
దులైగలుగా విధిజేయుటచేయుచుండిన హ్యూయన్స్ వద్దనుగా
రాకాలపు స్థితిగతుల విజ్ఞించియున్నాడు. వీరు పానముల
కంటేను తమలో తాము విధిముగ దృష్టిచేయుచునుండి
వారు ఒకరి వివారములను మరియొకరు అర్థమైచుచును
దేసినారు. భుషణపాదనతోపాటు బాదముకనఁబడుచుండ
నీచుకూడ ప్రతి సాగను. దానితోపాటు వైశిష్ట్యము గూడ
ప్రాప్తించెను ఆశోకు దేవిభేదముల తొంగిదిగులు చాల గట్టి
ప్రముత్తము లొనర్చి, విభేదముల కలుగజేసిన మతాచార్యులు
పద భుషణగ నొనగబడుచు. కని ప్రకటించెను

జాడముతోటి ఈ గడ్డుముగ నుండగా-అసమయమున హిందూమతము నుర్రొచ్చెనని గాని, పూర్తిగా పడిపోయెనని గాన చెప్పుటకు వీలులేదు. రాజాదరణను గోల్పోయియుండవచ్చును కాని ఈగోగా గొప్పగొప్ప విద్వాంసులకు, యోగులకు యుద్ధించివేసి, అశోకని యంతర హచితకాలమునకే హిందూమతము తిరిగి అధికత్యయము నెలకొల్పుకొనినది. హిందూమతము తిరిగి తన అధికత్యయ స్థాపించుకొనుటను, బౌద్ధమతగులను హింసింపలేదు గొప్పగొప్ప విద్వాంసులను, తపోధరులను యోగులను, తమారు చేసేయు, వీరికంటెను అధికముగ జీవకారుణ్యాద్విప్రభావమును పెంపొందించుకొని ప్రజాదరణను, రాజాదరణను క్రమక్రమముగ సంపాదించెను. ఒకానొకసమయమున పాటలీపుత్రమున హిందూవిద్వాంసు లందఱును బౌద్ధవిద్వాంసుల వాదనకు పిలచి, వాదమునందోడించి, వీర్వరుకొనిన పందెము ప్రకారము అనగరమున బౌద్ధ దేవాలయమునందు ఘంటానాదముల నాపి జేయించినటుల వర్తకకథలు చెందుచున్నవి. ఈ విధముగా పండ్రిండు సంవత్సరములు గడచినపిదప దక్షిణదేశమునుండి "జీవ"అను బౌద్ధవిద్వాంస డొరు పాటలీపుత్రమున కరుదించి, తిరిగి ఘంటానాదమును నెలకొల్పించెను. విగ్రహోదన, రథయాత్ర మొదలగు యాచారము లీకాలముననే, ప్రథమమున జరుగు ప్రారంభించిని యెందులకాధారములు గలవు. క్రీ. శ. 7వ శతాబ్దారంభమున ఫాహియాన్ భారతదేశయాత్ర కరుదెంచునట్టి, హిందూమత ప్రచారంబకర్తయవలన దేశమునందు బౌద్ధదేవాలయములకంటె, హిందూదేవాలయముల సంఖ్య చాల అధికముగ గన్పట్టుచుండెనట్లు ప్రాశంబలన దలియగలదు. హిందూమత మొందముగా తిరిగి విజృంభించు నుండగా, బౌద్ధమతము రాజాదరణనితముగ మాంద్యమునబడి, మహావిద్వాంసుని గాని, తపస్వినిగాని ఒక్కనినైన ఉద్ధరింప జేయజాలకపోయెను. బౌద్ధులకు నాలంబా, నిక్రమకాల మొదలగు ఈ

గొప్ప విశ్వవిద్యాలయము లున్నాడు, హిందువులను అట్టి విద్యాలయము లెవ్వరియూలేక, ఎవరికైనాను వారేవిద్య నభ్యసించిరినవారయ్యనుకూడ, ఫలితములం దిట్టి నైపరీత్యముగన్పించుటకు, ఛాపియాన్ చాల అక్కర్లమును నొలుచుచున్నాడు.

బాగమలము క్రమక్రమముగా హిందూమతముచే నెట్లై
 లీనమొనగ్చుకొనబడెనో దెలియటకు బాధమతమునందు గలి
 గిన విభేదములగురించి ఇంచుక దెలిసికొనవలయు. మహాయాన
 శాఖీయులు విస్తారమున వేదాంతములను తయారుచేయుటయే
 గాక ప్రాజాసామాన్యముతో కలసి మెలసి మానవనేష
 కు పశుక్రమ ప్రధాన్య మొనగనుచుండిరి. వీరిచే రచింపబడిన
 మతగ్రంథము లీదేశమునందు గణపింపకపోయినను విదేశముల
 యందు గణపింపచు విశోపాఖ్యాతాంతరదేశములద్వారా తిరిగి
 ఈదేశమున కరిచెందుచున్నవి. మహాయాన మకకాలమునఁబా
 ప్రబారణజకముగ నుండెను. ఇదిస్పష్టమున హిందూమతమున
 కును బాధమతమునకును మధ్యపూర్వమున నుండును. వీరుబుగురి
 భగవంతునగ పరిగణించి అస్వాదులవంటి బోధిసత్వులను క్షిక్తా
 గ్రగణ్యులద్వారా నారాధింతురు. హీనయానుష్ఠానగాక కే
 వలవై రాగ్యత ప్రతిగల జ్ఞానయోగాలంబులను యోగులవంటి
 వారు

78 శతాబ్దములలో హిందూమతము తిరిగి విజృంభించి నపుడు మహాయానమతమును వైష్ణవమతమును హినయనమును శైవమతమును దిగ్విప్రసంగము వైష్ణవమునకును మహాయానమునకును శైవమునకును హినయనమునకును విశేషభేదము గనుపింపదు. శంకరుడు ఆసేతుహిమాచలమును సంచారమొనర్చి పెద్ద విద్వాంసులతో డిండిచ్చాద్ధము తమును పెద్దసముద్రతరంగము తుడిచివేసింట్లు తుడిచివేసెను. రామానుజుడు, వైతన్యరు, ఇంకను అక్కడక్కడ మిగిలియున్న బౌద్ధమతమును సంపూర్ణముగ హిందూమతములో లీనమొనర్చిరి. ఇంకను మిగిలియున్న బుద్ధవిహారములను, బౌద్ధమతమును, మహమ్మదీయ దండయాత్రలచే రూపుమాపబడినను, 18 వ శతాబ్దమున మహమ్మదుగోరీ భారతదేశముపై దండెత్తినపుడు పొట్నూసమీపమున గల శివసోరసారమునందలి భిక్షువు నందరిని ఎటులనిర్మూలమొనర్చినదియో, మిగిలిన విక్రమపుత్ర ము వత్సగ్రంథములతో నేపాలునకు పారిపోయి ఎటులదాసుకొనినదియోను, ఇటీవలనే ప్రచురమునకు దెలియవచ్చెను. ఆ గ్రంథములను హాగ్నీక్ అను విశాపీయనుడు సంగ్రహించి, పారిసకు గొనిపోయెను. 1450 సం॥ వరకునుగూడ, బెంగాలునందు కొన్ని కొన్ని పట్టణాల్లలో, నిలచియుండెను. కాని అటుపిమ్మట క్రమముగా నచ్చటనుండిగూడ అదృశ్యమయ్యెను.

ఉపన్యాసములు ముగించుచు, ఇట్టివల మంగోలియా
యందు భూగర్భమున గన్పించిన కొన్ని పాదముల గ్రంథముల
నా, వైద్యాధికాశ్రమగ్రంథములనుగూడెను నడిచి తిరిగి పాదముల
మును పుంజుకొనిచుండుట ప్రయత్నము లచ్చులచ్చుల గనుపించు
చున్నవని శుభవార్త.

మద్రాసు అందు సదరన్ మరాటా

ರೈಲ್ವೆ ಕಂಪೆನಿ, ಲಿಮಿಟೆಡ್

(ఇంగ్లాండులో యిస్ కాహ్సోరేటు కాబడినది)

నోటిసు

4561

కనివిహళ్ళి- సామెహళ్ళి-ఎక్కు టెన్షన్ ను తెరచుట

మైన తెలఁపబడిన ఎక్స్‌టెన్సివ్‌కు సామానులు ప్రస్తుతము గొనిపాబడుచున్నది. 15-8-28/29 వంటి గుట్టములు తదితర పెద్దపంతువులుగలవి విగత సామానులు పార్శ్వస్థముగొంపావుటకు, రెండు తరగతి ప్రయుజితులను తీసుకొనిపావ నీ రాట్లు గావింపబడినది.

బండ్ల ప్రేమిగులు యీ కీర్తన నుదహరింపబడినవి.

ನಂ 53 ಮಿಕ್ಕಡ್ಡೆ ನಂ 54 ಮಿಕ್ಕಡ್ಡೆ

హోస్ పేట నుండి రాత్రి	సామెనాల్లి నుండి ఉదయం
బయలు దేరుట 8-10	బయలు దేరుట 8-10
కనిమనాల్లి చేరుట ఉద 6-0	కనిమనాల్లి చేరుట 9.25
,, నుండి బయలు దేరుట 8-25	,, నుండి బయలు దేరుట 9.45
సామెనాల్లి చేరుట 7.40	హోస్ పేట చేరుట పగలు 12-35

పైన సుదహరింపబడిన మార్పుల ననుసరించి హోస్ పేటు
కొత్తూరులమధ్య బండ్లటేమిగులు కొలదిమార్పు కాబడినది.

ನಂ 55 ಮಿಕ್ಸೆಡ್ ನಂ 56 ಮಿಕ್ಸೆಡ್

హోస్ పేట నుండి	కొత్తూరు నుండి
బయలు దేవులు పగలు 3-55	బయలు దేవులు ఉదయం 7-45
కొత్తూరు నుండి రాత్రి 7-47	హోస్ పేట చేరుట 11-40

బి. ఏ. విద్యార్థి ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. పంపనను లతో
పథ రాత్రి 8 గంటలకు ముగిసెను.

చిత్తూరు

(స్వకీయము. నీటి)

అల్లూరిగార్ల సమూహానికి ముగిసిన సమరము

చిత్తూరు జిల్లాలోని అల్లూరిగార్ల సమూహము జిల్లాబోర్డువారిచేత
 వారికొకటి ప్రత్యేకముగా నిర్మించిన బోర్డును పొందుకొని, అందు
 గారిచేతనే నిర్మించిన బోర్డును పొందుకొని, అందు
 నిలం రంగనాథుని నాయకత్వమున గల మదరాసు దక్షిణ మహారా
 ష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రభుత్వం వారికి కొంతమందిని (ప్రభుత్వం
 ఇచ్చినందుకు తొలగించగోరును తెచ్చినతీర్మాన మేక గ్రామము
 గా నామోదించబడినది. ఇట్టి ప్రభుత్వమున ప్రజలు తండ్రోపతం
 దముగా సభాప్రదేశమునకురా మొదటిది. రాయలకవిమ
 ను వారికి స్వాగతము పంపగలసివదిగ గోరుచుచేచిన శ్రీయుత
 పిల్లల రామయ్యగారి (నామినేటెడు) తీర్మానము ప్రేక్షకు
 లందరను ఆశ్చర్యంతో నెదురుజూచుచుండిరి. పిల్లల రామయ్య
 గారు తీర్మానము నువ పాడింపుచు తామింటి వద్ద
 వ్రాసుకొని వచ్చిన ఈ పత్రమును జదివిరి.
 వారు రాయలకవిమను నియామకమును సమర్థించి జాబితా
 గాని విఫలమనోరథులైరి. తీర్మానము ప్రకటనమునాయుడు
 (నామినేటెడు) గారిచే బలపరపబడెను. పిమ్మట శ్రీయుత
 తండ్రిగారి రామయ్యగారి తీర్మానమును చర్చించుటకు
 సభవారి కిష్టములేదని తీర్మానముపాడింపగ రాజాశ్రీ బొప్ప
 రాజు రామకృష్ణరాజులుంగాచే బలపరపడెను. తీర్మానము
 ఓయినట్లు చెప్పగా చర్చింపవలసినదని యావపాదన అధిక
 సంఖ్యకులచే నామోదించబడిన ఫలితము ప్రకటింపబడగనే
 ప్రతినిధి ప్రేక్షకసాసములలో ఉత్సాహము ప్రబలెను పిమ్మట
 ప్రాథమిక విద్యార్థులు సమరమునకు చర్చింపబడుట కొక
 కమిటి ఏర్పాటుచేయబడినది. లారీలపై ఎక్కువగుమును
 విడిచుట స్వాధీనముకాదని శ్రీయుతలకు వల్లనెడు శాసనము
 లు చెప్పి, వెంకట స్వామి నాయుడు (నల గాంపల్లి)
 గార్లు చెట్టు కొనిన ఆర్థిని రాకరింపబడినది.
 మదన పల్లి యందు ను పుత్తూరు నందు ను మోతన పాఠ
 శాలల సేవ్యులకు తీవ్రముగ ప్రయత్నములు జరుపబడును
 న్నని ఆధ్యక్షులు రంగనాథుని నాయుడుగారి ప్రక్షుప్త ప్ర
 త్యుత్తర మునెరిరి. ఇంకను కొన్ని గ్రామములకు కాంక్ష నుచేసిన
 కడుపరి సభ ముగింపబడినది. మరుసనాటికి ముగిసినది
 1 వ తేదీని జరుగునని ప్రకటింపబడినది

చిత్తూరు తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలు

చిత్తూరు తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలు ఏప్రలు మాసారం
 భమన జరుగునని తెలియచున్నది. అప్పుడే ప్రచారములు ప్రా
 రంభమై తీవ్రపాటునకు దాల్చియున్నవి.

టోలు గేట్లు

రాజ్యపు సంవత్సరమునకు (ఏప్రలు మొదలు) టోలు
 గేట్లు రుసుము అన్నివిధములైన రహదారిలకును తగ్గింపబడిన
 ను. అట్లు తగ్గింపబడిన గత మాసమున జరిగిన టోలుగేట్లు
 వేలములో తీవ్రముగా పోటీజరిగెను. గతవత్సరమునకు ఈ
 తూరికిని 12 వేల రూపాయలు అధికముగ టోలుగేట్లు మూల
 మున రాబడి వచ్చెను. ఈమెప్పు ఆదాయమునకు, శ్రీయుత
 స్వామి నాయుడుగారి నిరంతరశ్రమచే చేయబడిన రహదారి
 సౌకర్యములే కారణములుగ నున్నవి. గతసంవత్సరమునకును
 ఈ సంవత్సరమునకును టోలుగేట్లు ఆదాయ వివరము తీక్రింద
 వివరింపబడినవి.

ఈ సంవత్సరము	రూ 84625
గత సంవత్సరము	రూ 48190

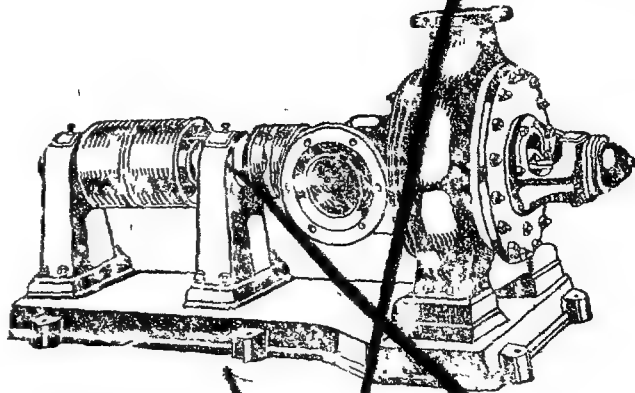
హెచ్చు ఆదాయము రూ 11485

పురపాలకసంఘ ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠ్యాయ
 సంఘము, శివవాడ

ది ఫిబ్ర-28 శనివారము సాయంత్రము 5-80 గంటలకు
 పై సంఘము యీ పురమునుండి ఢిల్లీ మహిళాసభకు విచ్చేసిన
 స్త్రీల నాహ్వానించుచు ఉన్నత ప్రాథమిక పాఠశాలకాలా
 భివనమునందు, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము రిజిస్ట్రార్ గారగు
 శ్రీయుత సి. డి. నుబ్రహ్మణ్యశెట్టిగారి అధ్యక్షతక్రింద గొప్ప
 సభ గావిరిరి.

విజయవాడ యితరపట్టణముల కేంద్రమును తీసిపోదను
 నిదర్శనము చూపుచు నత్యంత వ్యయప్రయాసలతోగూడి
 మహాసభకు విచ్చేసిన నారీమణులగు శ్రీమతులు, జానకిదేవి
 చంద్రా, ఏ. సి. నుబ్బారాయణుడు, కుత్తపాటి రాజేశ్వరమ్మ,
 ఆ. నాంచారమ్మగార్లు, సభ అసిస్టెంటు యిన్స్పెక్టర్ గా
 రగు శ్రీమతి పూర్ణమ్మగారు, సభకలెక్టరుగారగు శ్రీయుత
 చంద్రకాగారు, ఢిల్లీటి యిన్స్పెక్టరుగారగు శ్రీయుత పా

నెంటి ఫూగల్ పంపు

వ్యవసాయమున కుపయోగమైనది.
 బావులు కూడ వట్టిబోవునట్లు నర్ప గలదు.
 శుభ్రమైన నీటిని గాని, మురిగి నీటిని గాని,
 వివిధగా తోడి పారపోయగలదు.

ఎలక్ట్రిక్ బెల్టు డ్రైవింగున కనుకూలముగా నుండును.

ఆర్మినియన్ వీధి VOLKART ENGINEERS మదరాసు.

కోడేటి వీరాజాపంతులుగారు, పురపాలక సంఘమునకు
 ఎందూరి నీకయ్యగారు, కందుల గోపదత్తు శ్రేష్ఠిగారు సభ
 నలంకరించిరి.

సంఘమున కధ్యక్షులగు శ్రీమంత్రి వి శేషచార్య
 లుగారు వై నారీమణులకు స్వాగత ముచ్చించిన పిమ్మట శ్రీమతు
 లు ఏ. సి. నుబ్బారాయణుడు, ఆ. నాంచారమ్మగారును
 తాము ఢిల్లీ ప్రయాణమై వచ్చిన కారణములను అచ్చట జరిగిన
 విషయములను తీర్మానములను గూర్చియు, స్త్రీల పుంపుల
 తోపాటు విద్యాపంతులుగా నుండవలసినవియు, దేశముయొ
 క్క దుర్గత నివారణచేయుటకు స్త్రీలగుడ పుంపులతోపాటు
 చూచునట్లుండుటగా నుండవలయు ననియు, ఇప్పుడు దేశము
 నావరించిన సాంఘిక వికాసము బారదోలుటకు బాలికలు పో
 దేశవర్త ప్రార్థన లగువరకును, పురుషు లపైదేశవర్త ప్రాయలగు
 వరకును వైవాహికము జరుపరాదనియు మొదలగు విషయ
 ములను గంభీర తో ప న్యాయము గా విచించిరి. తిరుపతి
 శ్రీయుత తాడేపల్లి కేసుగోపాలరావు గారు
 ఢిల్లీ కధ్యక్షులుగా జరిగిన విద్యుచ్ఛక్తి నకలందించుచు ముచ్చ
 టించి, వారు చేసిన తీర్మానములను సంగ్రహముగా చెప్పిరి.
 ఆనంతరము చంద్రకాగారు, స్త్రీలయొద్దమునునకు పంపునా
 నుగూటితో కార్యరూపముగా జరుపవలసినవియు, కనుకము
 కివలది వర్తములు విచ్చువర కుద్యోపాచు చేయవలయు, సాం
 ఘికలోపము బ్రాహ్మణులలో యొక్కువగా నున్నదనియు, ఈ
 సభలో పోదేశవర్తముల వరకు వివాహములు జరుపవలయుట కా
 గ్గర సిద్ధముగానున్న యెడల అధ్యక్షులుగా జరిగిన నారీమణుల
 శ్రమ నివారణయగుననియు, కాబట్టి ప్రతివారను నుండజేసి
 నీ నిలవబడినగాని కాగ్యసాఫల్య ముండవలయు చక్కగ నుప
 వ్యసించిరి వీరి యుత్సాహమును, అభిప్రాయములను విగల
 కొనియాడెదగినవి. సభ క్రమసాధిత్వమునొందిన గౌరవ
 నీయులగు నుబ్రహ్మణ్యశెట్టిగారు స్త్రీల విద్యాపంతులులలో
 ప్రస్తుతము పాసదేశో జన్మించున వారిని విద్యాపంతులుగా
 చేయుట ముఖ్యముగాన ఈదేశములో స్త్రీలకు నిర్బంధ ప్రారం
 భవిద్య యత్యవసరమనియు, ఈ విషయములో నిరంతరము
 లన్నియు విన్నగానున్నది గాన మనదేశమే చాలా బలకబడి
 యున్నందున నీలోపమును పరిరంప నత్యవసరమనియు, వివా
 హ విషయములందును తాము వైవాహిక ప్రాయములతో
 నేకీభవింపుచు ఢిల్లీ పత్రమును గావించిరి.

ఆ. తొండు ప్రాధ్యాయ సంఘమువారి నాహ్వానము నకు
 తో నంగీకరించి సభకు విచ్చేసినవారికి వందనములతో సభ
 ముగిసెను.

విజవాడ } కె. యస్. వరదరాజు అయ్యంగారు
 4-8-28 } పంపుకార్యదర్శి.

లాంఛి మునుగుట

ది రి మార్చి 28 1928 సం॥ రం తారీఖున ఉదయం
 9 గంటలకు తూర్పు గోదావరిజిల్లా కాకినాడ కాలవలో
 తోప్పిపూడినుండి కాకినాడకు వెళ్లబుటువంటి లాంఛిలో ఒక
 లాంచి జనమును ఎక్కించుకొని కాకినాడకు వెళుతుండగా
 కనాపురం రేవులో ప్రమాదవశాత్తూ లాంచి ముగిసిపోయినది.

పదకు లాంచిలో వుండేటటువంటి జనులలో చాలామందికి
 ఈతవచ్చుట కారణంచేత దైవకృపవల్ల ప్రాణములు సక్రించు
 కుని అందరూ యశశలపడుట చాలాదుర్లభమైనదికాని ఎవరి
 కిన్ని ప్రాణాపాయంకారేదు. సామూహికత్రం కొంత పోయి
 నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది ఆరోజున కాలవనిండా పూర్తిగా
 నీరుమాడా వుండివున్నది దైవకృపవల్ల యిటువంటి గండము
 అందరికి దాటినది.

(2క విలేఖరి)

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా తణుకు

కాంగ్రెసు సేవకులైన

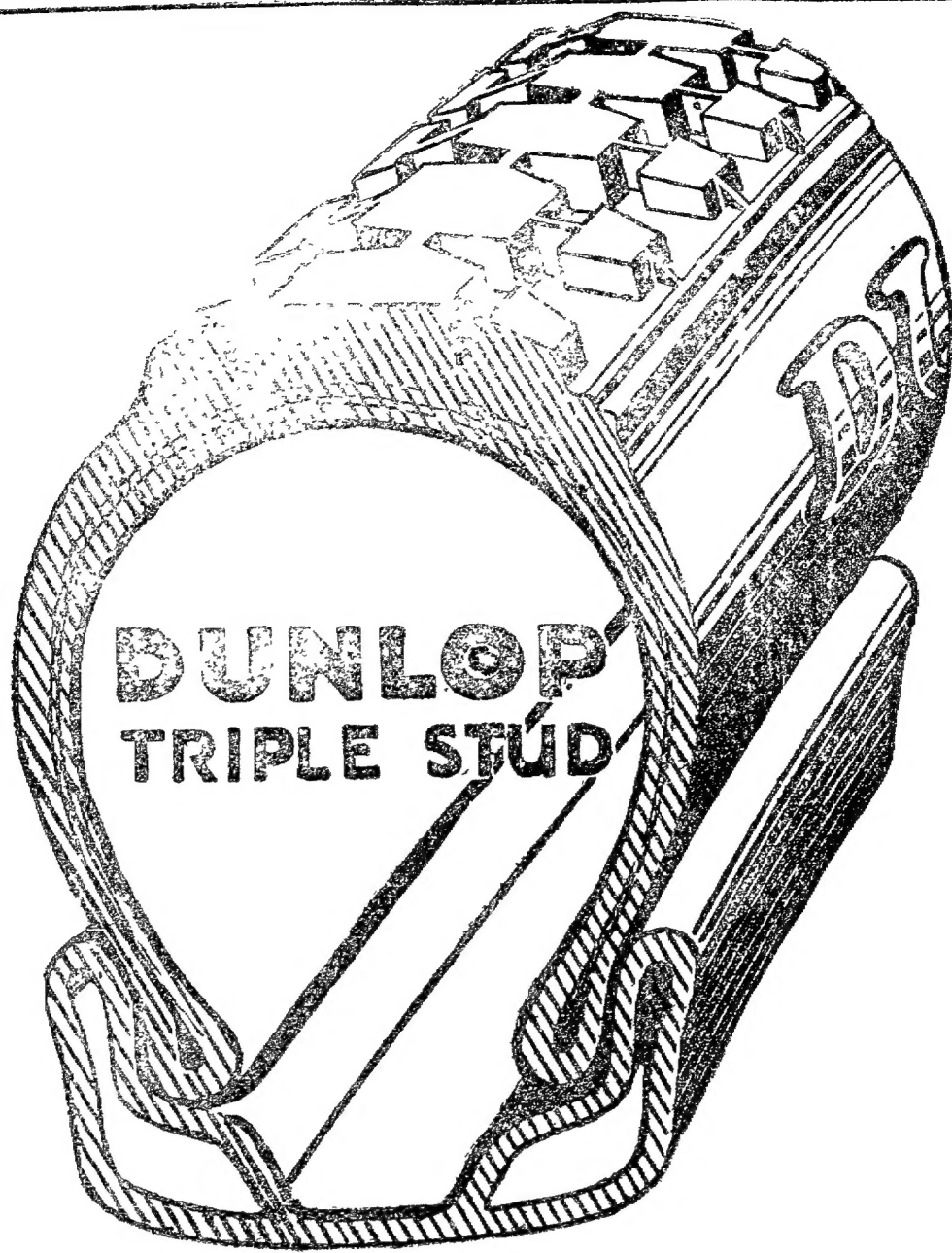
శ్రీ దొడ్డిపల్ల సర్వేశ్వరరావుగారి అకాలమరణము
 నేటి ఉదయము వీరు ఉదయమున పికానకునల్లి
 వచ్చి ఆరుచూపకూర్చుని ముట్టాడుతూ పారాత్తుగా ప్రాణ
 ములను విడచిరి. వీరికి వ్యాధిగ్రాహము (హార్టెసిజి) వున్నది.
 వీరు అసహాయోక్తులు ప్రారంభములో నొక
 ఫ్యాక్టరీని నడిపుచు ఆవర్తకమును కట్టిబెట్టి దేశసేవకు నడుము
 కట్టి వాటిని విడుదల కాంగ్రెసు అదేశానుసారము దేశసేవచేసిరి.
 వీరు రాష్ట్రీకు జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమునకు సభ్యులుగా
 నుండిరి. తాలూకాసంఘమునకు అధ్యక్షులుగానుండిరి. మీరు
 దేశసేవలో కార్యకర్తలుగా ఆర్థికముగను త్యాగమొనర్చిరి. ఇట్టి
 వారిని కోల్పోయినందులకు యాజ్ఞావానులలో చింతిల్లనివా
 రుండరు. అందు ముఖ్యముగ తణుకు పట్టణమునకున్న తణుకు
 తాలూకా పంపు తీరవిద్యుత్తు వాటిల్లినవని తెలుపుట కెంతయు
 విచారకరముగ నున్నది.

కె. నుబ్బారావు.

అగ్నిప్రమాదము

అనంతపురంజిల్లా కదిరి తాలూకా కమతంపల్లినుగారి
 తాండ 4-వ తేదీ 2 గంటలప్పుడు ముగిలివాండ్లు స్త్రీపురు
 షులందరు కి బైల్డ్ గుంటకు గాన కదిరివచ్చియుండినప్పుడు,
 ఎల్లో ప్రమాదవశాత్తూ ఒక యింటికి నిప్పులుకొని, తాండా
 వాండ్లువున్న కి యిండ్లు తగుభాగోబూసిదహారైవన. మాడబెట్టి
 యుండిన భార్యయు సప్తమై వీరవాండ్లు ఆపారము లేక కమప
 డుచున్నారు. యిండ్లయందుండిన భిన్నపిల్లలు మాత్రము ఒకని
 చే రక్షింపబడినాడు. ప్రాణానష్టము లేదు. గడ్డివాములు పకు
 పులకొట్టుములు కాలిపోయినవి. మేకలు నష్టమైనవి. సహాయా
 ర్థము సర్కారువారికి తెలుపుకొన్నాడు. సర్కారువారును,
 కమతంపల్లి యితర రైతుప్రజలును సహాయము చేయగల రని
 యాశించుచున్నాడు.

(స్వకీయవిలేఖరి)

DUNLOP

ట్రీపుల్ స్టడీ
నైకిల్ టైరు

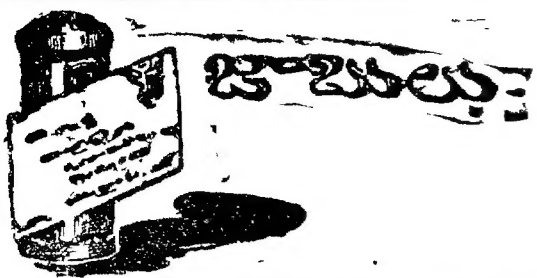
ప్రయాణముచేయుటకు శాస్త్రానుగుణ్యముగా కల్పింపబడిన టైరులవలన నెట్టి నిరపాయస్థితి కలుగునో అట్టి నిరపాయస్థితి నంతను కలిగించునట్లు యీ టైరు తయారుచేయబడెను. ప్రక్కకు మరలకుండ నిరోధించుటలో దీనికిగలశక్తి దీనికి గల పెక్కు సుగుణములలో నొక్కటియైయున్నది.

*fit Dunlop
and be satisfied*

డన్ లప్ రబ్బర్ కంపెనీ

(ఇండియా) లిమిటెడ్.

బొంబాయి, నాగపూరు, ఢిల్లీ, లక్నో, లాహోరు,
రావల్పిండి, కరాచి, కలకత్తా, గౌహతి, రంగూన్,
మాండలే, మదరాసు, బెంగళూరు, కల్కికోట, కొలంబో.

శ్రీ సమాజము, బందరు

తేదీనుక్రియేషను క్లబ్బులో, దీనవశయందున్న ప్రాత్ర శ్రీ సమాజమును వికస్యముచేయు విషయమును చర్చించి తీర్మానించుటకు 1928 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 29 వ తేదీ బుధవారము సాయంత్రము 5 గంటలకు తేదీయాండ్రిడ్ బాలికా పాఠశాల భవనమున గుల్లా వైద్యాధికారి సతీనాణి శ్రీ మతి కొరి నరసాచార్యుగారి యాజమాన్యమున తేదీనుక్రియేషను క్లబ్బు ప్రాత్రశ్రీ సమాజ సభ్యుల సంయుక్త సమావేశము జరిగినది.

తీర్మానము

కంపెనీ ఆఫ్ఫీస్ రిజిస్ట్రేషన్ కాలబడి దినదినాభివృద్ధిగాంచుచున్న తేదీనుక్రియేషను క్లబ్బులో ప్రాత్రశ్రీ సమాజమును వికస్యము చేయుటకు ఈ సభనామ తీర్మానించుచున్నాడు.

ఉ. వాఛానుల పరస్పరమృగాన.

ఆ. చిల్లరి గాజముగారు.

సభ్యులందరిచే ఏకగ్రీవుగా తీర్మానము అంగీకరింపబడినది.

బందరు.

కొత్తి నరసాయమర్లు,

21-2-28.

ప్రెసిడెంటు.

నెల్లూరు ప్రాగ్రెసివ్ యూనియన్

తేనెరి స్వర్ణవతక బహుకరణము

నాటకములకు విద్యాపాఠక శక్తినిగూర్చి పదివ్యాసములు-నెల్లూరునుండి నాలుగు. తీర్మానము:— తెనాలి, మచిలీపట్నం, బందరు, ఒంగోలు, వేంకటగిరి, రాజమహేంద్రవరములనుండి, యెక్కొక్కటియొకటి. దీని మువ్వురు పరీక్షించిరి. (1) బ్రహ్మశ్రీ దురా నుబ్రహ్మశ్రీగారు, (2) శ్రీయత దుర్వాసి రామిరెడ్డిగారు, (3) శ్రీయత ఏనుగు రాఘవరెడ్డి బియ్యే బి.యెల్ గారు. మువ్వురకలకు, నెల్లూరు కలకాలలో రెండవ క్లాసులో జరుపుచున్న చిరంజీవి గురూజు-రాత్రులరావుగారి వ్యాసము ఉత్తమమైనదిగా గణింపబడినది. ఈ వ్యాసమునకు మన్ననతీక 215 గురూములు లభించినవి. దీనికి వెనుకటివ్యాసమునకు 203 గురూములు లభించినవి. అదియును అనేకతరగతిలో జరుపుచున్న చిరంజీవి ఎవ్వరూడీ కొండరామకృష్ణగారిచే రచియింపబడినది. స్వర్ణవతకము ఈ నెల 10 ది 3 వారము సాయంత్రము 5 గంటలకు వేంకటగిరికలకాలలో జరుగనున్న తీర్మానజయంత్యుత్సవసందర్భమున ఒకగలవను.

యజ్ఞమూర్తి పాఠ్యము

పోలవరపు రామచంద్రరావు

కార్యదర్శకులు.

(జంష. దూరు)

ఆంధ్రనాటక సాహిత్యసంఘసమితిలోత్సవమీసల 28 తేదీని శ్రీయత జి. సింగగారి అధ్యక్షతన సంఘపుస్తకాలయమును జరుపబడినది. కార్యదర్శి సంవత్సరికనివేదికను జరుపుచు సంఘ మన్నిచిముల యీ సంవత్సరము అభివృద్ధికను జరుచినట్లున్నా, మెంబర్ల సంఖ్య యభివృద్ధిగాంచి చందాలు చాలవరకు బకాయితకుండ వసూలుకనుబరచి సంఘభావ మభివృద్ధిగాంచినట్లునూ సూచించిరి. యీపురంబు యీ సంఘమునకు గాను ఒక భవననిర్మాణ ప్రయత్నము చేయుచున్నట్లున్నా ఆందుకుగాను విరాళములు దాదాపు వెయ్యిరూపాయలు చేకూరి పని ప్రారంభించు ఏర్పాటులు త్వరలో జరుగనున్నవనియు కూడ తెలియపర్చుచున్నది. అధ్యక్షుల జి. సింగగారు, మా ఉపాధ్యక్షుల శ్రీయత శ్రీ రామరావుపంతులుగారున్నా యీసంఘభివృద్ధియందు రెంతయో ప్రధానమో యీపురమందున్న సంఘము లన్నిటికన్న దీనిని విస్తరియకనుట్లు జేయుట యీ సంఘముచేసిన పుణ్యమనలసినదే. చందాలు భవననిర్మాణ విరాళములు ఎన్నుచేసి చాల శ్రమపడిన శ్రీ పాపారావుగారు కడు ముద్దులు. మరియు కార్యదర్శి కొండలరావుగారు, లోకనాథ స్వామి నాయకుగారు యీ సంఘమునందు చూపు అభిమానమునకు, యీ సంఘమునా రెంతయో కృతజ్ఞులు. దాదాపు యీ సంఘమునకు 1000 రూపాయలవరకు మూలధనముగలదు. మునుముందు చాల ఉచ్చదిశయందుకు రాగలనూచర తేన్నియొగలవు. భగవంతు డిండలకు తోడ్పడుగా!

"ఒక అభిమాని"

ది ఆంధ్ర ఇక్సన్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు

ముఖ్యవిషయములు

- (1) కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములో 5000, రెండవ సంవత్సరములో 28000 నికరాదాయము. (Surplus)
- (2) ఇంతవరకు మరణమునకు గాని, మరణమైనట్టిగాని కేసులు లేకపోవుట.
- (3) ఖర్చులు ప్రీమియము ఆదాయములో మొదటి సంవత్సరము 100 కి 82% రెండవ సంవత్సరము 50% భూకంపెనీలు మొదటిసంవత్సరములో నికరాదాయమున (Surplus) కనుపరచుట అయిదు. ఆంధ్ర ఇక్సన్యూరెన్సు కంపెనీవారు అట్టివి మొదటి సంవత్సరములోనే చూపగలగుట ప్రత్యేకసంకల్పము (ప్రేమ్యునకొకటి) పలుకుబడిగల యేజెంట్లు జీతముమీదను కమిషన్మీదను చూపలేదు.

ప్ర. 4130.

యర్రమిల్లి మంగయ్య, కార్యదర్శి.

కళింగపట్నము

12-2-28 తేదీన సాయంత్రము 8 గంటలకు బోర్డు స్కూలు భవనములయందు మల్ల రాశ్రీ కమ్యూనిటీ రామేశం పంతులుగారి అధ్యక్షత నొక బహిరంగసభ జరిగినది. గ్రామము గోయన్న ప్రముఖులు చాలామంది తత్సభకే తెంచి యాడి గుర రెండు తీర్మానములను గావించియున్నారు.

1 శ్రీ శ్రీ శ్రీ కొండరామస్వామి బాలశిశుశిక్షణ స్థాపనా వారి ఆలయములకు చాలకాలము నుండి తమవిధులను క్రమముగను వాగ్రత్తగను అత్యంత శ్రద్ధావంతముగను నిర్వహించి ప్రజల విశ్వాసమును బడసిన కీర్తిశేఖరులు యర్రమిల్లి నుబ్బారావు పంతులుగారి ఆకస్మికమరణమునకు యీసభ వారు సంతాపము వెల్లెబ్బుచు వారికుటుంబమునకు తమసాహాయ్యమును జూపుచున్నాడు.

2 వేలాలకు కర్తవ్యము గురించి భర్తకర్తగారి కుటుంబ యజమానులగు మల్ల రాశ్రీ యర్రమిల్లి కామారావు పంతులుగారితో ప్రసంగించుటగాను శ్రీయత శోకా శోదండ రామయ్యనాయకుగారి సేవభవనమునందున్నాడు. గరిమెల్ల కుమారస్వామి.

"కమ్యూనిటీ హాజరసభము"

"వివాహకట్టుములు"

గుంటూరుడిస్ట్రిక్టు లింగాయపాలెం వాస్తవ్యులు, మహారాజశ్రీ, అనుమలు తిరుపతిరాయుడు గారికుమార్తె, వెంకట భానుమతీ దేవి, కృష్ణదేవీస్వామి గుడివాడ వాస్తవ్యుల వల్లూర పల్లి వెంకటరత్నంగారి కుమార్తె వెంకట రామచంద్రరావుగారికి 25-2-28 తేదీన యిచ్చి వివాహముచేయు సందర్భమున విధువుతీరపున రు 104-0-0 లక్షలు, విరు: తుంపున రు 116-0-0 లక్షలు గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు జేరులపూడి వాస్తవ్యుల మున నూరు వెంకటప్పయ్య చాచిరగారి కుమార్తె, కాన్యమయ్య, కృష్ణాడి స్ట్రిక్టు, ముస్తాబాద్ వాస్తవ్యులు, కీర్తిశేఖరుల కటియాలరం (దయ్యగారి కుమారుడు) వెంకటరామకృష్ణారావుగారికి 28-2-28 తేదీన యిచ్చి, వేంకటపూడి గ్రామములో వివాహము చేయు సందర్భమున విధువుతీరపున రు 116-0-0 లక్షలు, విరు: తుంపున రు 116-0-0 లక్షలు, కమ్యూనిటీ హాజరసభ, భర్తమిడి, నూర్పేరుపంతులకు సంఘముకేయ్యి ఆశీర్వాదమును బడసిరి. ఈకట్టుముల ధనము కమ్యూనిటీ హాజరసభ లీసందర్భమున యిచ్చబడును. గాన, కమ్యూనిటీ హాజరసభ, మహామున జరుగు వివాహములకు, ఎవరికి తోచినవిధమునవారు నూరుపదిలకరపున భర్తమొనరును, ఆయాసమున, కమ్యూనిటీ హాజరసభ సంఘ ప్రెసిడెంటుగారగు, మహారాజశ్రీ, కొమ్మారెడ్డి పట్టాభి రామయ్యగారు, కేకేసీమహల్, బందరుకు ప్రతిపక్షమైన. తేదా, నా ఆదేశముకు పంపుటగానీ, దయతో నాకు తెలుసువ్రాసి తమతమతావులకు వచ్చి, ధనము సంపాదించును.

కమ్యూనిటీ హాజరసభ కార్యదర్శి.

యలమంచిలి సూర్యనారాయణశర్మ.

బెజవాడతాలూకా కంకిరాజుపాడు, కంపేరు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర సహకారసమైక్యసము

బెజవాడలో జరుగట

5-2-28 తేదీ సాయంత్రము బెజవాడలో రామ మోహన పుస్తక భాండారమున ఆంధ్రసహకారసమైక్యస కార్యనిర్వాహకసభజరిగినది. అధ్యక్షుల శ్రీయత పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు సభసారాంధున ఉపాధ్యక్షులగు నరసింహదేవర వత్సనారాయణగారు అధ్యక్షత వహించిరి. మదరాసు రాష్ట్రీయ సహకారసభతో పాటుగల విషయమై చాల చర్చ జరిగినది. మదరాసు రాష్ట్రీయ యూనియనుతో ప్రత్యేకరాష్ట్రీయ పన్నునకు పాల్గొను ఆధ్వర్యము లేదనియు యీ సంవత్సరమున రాజమహేంద్రవరములో యిదివరలో మదరాసు రాష్ట్రీయ సహకారసభ జరుపుటకు యేర్పాటు కాబడుచున్నందున యీ సంవత్సరము యీసభజరుపుటకు యేర్పా

వముగా ఆమోదించిరి. ఇకముందు ఆంధ్రరాష్ట్రీయలో మదరాసు రాష్ట్రీయ సహకారసభ జరుగకుండవలసినదిగా సమైక్యసమువారు ఏకాభిప్రాయమైరి. ప్రథమ అఖిలభారతసహకారసభ రాజ్ పుడికెంబు నెలకొనటాపున బెజవాడలో జరుపుటకు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సహకారయూనియనువారు తీర్మానించిరి. సమైక్యసమైక్య నిర్వహించుటకు శ్రీయత మానికొండి సత్యనారాయణగారిని సమైక్యస నూపర్ వెంటలగా 70 రూ. వేతనము మీద నియోగించిరి. సమైక్యసమైక్యకు చందాలు ఎన్నుటకు జరుచుటకు భాగములు సమకూర్చుటకు యిరువురు ప్రచారకలను 25 రూ. వేతనముమీద నియోగించుటకు తీర్మానించిరి. మార్చి 20 వ తేదీన సమైక్యస మహాజనసభ గుంటూరులో జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది. రెండవసర్వీలు డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ నారంగు శ్రీ రంగనాథాచార్యులుగా రిసభకు హాజరైరి.

(ఒక నిలేఖకుడు.)

బోర్డు ప్రాథమిక నూతనవిద్యాలయ ప్రవేశ

మహోత్సవము

1. గుడివాడ స్థానిక స్వపరిపాలనా కాలనీయల్ స్కూలు శ్రీగవర్న మెంటు వారియొక్కయు ఈ గ్రామవాస్తవ్యులయొక్కయు ధనసహాయమున రు 4550 లకు ఈ గ్రామములో బోర్డు ప్రాథమిక విద్యాలయము కట్టించుటకు నిష్టి మేటు కాబడినది. ఈ గ్రామములో వికమక్యముతో స్వయముగా కంట్రాక్టు తీసుకొని చక్కని కట్టుదిట్టములతో అందమైన విద్యాలయాన్ని భవనము నిర్మించి తమ ఏకీభావమును వెల్లెబ్బిరి.

2. ఈ ప్రాథమిక ప్రవేశ మహోత్సవము మ-రా-శ్రీ గుడివాడ రేంజిస్ట్రార్ల డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరుగారి అధ్యక్షతన కలది ఈ రేంజిస్ట్రారుల వైపున, రాజప్రధానతో ప్రాసంగింపబడినది. ఈ అధ్యక్షులు నిగర్వ చూడవలయు. ప్రపన్నవదము. విద్యావిషయమై వీరిచ్చినచక్కని ఉపన్యాసము శ్రవణానందకరమై ఆదర్శప్రాయమై విద్యాభ్యాసకారి నియమమును వ్యవహరించెను.

3. పిమ్మట శ్రీ బుద్ధపురాణ గ్రంథకర్తలను సమరూపిలు కను నిమగ్నమవ్వవలయునను నకు మ-రా-శ్రీ దుర్గిరాల బలరామ కృష్ణకవిగారు సుప్తియంతయు ఈ క్షణసంఖాన మనియు ప్రతివ్యక్తి భూతతయ నగిరి యుండవలసినదియు సర్వమతోజ్ఞేయల వారయ ఏకగమ్యస్థానమునే ఆభిలషించుచున్నవనియు బాధ్యతైస్తవ హిందూమతాన్నియీ తదితర మతములన్నియు ప్రాచీన ఆర్య సంప్రదాయములే యనియు మొదలగు సద్విషయములు మృదు మధుర శైలిలో 2 గంటల కాలము ప్రమాణ గ్రంథరాజముల సమన్వయపరచి గంభీరపన్యాసమిచ్చి సభికుల నానందపరిచిరి.

4. అటుపిమ్మట తొలిసారి వెంకయ్య, తిమ్మేని లక్ష్మీనారాయణ, దుర్గిరాల నాగభూషణులుగారు చేతను బద్ధ-విద్యార్థి-విద్యాలయము-గురుశిష్య సంప్రదాయము-పుత్రవర్తనము-విద్యార్థులయొడ తల్లిదండ్రులు మాపగల శ్రద్ధ అగోగ్యమయములు మొదలగు ఉపన్యాసములతోను ఈ ప్రాథమిక ప్రధాన ప్రాధ్యాయులగు పారిషీ శ్రీనివాసరావుగారిచే చదువబడిన విద్యాలయాధికారిగారు తంబరప్ప వర్మపతితోను అధ్యక్షుని ఆంత్యోపన్యాసముతో సభాకార్యక్రమము జరుగడముగా ముగించబడినది. బాలికలు జడకోపు మొదలగు ఆటపాటలతో సభికుల నానందపరిచిరి. పిమ్మట భూహారములు పంపి పెట్టబడినది.

పారిషీ శ్రీనివాసరావు,

దుర్గిరాల నాగభూషణం,

ఉపాధ్యాయులు.

బోర్డు హిందూ ప్రాథమిక విద్యాలయము,

5-2-28

కుచ్చికాయలపూడి, గుడివాడతాలూకా.

ఏలూరు గవర్న మెంటు ట్రయినింగు పాఠశాల

ఏలూరు గవర్న మెంటు ట్రయినింగు పాఠశాల ద్వితీయ వార్షిక పరీక్ష ఫలితమున శ్రీయుత తల్లావ్రగడ వెంకటేశ్వర రావుగారి పేరిట ఉత్తీర్ణుడగు.

8-8-1928 సం॥

అగ్రాసనాధిపా, సభాస్థులగు విద్యాధికారులారా, సోదరీమణులారా, విద్యార్థి సోదరభృంకమా.

మన పదిహేనుదినముల క్రితము పాఠశాల గ్రామమున ఏ మహానీయుని, వాక్కుధారపలచే, ప్రాథమిక పాఠశాల బృందములతో తనయునునొకడనో, నట్టిధీశాలియగు, మనోల్లా విద్యాధికారిల దర్శనము తిద్ది నేడీ బోధనాభ్యవస పాఠశాల వార్షిక పరీక్ష ఫలితమున కలుగుటయు, నీ మహానీయుని వాగామృతమును గ్రోల వనకాశము చిక్కినందులకు, భగవానునికి వందనము లర్పించుచు, విద్యాధికారుల నీ సభాస్థులయెడల, గతసంవత్సర విద్యార్థి నగుటచే, వా కృతజ్ఞతను తెలుపుకొనుటకు అవకాశము లభింపజేసినందులకు, నా గురువ ర్ణములకు కృతజ్ఞతాభి వందనములు సమర్పించుకొనుచున్నాడను.

ఉపాధ్యాయ విద్యార్థి సోదరభృందమా!

ఒక జేతముగాని, ఒక జాతిగాని, లేక ఎట్టి సంఘమైనను, జన్మత్యధికము రావలెనన, నా సంస్థ కట్టుదిట్టముని నిర్మాణము కలిగియుండవలెను. అట్టి అంగనిర్మాణము (Constitution) సరియగు సిలియించులేనియెడల, నా సంస్థ పతి తగుగుట తగ్గవుని జేతచారిత్రము చాటుచునేయున్నది ప్రపంచము, ప్రతిజాతియు, ప్రతి సంఘమును, తమ జన్మత్యమును చాటుటకై, కృషి సలుపుచున్నది. పురోభివృద్ధినిబడయుటకు, తమ శక్తులను ధారవోయుచున్నది. జేతభావి భాగ్యోదయమున కంతకు, ప్రాథమిక విద్యయే, మూలస్థానమనియు, నట్టి ప్రాథమిక పాఠశాలయాలచేయుచుండు శిక్షకులపాపనవారతే, జేతభావిదేశకు, మూలకారకులనియు, ప్రజ్ఞులందఱు ఎరింగిన విషయమే, అయినను, నట్టి ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తికిని, యట్టి విద్య నుగ్రహియైజుటకు, తగు ప్రోత్సాహము కలుగకుండుట కొరవ నీయము. కొంతకాలమునుండి, ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తికి, శ్రద్ధులవ్వవలయు తోడు, ప్రజలయందును, నూతనవికాసము కలుగుచున్నందులకు సంకల్పముగనున్నాతి.

ఏదియెట్లులున్నను, మన సంఘములు బలపడినగాని మన అభీష్టములు సిద్ధింపవని నమ్ముచు.

చాలమంది మన సోదరులు కూపసమంధాకమువలె దూరగ్రామములనుండి ప్రాపంచిక చారిత్రయు అందు కలుగుచుండు మార్పులను అందు మన స్థానమేరితిగ నున్నదో గోచరముగాక సంఘసావనలయందును సభ్యులుగ జేరుటయందును అక్రమసావనలయందు జాబులువ్రాసినను సభలకైనను రాకపోవుటయు బలించుచున్నది. దీనికంతకు కారణము ప్రతికాపకము లేకపోవుట యని తలచుచున్నాడను. నూతనముగ గత సంవత్సరమునుండి యీ బోధనాభ్యవస పాఠశాలయందు కొన్ని జేతభావాపత్రికలు తెచ్చించుచు ప్రతికాపకమునకు అవకాశము కలుగజేయుచున్నందులకు ప్రధానోపాధ్యాయులు వారెంతయు నందనీయులని చెప్పక తప్పదు. మున్నందు గ్రామములకు వెడలినను అధ్యయన విద్యావిషయములు తెలుపు నొక మాస ప్రతిక వైసను తప్పక చదువుచుండవలెనని సోదరులగు మిమ్మును ప్రార్థించుచున్నాడను.

సోదరులారా!

ఒక్క విషయముమాత్రమే వివరించి ముగించెదను. కొలదికొలదిగ గ్రామ జీవితము గడుపుటకై ఉపాధ్యాయ సోదరభృందము పాఠశాలనుండి వెడలనున్నారు. గ్రామజీవితము కడు సౌఖ్యవంతమని బాహ్యవృత్తికి గోచరమైనను పెక్కు కష్టములతో యిమిడియుండునని తలంపుచు. ఏనాడు మనము ప్రాచీనగురువుల దృక్పథము ననుసరించుటకు యత్నించెదమో నాడె నున జీవితము సౌఖ్యవంతము కాగలదని నా యాశయము. తల్లిగారి శోభలక్రితము మిషన్ టీచర్ల మహాజనసభ కధ్యక్షత నహించిన శ్రీ ఛార్లెసుగారు తమ యువశ్యావమున జీవనోత్తమ బోధనలయందు నిష్ణానై యొక మైలుచూరము రమ్మని కొరకయెడల చెప్పినమైలుకు పోయితిమి. అప్పుడు నిన్నుత దెన్నడు రమ్మని కొరడు" అని ఎటుల చెప్పెనో అటుల నీ మైలులు గ్రామముల కిచ్చించుచున్నను, నిరంతరం పడలొందునను, సంఘములు కష్టము దిట్టమును అంగనిర్మాణము కలిగి, కృషిసలుపవలెననియు, నట్టిలో, భగవానుడు అభిష్ట మానకసోదరనియు, నిరాదంబుజీవితము, నివర్ణ ల్పముజీవితము, యలకులగు సోదరనియు సాగినిచ్చిరి. కాని వాక్రింది వివరించిన మూలముల ప్రకారము జనరించిన, ఉ

పాధ్యాయుని గ్రామజీవితము కడుసౌఖ్యవంతముగ నుండుటనని అనుభవమున చెప్పగలుగుచున్నాడను.

(1) వృత్తియొక్క అధిక్యమును మనస్సునందు మననము చేసికొనుచు నైతికప్రవర్తన గడంగవలెను.

(2) గ్రామములలో నెట్టివ్యవహారసంబంధము నెట్లు కొనరాదు.

(3) ఉపాధ్యాయవృత్తి యహవరసాధనమే అయినను, అట్టివృత్తి నిష్కల్మషముగనుండి విలువగు కాలములయొక్క భక్తులకుండనుంటిమా! అని తలచుచుండవలెను.

(4) ప్రాచీనదండనావిధానములను మాని, విద్యార్థుల నా కర్షించుటకై నూతన పథముల త్రొక్కివలెను.

(5) ఒక్కపాఠపుస్తకములు బోధించుటతోడనే తనివి నొంగక సమయము దొరకినపుడెల్ల నైతికబోధన బాలకుల గలపుడు, వారి ప్రవర్తనకునుగించి ఆలోచించు చుండవలెను

(6) గ్రామపునర్నిర్మాణ విషయములయందు ఉపాధ్యాయుడు కొంతవలతు తోడ్పడవలెను.

ఈ విధముగ సంవరించుచుండిన మున్నందు మన జీవితము కడుసౌఖ్యవంతముగ నుండునని నమ్ముచున్నాడను. ఈ విలువగు కాలమునందు, నాట్టి యవకాశము కలుగజేసినందులకు అధ్యక్షులకును, గురువర్ణులకును వందనము లర్పించుచున్నాను. ఈ మన బోధనాభ్యవస పాఠశాల ఉపాధ్యాయ విద్యార్థి సంఘము, కుక్కపక్ష చంద్రునిభాతి అభివృద్ధి నొందింపవలసినదిగా నావర్త్యులని ప్రార్థించుచు యంతటితో విరమించుచున్నాడను.

తల్లావ్రగడ, వెంకటేశ్వరరావు,

కళావంతుల సంస్కరణసభ, గుడివాడ

ఈసభ గుడివాడ నేవాసంభవనమందు మ-రా-శ్రీ పువ్వుల సత్యనారాయణ డి. యే. గారి అధ్యక్షతక్రింద జరపబడినది. ఈ సభకు దాదాపు పురమందలి సాంఘికులందఱు విచ్చేసి యీ తీర్మానము లన్నియు ఆమోదించిరి.

1. మద్రాసు శాసననిర్మాణసభయందు దేవదాసీల నాకరి ఈనామలను నేరీయగామర్పించుటకు శ్రీమతి దాక్షరు ముత్తులక్ష్మిరెడ్డిగారు చేయుచున్న కృషికి యీ సభవారు వందనము లర్పించుచున్నారు.

2. మైనరు బాలికల సంరక్షణార్థము శ్రీయుత వేమవరపు రామదాసుపంతులుగారు ఆఖిలభారత శాసన నిర్మాణసభలో ఒక చట్టమును ప్రవేశపెట్టుచున్నందుకు ఈ సభవారు ఆనందించుచు వారి కృషికి వందనము లర్పించుచున్నారు.

3. ఆంధ్రదేశ కళావంతుల సంస్కరణమునకు విరుద్ధముగా మద్రాసునందలి సాంఘికలతో కొందరుచేయుచున్న ప్రతికూల ఆందోళనమును యీ సభవారు గర్హించుచున్నారు. దేవాలయ నాకరిలకుగాని ఇతర పాటలకుగాని నెట్లయన్న ప్రీతిలందరు వ్యతిరేకరే అనియు, యాకులమునాని సంసారస్త్రీలు ఇట్టికార్యముల నెన్నడుపాల్గొననియు భారతీయులమన, శాసనసభ్యులకును యీసభవారు నివేదించుచున్నారు.

4. ప్రస్తుత దేవదాసీ సంఘమునల్ల ఆసంఘమునకేగాక జనసామాన్యముయొక్క నితికిని, దేవాలయములయొక్క పవిత్రతకును, స్త్రీలొక మయొక్క పాతికత్యమునకును కళంకము కలుగకుండుటకై యీ సంఘమును సంస్కరించుటకు సర్వవిధముల తోడ్పడుటకు ఆఖిలభారతీయులను యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

5. ఏలూరులో జరిగిన ఆంధ్రదేశ కళావంతుల సంఘ సంస్కరణసభ తీర్మానములను యీ సభవారు ఆమోదించుచు ఆనందించుచుండుటకు తీర్మానించుచున్నారు.

6. సంఘసంస్కరణసభ్యులుగా చేరినవారందఱు ఒకటిగా నుండుటకును, సభ్యులుగానివారిలో సాంఘికముగ నెట్టి సంబంధము కలిగియుండకుండుటకును యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఈ ఆరవతీర్మానము ఖండితముగ ఆచరించుటకు తిరిగి సభ మరీయుక సారి, రావత్తల వారినాటకాలతో బంధమునాన వ్యూహము, సంస్కరణమునకు ఆదిపురుషులను నగు మ-రా-శ్రీ ఆశ్వధాటి, రామయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై దీర్ఘముగచర్చించి అందఱు ఆచరించవలసినదిగా తీర్మానించడమైనది.

పురవాసి.

దీర్ఘరోగవైద్యశాల

జూపాలెం. శ్రీమంతుని స్వామివారి దేవాలయము. విద్యాధినిగములు ప్రాంతమున కొన్ని రోజులు పాటల ఉష్ణవాహులను గురురమ్మనూ 1-4-0. వాక్కుభర్తలేదు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం॥ మార్చి నెల 8-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముపస్తాలు		
కుసుమ తెనాలిని	క 42 కంబ 18 80	14 80
నల్లారిని	డిబ్బా	14 00 16 00
ఫేర్లి	డిబ్బా	14 00 16 00
రాగులు	క. 164 పస్తా 1-8	11 80 23 00
నవ్వులు	"	20 00 22 00

2. ధాన్యముపవ్వలు

కందులు పస్తా 1-8 క 205	12 00	15 00
నెనగలు	డిబ్బా	12 80 18 80
తెనలు	డిబ్బా	15 00 16 00
వినుములు	డిబ్బా	15 00 18 00
ఉలము	క 195	12 00 12 4

3. నూనెపస్త్రులు

నవ్వులనూనె కా 1-8	150 00	155 00
నెయ్యి ను 1-8	14 00	21 00
వినుక శనకశనకపప్పు కా 1-8	50 00	53 00
చేతితో కొట్టిన	"	48 00 46 00
శనకశనకనూనె కా 1-8 క 114-0	వినుక నూనె 110	
అమడము కా 1-8	108 00	106 00

4. చిల్లరపస్త్రులు

చాయకము కా 1-8	81 00	82 00
కూరకము	"	44 00 47 00
విరకకాయలు(గుంటూరు) కా 1-8	98 00	105 00
దనియాలు	కా 1-8	98 00 105 00
గుంటూరుపాయకట్టు నీలియంబు నూనె 1-8	క 40,48	
కాళహస్తీపాయకట్టు	"	50,55
కెల్లము కా 1-8	క 28 00	50 00
అన్నాచక్కర పస్తా 1-8	28 40	28 80
శింకకంబు కా 1-8	28 00	80 00

5. ఇనుము

కట్టారకం కా 1-8	29 00	88 00
ఇడరం	24 00	81 00
కవుండు	24 00	81 00

6. నూలు

నం 20 కెన్సి సింహం యాజి	క 7 60	
నం 6 " కట్టారి	4 12 6	
నం 24 " లా	6 20	
నం 20 1/2 కెన్సి	6 12 0	
నం 40 బామ్మరు 10 కా	10 20	
నం 44 సాంబో	5 20	
నం 4 కెన్సి మసీద	4 00	

7. దూది

బోంబాయి కాయక 1-8	క 865 00	
------------------	----------	--

8. లోహములు

నం 100 కుంబ 1-8	క 60 80	క 61 00
బంగారు కుంబ 1-8	21 00	21 20
నవరము 1-8	18 80	
ఇత్తడి కా 1-8	286 00	288 00
కాసి కా 1-8	278 00	275 00

రింగులు

అతిమేలు స్వెట్టులూండు అతివరంజా సింహం
కీసా 1-గ్రేలు 20 కి క 60 0

" నీలిరవ 1 రతి	1 12 0
" 14 రతులు	1 11 6
" 28 రతులు	1 11 0
" 56 రతులు	1 10 6
" 1 అండర	1 10 0

గట్టుల కొమ్మకొమ్మకొమ్మ అనకా (పెరిగిరెన్ను)	3 8 0
కొంగో 8 8	1 0 6
కడకు 3 8	1 2 0

ఈ ప్రకటనయొక్క కాపీ తూర్పు గోదావరి జిల్లా జాయంటు స్టాక్ కంపెనీల అసిస్టెంట్ రిజిస్ట్రారు వారియొద్ద
1913 సం॥పు VII వ ఆక్టు 92 (2) వ సెక్షను ప్రకారము దాఖలు చేయబడినది.

ది ఈ స్టాక్ ఇండియా మాచీ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

[1913 వ సం॥పు (VII వ) ఇండియన్ కంపెనీల ఆక్టు ప్రకారము కూర్చబడినది.]

పూర్తిగా సమకూర్చుటకు అధికారము గల మూలధనము రు 8,00,000 లు.

వాటాకు రు 10 ల చొప్పున 80,000 సాధారణపు వాటాలుగా భాగింపబడినది.

ప్రస్తుతము వాటాదార్లవలన రాబట్టుకొను మూలధనము రు 6,00,000 లు.

సదరు (రు 6,00,000) మూలధనమునకు వాటాదార్లు చేర్చుకొనబడుదురు. వాటాదార్లు దిగువవిధమున తమ వాటాలసొమ్ము చెల్లించవలెను.

వాటా 1 టీకి రు 5 లు మొదటి దరఖాస్తుతో, రు 3 లు వాటాదార్లుగా చేర్చుకొనబడిన తరువాత, రు 2 లు మిగిలెండు నెలలకు.

డైరెక్టర్లు.

1. మ-రా-రా-శ్రీ, రాజా పి. విశ్వసుందరరావు బహద్దరువారు, వేగయమ్మపేట యెస్టేటు జమీందారు, వేగయమ్మపేట, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.
2. ,, దేశోద్ధారక కే. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాధిపతి, ప్రొవైంటురు, చెన్నపట్టణము.
3. ,, బాకురుపండ్ల వెంకటరమణమూర్తిగారు, ప్రొవైంటురు, చెన్నపట్టణమునది మెన్సర్స్ లూయీడ్రయిపను కంపెనీ ద్వితీయ విశాఖపట్టణము.
4. ,, నేతి వెంకటసోమయాజులు గారు, అగ్రహారముదారు, వెనుకటి గవర్న మెంటు స్టేషను, పల్లికు ప్రాసిక్యూటరు, తాలూకాబోర్డు వెనుకటి ప్రెసిడెంటు, రాజమహేంద్రవరము.
5. ,, డబ్ల్యూ. వ. రావు ఎస్కైర్స్ (ఉద్యోగకర్త), కలకత్తాయందలి మెన్సర్స్ మీట్సు బూస్ & సోసావారి లిమిటెడ్ కంపెనీలో వెనుకటి అసిస్టెంట్, "పార్కు హౌసు", రాజమహేంద్రవరము.

మేనేజింగు ఏజెంట్లు

డబ్ల్యూ. వ. రావు, పార్కు హౌసు, రాజమహేంద్రవరము.

అడిటరు

వి. ఎస్. ఎస్. ఆర్. శర్మ, జి. డి. ఏ., రాజమహేంద్రవరము.

బ్యాంకరులు.

ఇంపీరియల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా, రాజమహేంద్రవరము.

వక్రీళ్లు.

మెన్సర్స్ పార్ట్ బ్యూజ్ అండు కంపెనీ, కి, ఎస్సినేడు రోడ్డు, చెన్నపట్టణము.

అగ్రిఫుడకల పరిశ్రమలో నిపుణత గల నలహదారు

ఏ. పి. ఘోసు ఎస్కైర్స్, ఎమ్. ఎస్. సి. ఐ. (లండను) కలకత్తా.

రిజిస్టరుడు ఆఫీసు

"పార్కు హౌసు" గ్రాండు ట్రంకు రోడ్డు, రాజమహేంద్రవరము.

టెలిగ్రాఫులకొరకు చిరునామా:—"లూసిఫరు", రాజమహేంద్రవరము.

వలయువారికి ఈ కంపెనీ తాలుకు ప్రాస్పెక్టుసును

(Prospectus) దరఖాస్తు ఫారమును

(Application Form) మా రిజిస్టరుడు

ఆఫీసునుండి పంపబడును